

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา
6420831032006
160 หน้า (5 เล่ม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

THE FACTORS AFFECTING THE DECISION TO ELECTION MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES OF THE YOUTH IN LOEI PROVINCE

SGT. NATTHAWAT NETTHA

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTLAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE MASTER DEGREE OF POLITICAL SCIENCE
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย**
ชื่อนักศึกษา	:	**สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ดร. อาทิตย์ แสงเฉวก**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....

(พระมหาสุรไกร ชินพุทฺธิสิริ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุขพัฒน์ อนนท์จารย์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....

(ดร. อาทิตย์ แสงเฉวก)

กรรมการ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล พรมกุล)

กรรมการ .....

(ดร. วีรนุช พรมจักร์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	The Factors Affecting the Decision to Election Members of House of Representatives of the Youth in Loei Province
Student's Name	:	Sgt. Natthawat Nettha
Degree Sought	:	Master of Political Science
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Dr. Artit Saengchawek

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master Degree of Political Science.

Dean of Faculty of Social Sciences .....

(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri)

Thesis Committee :

Chairman .....

(Assoc. Prof Dr. Sukhapat Anonjarn)

Member (Advisor) .....

(Dr. Artit Saengchawek)

Member .....

(Asst. Prof. Dr. Suraphon Promgun)

Member .....

(Dr. Weeranuch Promjak)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย**
ชื่อนักศึกษา	:	**สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**ดร. อาทิตย์ แสงเฉวก**

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย โดยได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ คนที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 โดยมีพื้นที่ในการวิจัยได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane) จำนวนทั้งสิ้น 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าสถิติเชิงตัวเลข ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test และ F-Test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า:

ระดับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.43) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.47) และการตัดสินใจเลือกอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.47) ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย คนรุ่นใหม่ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง มีผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า คนรุ่นใหม่คำนึงถึงการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องให้ความสำคัญกับการบริหารกิจการบ้านเมืองอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รองลงมาคือ สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ปฏิบัติตนอยู่ในหลักคุณธรรมจริยธรรม และแนวทางนโยบายการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งกับพรรคการเมืองต้องมีความสอดคล้องกัน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ, คนรุ่นใหม่, นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง

ABSTRACT

Thematic Topic	:	**The Factors Affecting the Decision to Election Members of the House of Representatives of the Youth in Loei Province**
Student's Name	:	**Sgt. Natthawat Nettha**
Degree Sought	:	**Master of Political Science**
Anno Domini	:	**2023**
Advisor	:	**Dr. Artit Saengchawek**

This Thesis purposes to study were: 1) The level of factors affecting of the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province. 2) Factors affecting of the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province and 3) To study for recommendations on the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province. The sample group is the people between the ages from 18 and 25 who are the age for the election members of house of representatives in 2019. The study area is located in the 1st contituency of Loei Province. The sample size was determined by Taro Yamane's formula. A total of 388 people. The instrument used in this research was a questionnaire. and the statistics used in the research were Percentage. Mean or arithmetic mean ($\bar{X}$), numerical statistics standard deviation (S.D.), data analysis statistics, T-Test and F-Test, multiple correlation coefficients and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results of research were found that :

The level of the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province. Overall, it was at a high level. ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.37) When considering each side with the average from the highest to the lowest, it was found that the most of the sample population had the decision at the highest level in 2 aspects: Policy of candidates and political parties. ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.43) Candidate attribute. ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.47) and the decision at the highest level in 2 aspects: Candidate campaigning methods. ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.47) and The

election management system and other aspects. ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.47) to respectively.

The factors affecting of the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province. The new generation decides on candidates for the House of Representatives. by considering the policy factors of candidates and political parties. The research results are at the highest level.

The recommendations on the new generation's decision to election members of the house of representatives in Loei province. The results showed that the new generation's people give feedback on decision to election members of the house of representatives in Loei province, In order from most to least. That the new generation is concerned about the candidates who will become members of the House of Representatives, they must pay attention to the administration that benefits the public more than their own. followed by the candidates who will become members The House of Representatives must be knowledgeable and competent. Members of the House of Representatives must adhere to moral and ethical principles and the policy guidelines of candidates and political parties must be consistent.

Keywords: Factors affecting decision-making, the new generation's people, policies of candidates and political parties.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณา และความเมตตาช่วยเหลือจากบุคคลหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุขพัฒน์ อนนท์จารย์ ประธานหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ขอขอบพระคุณ ดร. อาทิตย์ แสงเฉวก อาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบพระคุณ ดร. วีรนุช พรมจักร์ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพล พรมกุล คณะกรรมการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายสารนิพนธ์ ที่ท่านกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทาง ทั้งในเรื่องการเรียนการสอน และการศึกษาวิจัยที่ถูกต้อง ตลอดจนได้รับการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรเชษฐ์ โทอื้น และ ดร. กรรณิกา ไวโสภา ที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยที่นักศึกษาหรือผู้วิจัยสร้างขึ้น รวมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากนายกเทศมนตรีตำบลโนนปอแดง ที่อนุญาตให้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และขอขอบพระคุณนายอำเภอในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย ซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอเมืองเลย, นายอำเภอนาด้วง, นายอำเภอปากชม และนายอำเภอเอราวัณ ที่ท่านอนุญาตให้ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณประชากรกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร. รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่คอยช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ตลอดจนพี่ ๆ เพื่อน ๆ ที่คอยเกื้อหนุนและให้กำลังใจเสมอมา ท้ายที่สุดนี้ กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติพี่น้องทุกคน ที่ท่านได้เกื้อหนุนและคอยสนับสนุน ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จ เกิดเป็นกำลังใจสร้างแรงผลักดันให้กับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกสำนึกในคุณูปการของครูบาอาจารย์ บุพการี บูรพาจารย์ ครอบครัว และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จทางการศึกษา

สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... **จ**

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... **ช**

กิตติกรรมประกาศ ..... **ฌ**

สารบัญ ..... **ญ**

สารบัญตาราง ..... **ฏ**

สารบัญภาพ ..... **ฒ**

บทที่ 1 บทนำ **1**

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย 1

1.2 คำถามวิจัย 5

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

1.4 สมมติฐานการวิจัย 5

1.5 ขอบเขตของการวิจัย 6

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 6

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ 6

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **9**

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 9

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ 17

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร 29

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง 38

2.5 แนวคิดคนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้ง 46

2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง 53

2.7 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา 54

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 56

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย 60

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย **61**

3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย 61

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย 61

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 62
3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง 62
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 64
3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 65
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล 67
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล 67
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 68
3.10 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 71

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 73
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 73

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 97
5.1 สรุปผลการวิจัย 98
5.2 อภิปรายผล 101
5.3 ข้อเสนอแนะ 104

บรรณานุกรม 105

ภาคผนวก 110
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย 111
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ 113
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 117
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย 123
ภาคผนวก จ ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 129

ประวัติผู้วิจัย 133

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามพื้นที่สัดส่วนของแต่ละอำเภอ	64
4.1	แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง	74
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน	76
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งด้าน	77
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง	78
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	79
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่นๆ	80
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามเพศ	81
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามอายุ	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา 83

4.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา 86

4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา 87

4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา 88

4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล F-Test ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามอาชีพ 89

4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามอาชีพ 91

4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล F-Test ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวตามแปรระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง 92

4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)..... 94

4.17 ลำดับตัวแปรพยากรณ์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Stepwise Multiple Linear Regression..... 95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.18 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ..... 96

มหามกุฏราชวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 แบบการสื่อสารทางการเมืองประยุกต์ 54
2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 60

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเมืองการปกครองของไทย เป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่กำหนดให้มีการเลือกตั้ง เพื่อเลือกผู้แทนทางการเมืองเข้าไปเป็นรัฐบาลในการบริหารประเทศ การเลือกตั้งสมัยก่อนประชาชนยังไม่เข้าใจระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงค่อนข้างน้อย ซึ่งอดีตการเลือกตั้งเป็นระบบของทางการที่คัดเลือกมาตั้งแต่ระดับตำบล โดยประเทศไทยได้มีการเลือกตั้งมากถึง 28 ครั้ง การเลือกตั้งที่เกิดขึ้นนั้น ผ่านการทดลองในหลายวิธี โดยการเลือกตั้งครั้งแรกเกิดขึ้นในวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2476 ใช้วิธีการเลือกตั้ง “แบบทางอ้อม” กำหนดให้กรมการอำเภอเลือกผู้แทนตำบล แล้วให้ผู้แทนตำบลเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกขั้นหนึ่ง ครั้งที่ 2 ใช้วิธีการเลือกตั้งทางตรง “แบบแบ่งเขต” โดยให้ประชาชนเป็นผู้ลงคะแนนออกเสียงเลือกผู้แทนราษฎรในเขตการเลือกตั้งของตนโดยตรง และได้ใช้วิธีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตรวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง จนถึงการเลือกตั้งในวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2491 จึงได้เปลี่ยนเป็นแบบ “รวมเขต” หรือเรียกว่าแบบ “รวมเขตเรียงเบอร์” โดยถือเอาจังหวัดหนึ่งเป็นเขตการเลือกตั้ง ในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2518 การเลือกตั้งเปลี่ยนวิธีการเป็นแบบ “แบ่งเขตเรียงเบอร์” คือการเลือกตั้งทางตรงโดยใช้จำนวนประชากร 150,000 คน ต่อจำนวนผู้แทนราษฎร 1 คน ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนี้เกิดขึ้นหลังจากเหตุการณ์ “14 ตุลาคม 2516” ทำให้การแข่งขันทางการเมืองมีความคึกคักและเข้มข้นมากกว่าครั้งที่ผ่านมา เนื่องจากมีการตราพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2517 ขึ้น โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรคการเมือง ทำให้เกิดพรรคการเมืองใหม่จำนวนมาก

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมาอย่างต่อเนื่อง จนถึงการเลือกตั้งในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ก่อให้เกิดความวุ่นวายที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองไทย ถือได้ว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ขาดความเป็นประชาธิปไตยอย่างมาก จนในปี พ.ศ. 2561 ถูกมองว่าเป็นปีที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญของไทย คือการหวนคืนสู่ระบอบประชาธิปไตย มีการเลือกตั้งครั้งที่ 28 เกิดขึ้นในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 การเลือกตั้งครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกตั้งในระบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ซึ่งเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก หลังการรัฐประหารของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2557 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แต่การเลือกตั้งครั้งนี้ถูกมองว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่พรรคการเมืองใหม่ของฝ่ายรัฐบาลชุดเดิม ตั้งแต่การออกแบบระบบการเลือกตั้ง รวมถึงการรณรงค์หาเสียงและวิธีการตัดสินของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ใช้ระบบการเลือกตั้งแบบ “จัดสรร

ปันส่วนผสม” เปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถได้รับการเสนอชื่อขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีได้ หลายพรรคการเมืองสนับสนุน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีก่อนการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไป ส่วนพรรคการเมืองขนาดใหญ่ต่างเสียที่นั่งในสภา และพรรคการเมืองเกิดใหม่กลับได้ที่นั่งเพิ่มมากที่สุด (ไทยพับลิก้า, 2561)

คนรุ่นใหม่กับการเมืองการปกครอง ประเทศไทยเกิดการตื่นตัวทางการเมืองในกลุ่มนิสิตนักศึกษา และประชาชนคนรุ่นใหม่ที่ก้าวเข้ามามีบทบาทในทางการเมือง โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาที่มีบทบาทอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2512 ได้มีการจัดตั้งศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ขึ้นเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2513 ผลงานของขบวนการนิสิตนักศึกษามีมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การรณรงค์ต่อต้านสินค้าญี่ปุ่น การรณรงค์ให้ใช้สินค้าไทย หรือการคัดค้านประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 299 ผลงานการชุมนุมประท้วงของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาได้รับการตอบรับเป็นอย่างมากจากประชาชน และการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาในประเด็นทางการเมืองไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะศูนย์กลางเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ในชื่อชมรมคนรุ่นใหม่มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดทำหนังสือ “มหาวิทยาลัยยังไม่มีคำตอบ” ซึ่งเนื้อหาเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาการศึกษาและการบริหารงานของมหาวิทยาลัย รวมไปถึงบทบาทของนักศึกษาที่ควรกระทำ การเคลื่อนไหวของนักศึกษามีการพาดพิงไปถึงรัฐบาล จอมพลถนอม กิตติขจร ทำให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยมีคำสั่งให้สอบสวนนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง และมีคำสั่งให้ลบชื่อนักศึกษาออกจากมหาวิทยาลัย ด้วยข้อหาตั้งชมรมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัย ใช้สถานที่ของมหาวิทยาลัยเป็นที่ชุมนุมโดยพลการ ประเด็นนี้ทำให้ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาออกแถลงการณ์ตอบโต้ผู้บริหารอย่างรุนแรงพร้อมนัดชุมนุมประท้วงในวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2516 จนขยายไปสู่การเรียกร้องให้รัฐบาลประกาศใช้รัฐธรรมนูญ อันนำไปสู่เหตุการณ์ “14 ตุลาคม 2516” ถือได้ว่าปัจจัยการเกิดเหตุการณ์นี้เป็นการเคลื่อนไหวของขบวนการนิสิตนักศึกษาที่มีบทบาททางการเมือง โดยเริ่มจากกลุ่มสังเกตการณ์การเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2511 และพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย กิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษาได้สร้างบทบาทให้กับกระบวนการนิสิตนักศึกษาจนกลายเป็นองค์กรที่มีศักยภาพ และได้รับการยอมรับจากประชาชน โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2515 เมื่อศูนย์กลางนิสิตนักศึกษามี นายธีรยุทธ บุญมี นิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเลขาธิการฯ ทำให้ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาได้แสดงบทบาททางการเมืองอย่างเด่นชัด ต่อมา นายธีรยุทธ บุญมี หมดวาระการเป็นเลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา พร้อมได้มีการผลักดันให้จัดตั้งกลุ่มเรียกร้องรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อยื่นข้อเรียกร้อง 3 ข้อ คือ (1) เรียกร้องให้รัฐบาลประกาศใช้รัฐธรรมนูญโดยเร็ว และกระบวนการเรียกร้องจะกระทำการโดยสันติวิธี (2) ให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญตามระบอบประชาธิปไตย (3) กระตุ้นให้ประชาชนตระหนักและหวงแหนในสิทธิและเสรีภาพ

หลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ถือว่าเป็นยุคแห่งเสรีภาพทางความคิด กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มคนรุ่นใหม่เกิดขึ้นมากมาย การแสดงความคิดทางการเมืองมีอย่างเสรีจนเป็นเหตุให้กลุ่มพลัง

ของนิสิตนักศึกษาเกิดการแตกแยกทางความคิดและแนวปฏิบัติไม่ตรงกัน จากเดิมที่มีเพียงศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย แต่ด้วยแนวทางวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทำให้นิสิตนักศึกษาแยกตัวออกมาจากศูนย์กลาง เกิดสหพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งประเทศไทย และกลุ่มประชาธิปไตยเพื่อประชาชน การแยกกลุ่มทำให้พลังของนิสิตนักศึกษาขาดเอกภาพ และมีบทบาทด้อยลงไปจากเดิม เป็นผลทำให้ฝ่ายตรงข้ามเข้ามาก่อกวน ปลุกเร้าประชาชนให้เกิดความรู้สึกเสื่อมศรัทธา และลดความเชื่อมั่นโดยเฉพาะวิธีการโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อโจมตีกลุ่มนิสิตนักศึกษาว่าเป็นพวกคอมมิวนิสต์ ถือได้ว่าเป็นวิธีการที่ได้ผลที่น่าพอใจ (จักษ์ พันธ์ชูเพชร, 2555)

สาเหตุของการเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เป็นผลมาจากโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ โดยกลุ่มของจอมพลถนอมและจอมพลประภาส รวมถึงปัญหาเรื่องความชอบธรรมของรัฐบาล ซึ่งปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดการรวมตัวเสมือนเป็นการจัดเวทีให้มีการเริ่มต้นการแสดงละครโดยขบวนการนิสิตนักศึกษา ถ้าไม่มีขบวนการนิสิตนักศึกษา เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 อาจไม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในทางการเมืองก็ปล่อยให้เกิดศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยขึ้น ทั้งนี้ เพราะการรวมตัวของนักศึกษาเป็นประเด็นทางการเมืองที่นักศึกษาเกิดการตื่นตัวและสนใจต่อปัญหาทางการเมือง มีความรู้สึกในแง่ความยุติธรรม ศีลธรรม จริยธรรม อันเป็นส่วนหนึ่งมาจากการศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น การรวมตัวของนักศึกษาเกี่ยวข้องกับประเด็นทางการเมือง ปัญหาทางสังคม และเศรษฐกิจ นำไปสู่การประท้วงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทางการเมืองการเลือกตั้งของประเทศไทย เห็นได้ว่า การประท้วงมีการให้ความช่วยเหลือร่วมมือกันเป็นลักษณะแนวร่วมอย่างกว้างขวาง คือปัญญาชนและมวลชนผนึกกำลังกับกลุ่มพลังทางการเมืองโดยเฉพาะกลุ่มผู้อุปถัมภ์ที่เป็นคู่แข่งของฝ่ายรัฐบาลจอมพลถนอม ผลที่ได้รับคือ (1) การล้มรัฐบาลทหารโดยการประท้วงของประชาชน อันไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ยุคใหม่ (2) การทำลายกลุ่มผู้อุปถัมภ์สำคัญกลุ่มหนึ่งที่ผูกขาดอำนาจมานานอันมีท่าทีจะสืบทอดอำนาจต่อ (3) การเปิดโอกาสให้เกิดการปกครองระบอบประชาธิปไตย และ (4) การกลับมามีบทบาทและอำนาจของกลุ่มจารีตนิยม (5) การเปลี่ยนแปลงสรรหาตัวผู้อุปถัมภ์ใหม่ของผู้อยู่ใต้ความอุปถัมภ์ของกลุ่มจอมพลถนอม (6) ทหารและตำรวจเสียความน่าเชื่อถือ ในขณะที่กลุ่มนิสิต นักศึกษา อาจารย์ มีบทบาทในการแสดงออกทางการเมืองมากยิ่งขึ้น (ลิขิต ธีรเวคิน, 2550)

เห็นได้ว่าการเมืองการเลือกตั้งมีกลุ่มพลังมวลชนนิสิตนักศึกษาที่เป็นคนรุ่นใหม่มีบทบาทให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ยังทำให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอำนาจทางการเมืองสู่การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการเลือกตั้ง จึงทำให้การเลือกตั้งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ กลุ่มคนรุ่นใหม่อย่างนิสิตนึกศึกษาหรือประชาชนเกิดขึ้นในทุกยุคทุกสมัย ต่างมีบทบาททำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และเกิดการพัฒนาทางการเมืองขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มพลังทางสังคมที่สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อการเรียกร้องในสิทธิตามระบอบประชาธิปไตยที่คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจต่อการเมืองการปกครอง ตลอดจนการบริหารงบประมาณของรัฐบาล

การเมืองเป็นการบริหารจัดการนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากรัฐสภามาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน โดยประชาชนมอบหมายให้ผู้แทนของตนเองเป็นคนขับเคลื่อนงานภาครัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์กับประชาชน ซึ่งผู้แทนก็ต้องได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้มาทำหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผ่านระบบการสรรหาในรูปแบบของการเลือกตั้งในแต่เขต ภูมิภาค และระดับจังหวัด โดยจังหวัดเลยก็เป็นส่วนหนึ่งของระบบการเลือกตั้ง ซึ่งจังหวัดเลยมีที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน แบ่งการปกครองออกเป็น 14 อำเภอ 89 ตำบล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 641,707 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2561) (จังหวัดเลย, 2561)

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 28 เกิดขึ้นในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 จังหวัดเลย แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ได้แก่ เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอภูกระดึง อำเภอภูหลวง อำเภอหนองหิน อำเภอผาขาว และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลทรัพย์ไพวัลย์ และตำบลผาสามยอด) และอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลโคกขมิ้น ตำบลหนองหญ้าปล้อง ตำบลผาน้อย ตำบลศรีสงคราม ตำบลวังสะพุง และตำบลผาบิ้ง) เขตการเลือกตั้งที่ ๓ ประกอบด้วย อำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ อำเภอท่าลี่ อำเภอเชียงคาน และอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลหนองงิ้ว ตำบลเขาหลวง ตำบลทรายขาว และตำบลปากปวน) การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดเลยมีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 499,460 คน มีผู้ไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งทั้งสิ้น 392,124 คน โดยเขตการเลือกตั้งที่ 1 มีผู้ไปใช้สิทธิจำนวน 129,816 คน เขตการเลือกตั้งที่ 2 มีผู้ไปใช้สิทธิ 125,171 คน และเขตการเลือกตั้งที่ 3 มีผู้ไปใช้สิทธิ 137,137 คน ผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 ปรากฏว่า เขตเลือกตั้งที่ 1 ลำดับที่ 1 ได้แก่ นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล พรรคเพื่อไทย ลำดับที่ 2 นายทศพล สังขทรัพย์ พรรคภูมิใจไทย ลำดับที่ 3 นายวันชัย บุษบา พรรคพลังประชารัฐ เขตเลือกตั้งที่ 2 ลำดับที่ 1 คือ นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ พรรคเพื่อไทย ลำดับที่ 2 นางเปล่งมณี เร่งสมบูรณ์สุข พรรคพลังประชารัฐ ลำดับที่ 3 นายนิธินันท์ อินทรโฆษิต พรรคอนาคตใหม่ เขตเลือกตั้งที่ 3 ลำดับที่ 1 คือ นายธนยศ ทิมสุวรรณ พรรคภูมิใจไทย ลำดับที่ 2 นายสันติภาพ เชื้อบุญมี พรรคเพื่อไทย และลำดับที่ 3 นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข พรรคพลังประชารัฐ (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562)

ผลการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งที่ 1 เห็นได้ว่าผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มาจากพรรคการเมืองขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นพรรคที่เคยได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดในอดีต แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีชื่อเสียงในแวดวงทางการเมืองมาก่อน ทำให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 มีความน่าสนใจในด้านการศึกษาวิเคราะห์เหตุปัจจัยทางการเลือกตั้ง อันเป็นผลทำให้คนรุ่นใหม่ในจังหวัดเลย โดยเฉพาะในพื้นที่เขตการเลือกตั้งที่ 1 มีการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ใช่นักการเมือง

คนเดิมในอดีต และมีความน่าสนใจในประเด็นทางด้านความคิด มุมมอง พฤติกรรมทางการเมือง ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกผู้แทนของประชาชนเข้าไปมีอำนาจในการบริหารและทำหน้าที่ในรัฐสภา

ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ทำให้อุดมคติทางความคิด อุดมการณ์ทางการเมืองมีความแตกต่างไปจากอดีต เกิดการตัดสินใจในการเลือกผู้แทนทางการเมืองที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งการตัดสินใจเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

1.2 คำถามวิจัย

1) ระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยอยู่ในระดับใด

2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยแตกต่างกันอย่างไร

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตพื้นที่เลือกตั้ง มีระดับการตัดสินใจ แตกต่างกัน

2) ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

1) ด้านประชากร : กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอายุในช่วงการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2562 และเป็นผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นครั้งแรก

2) ด้านพื้นที่ : โดยศึกษากลุ่มประชากรที่อยู่ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง)

3) ด้านเอกสาร : ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูล ตำรา วารสาร และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน นักศึกษา คนในช่วงวัยทำงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งรวมแล้วไม่น้อยกว่า 388 คน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ให้ทราบความเป็นมาและประเด็นของการเลือกตั้งทางการเมือง เพื่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2) ให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3) ให้ทราบถึงข้อคิดเห็นที่ตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

4) ให้เข้าใจในขบวนการคิดการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่

5) เป็นข้อมูลในการศึกษาแนวโน้มทางความคิดของคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อการศึกษาต่อยอดทางความคิดของคนรุ่นถัดไป

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกหรือทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งที่พิจารณาโดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์และประเมินผลทางความคิด ให้ได้มาซึ่งการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้ โดยเป็นการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ที่ตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายใต้ปัจจัยที่ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง วิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หมายถึง บุคคลผู้ได้รับเลือกจากประชาชนให้ทำหน้าที่แทนประชาชนในรัฐสภา หรือผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ออกกฎหมาย และตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล โดยทำงานร่วมกับสมาชิกวุฒิสภา

คนรุ่นใหม่ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี หรือเกิดในปี พ.ศ. 2537 ถึง 2544 มีอายุในช่วงการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 ในเขตพื้นที่จังหวัดเลย มีแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมืองที่เน้นสนใจด้านข้อมูลข่าวสาร มีความรู้ และแสวงหาแนวความคิดใหม่ ๆ มีความสนใจระบบการเมืองการปกครองมากกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในขั้นพื้นฐาน

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนตนหรือตัวแทนของประชาชนคนส่วนใหญ่ ในกรณีต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 เป็นการเลือกตั้งระบบแบ่งเขต ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย ที่ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ, ตำบลผาอินทร์แปลง)

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่แสดงออกในทางลักษณะด้านพฤติกรรมที่ผู้ส่งสาร ส่งข้อมูลไปยังผู้รับสาร โดยแสดงออกในรูปแบบกิจกรรมทางการเมืองที่นักการเมืองมีต่อประชาชนในการสร้างภาพลักษณ์ให้เกิดการตัดสินใจเลือก การนำนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและของพรรคการเมืองมาปราศรัยหาเสียง หรือการประชาสัมพันธ์ทางการเมือง

เพศ หมายถึง ความเป็นชาย ความเป็นหญิง ซึ่งถูกกำหนดโดยสรีระหรือรูปลักษณ์ที่แสดงให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิง

อายุ หมายถึง ช่วงเวลาที่บุคคลนั้นดำรงชีวิตอยู่ ช่วงเวลาที่กล่าวถึงคนที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี มีอายุในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562

ระดับการศึกษา หมายถึง ขั้นของการศึกษาที่บุคคลสำเร็จทางการเรียน กล่าวคือ มีระดับการศึกษาในสามระดับ ได้แก่ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง การทำงานหรือประกอบการงานจากวิชาชีพหรืองานอื่น ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำอยู่อันก่อให้เกิดรายได้ตอบแทน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้ง หมายถึง กรอบเวลาหรือระยะเวลาที่คนรุ่นใหม่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ, ตำบลผาอินทร์แปลง) ตามที่กฎหมายกำหนดไม่น้อยกว่า 90 วัน

นโยบาย หมายถึง แบบแผน หรือแนวทางที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจ ที่สามารถโน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตัดสินใจเลือกผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกลักษณะประจำตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

วิธีการหาเสียง หมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นำมาเป็นเครื่องมือเพื่อได้รับคะแนนจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562

ระบบการจัดการเลือกตั้ง หมายถึง หลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือรูปแบบการจัดการเลือกตั้งตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง
2.5 แนวคิดคนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้ง
2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
2.7 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา
2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในทางการเมืองและมีความเกี่ยวข้องในทางการเมืองทุกรูปแบบ โดยประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น หรือถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อการเมืองผ่านความคิดเห็นของตนเองไปยังผู้มีอำนาจตัดสินใจในทางการเมืองได้ (Easton as Cited in Krairerksh, S. 1999)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การกระทำใด ๆ ก็ตามของประชาชนที่เกิดขึ้นด้วยความเต็มใจ โดยประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มกระบวนการไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการของการตัดสินใจ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนหรือดำเนินการกิจกรรมทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบและกิจกรรมของการมีส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการเสนอข้อเรียกร้อง (demand) และการสนับสนุน (Support) เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงการดำรงอยู่ของระบบการเมือง ทำให้ระบบการเมืองอยู่ในสภาวะดุลยภาพได้ หากระบบการเมืองปราศจากสิ่งเหล่านี้ก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ (Easton as Cited in Krairerksh, S. 1999)

Milbrath, L.W. (1971, pp. 12-16) ได้นิยามความหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกของสังคมการเมืองเลือกที่จะกระทำตามความสมัครใจ โดยมีจุดมุ่งหมายในทางตรง และทางอ้อมในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินงานของรัฐบาล ทั้งนี้

กิจกรรมนั้น ๆ อาจเป็นการกระทำที่ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย หรือมีการใช้ความรุนแรง หรือไม่ใช้ความรุนแรง และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็ได้

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political participation) เป็นกิจกรรมในรูปแบบที่มีความสำคัญประการหนึ่งของกระบวนการทางการเมือง และมีความจำเป็นกับการเมืองในระบอบต่าง ๆ โดยคนหรือกลุ่มบุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเมืองเป็นลำดับขั้นตอน คนเหล่านั้นจะแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผ่านการแสดงออกทางความคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ในทางการเมือง รวมถึงการตัดสินใจเพื่อให้ได้มาซึ่งมติ หรือข้อตกลง

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาการเมือง เพื่อให้เกิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยมากหรือน้อยนั้นพิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน สังคมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงจะมีความเป็นประชาธิปไตยมาก แต่สังคมใดที่มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำก็ย่อมจะมีความเป็นประชาธิปไตยน้อย นั่นคือความสำเร็จของการพัฒนาทางการเมืองจึงขึ้นอยู่กับระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (Pye, Lucian W., 1966)

ไมรอน ไวน์เนอร์ (Weiner, Myron. 1971) กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การกระทำหรือกิจกรรมทางการเมืองของพลเมืองที่ไม่ได้ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายบ้านเมือง ซึ่งอาจแบ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการกำหนดตัวผู้ปกครองหรือผู้นำ ผ่านกระบวนการเลือกตั้งในระดับต่าง ๆ และการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผ่านกลไกรัฐธรรมนูญ ซึ่งถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีผลต่อการพัฒนาประชาธิปไตย หากประชาชนพิจารณาเลือกผู้ปกครองด้วยความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ก็จะได้ผู้ปกครองที่ตรงกับความประสงค์ เพื่อการบริหารประเทศไปสู่การพัฒนาที่มีความยั่งยืน

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการวิพากษ์วิจารณ์การบริหารงานของรัฐบาล ซึ่งการวิพากษ์วิจารณ์นั้นเป็นไปอย่างมีเสรีภาพในการแสดงออกของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย และถือว่าเป็นการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่อาจพัฒนาไปสู่ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงขึ้น

3) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ผ่านรูปแบบการชุมนุมเคลื่อนไหว เพื่อการสนับสนุน หรือเรียกร้อง กดดัน คัดค้านต่อรัฐบาล ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมักกระทำในรูปแบบของการรวมกลุ่มประท้วง แสดงประชามติ สร้างอิทธิพลเหนือการตัดสินใจของรัฐบาล หากประชาชนชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลมีจำนวนมากก็อาจส่งผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาลได้

จากแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเห็นได้ว่า ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็เพื่อต้องการให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองการปกครอง รวมถึงการบริหารงานของ

รัฐบาล ระบอบประชาธิปไตยจึงเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีสิทธิเสรีภาพ สามารถแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองได้ และประชาชนสามารถเลือกผู้ปกครองหรือผู้นำตามที่ตนพึงพอใจ หากผู้ปกครองไม่สามารถดำเนินงานบริหารจัดการได้ ประชาชนก็มีสิทธิพิจารณาการดำรงอยู่ของตัวผู้นำ ผ่านกระบวนการของกฎหมายและรัฐธรรมนูญ

2.1.3 รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวความคิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จำแนกเป็น 4 แนวคิด ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2561)

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง (Direct Democracy) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ ประชาชนหรือพลเมืองของรัฐจะทำหน้าที่เป็น “สภา” โดยประชาชนทุกคนจะมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ด้วยตัวเอง เพราะเชื่อว่าประชาชนทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ในสังคม แต่ภายหลังเมื่อสมาชิกของสังคมเพิ่มจำนวนมากขึ้นและสังคมมีความซับซ้อน การปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงจึงกลายเป็นเรื่องยากที่จะสามารถกระทำได้ เพราะประชาชนทุกคนไม่สามารถเข้ามาใช้อำนาจของตนเองได้ในทุกกิจกรรม ปัจจุบันการใช้ประชาธิปไตยทางตรงมีในเรื่องของการลงประชามติ (referendum) การเสนอร่างกฎหมายโดยประชาชน (initiative) หรือการถอดถอนผู้แทนรายบุคคลหรือทั้งสภา

2) การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน หรือประชาธิปไตยโดยอ้อม (Representative Democracy) การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือ ประชาชนได้ทำหน้าที่เลือกผู้แทนของตนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนในรัฐสภา ผ่านระบบการเลือกตั้ง

3) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ซึ่งนำรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยโดยตรงผสมผสานกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากยิ่งขึ้น โดยให้ประชาชนมีอำนาจตัดสินใจทางการเมืองและการบริหารในเรื่องสำคัญ ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต, วิถีชีวิตของประชาชน เช่น อำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของผู้แทน ซึ่งหมายถึง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้ง การเปิดโอกาสให้สถาบันการเมืองต่าง ๆ อาทิ ภาคประชาสังคม องค์กรอิสระ ภาคประชาชน องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอื่น ๆ หรือสื่อมวลชน สามารถทำหน้าที่ในการติดตาม และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้

4) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลงหรือเสวนาหาทางออก (Deliberative Democracy) เป็นประชาธิปไตยที่มีกระบวนการสำคัญของประชาธิปไตยภาคพลเมือง ประชาธิปไตยชุมชน ที่พยายามจะแก้ไขปัญหาจากข้อบกพร่องของประชาธิปไตยแบบตัวแทนในรูปแบบสถาบันที่ตายตัว ที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีความซับซ้อนและมีความแตกต่างหลากหลายได้ ทั้งนี้ หลักการของประชาธิปไตยแบบถกแถลง ไม่ได้เป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับประชาธิปไตยแบบตัวแทน เพราะระบอบประชาธิปไตยทั้งสองสามารถอยู่คู่กันได้ ซึ่งระบอบประชาธิปไตยแบบถกแถลงจะช่วยแก้ไขปัญหาข้อบกพร่อง ส่วนของ

ระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เป็นการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่มีความสำนึกทางการเมือง (Active citizen) และมีจิตสาธารณะรวมหมู่ (Civic life) รูปแบบการมีส่วนร่วมลักษณะนี้ ชี้ให้เห็นว่า การที่ภาคประชาชน หรือภาคพลเมืองร่วมกันวิเคราะห์แลกเปลี่ยนถกแถลงกัน เพื่อนำเสนอแนวคิดของตนในการสร้างนโยบายที่เหมาะสม หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้คือ กระบวนการที่ให้ประชาชนทุกคน หรือภาคพลเมือง ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และตอบสนองข้อเรียกร้องเพื่อให้ตัวแทนของตน หรือรัฐบาลนำไปปฏิบัติ

จากแนวคิด ทฤษฎีรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชน เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองที่กว้างขวาง การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นกลไกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้สื่อสารกับภาครัฐมากยิ่งขึ้น และเป็นกระบวนการสื่อสารสองทางอย่างที่มีเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการตัดสินใจทางการเมืองที่ดี และได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชน รวมทั้งมีโอกาสสานผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างรัฐและประชาชน ทำให้การดำเนินนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เปลี่ยนผ่านไปสู่ “ความร่วมมือสาธารณะ” ที่ทุกคนทุกภาคส่วนให้ความสำคัญและสนใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทำให้เปลี่ยนทฤษฎีทางความคิดและการตัดสินใจในทางการเมืองที่เป็นเรื่องของผู้ปกครองหรือนักการเมืองสู่การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน ซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจุบัน พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเป็นที่นิยมในหลาย ๆ ประเทศ มีลักษณะของการสร้างเจตคติและความเชื่อมั่นในตัวบุคคล ผ่านช่องทางการรับรู้ต่าง ๆ ทางเทคโนโลยีที่ประชาชนเข้าถึงได้อย่างสะดวก การสร้างการรับรู้เป็นการสนับสนุนปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกบุคคลเป็นตัวแทนหรือผู้ปกครอง โดยผู้ปกครองเหล่านั้นก็มีเป้าหมายหลักในการสร้างทัศนคติที่ดีให้กับประชาชนในสังคมได้รับรู้ เพื่อให้ได้รับการยอมรับและไว้ใจในรูปแบบตัวแทนทางการเมือง

2.1.4 ระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

Arnstein, S.R. (2019) ได้พัฒนาระดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เรียกว่า ขั้นบันไดแห่งการมีส่วนร่วม หรือ Ladder of participation โดยได้กำหนดไว้ 8 ระดับ ดังนี้

1) การถูกควบคุม (Manipulation) การที่ประชาชนถูกควบคุมและถูกกำหนด โดยสิ้นเชิงไม่ได้รับการเยียวยา การอธิบายให้เหตุผล หรือไม่ได้รับโอกาสในการแสดงความคิดเห็น

2) การเยียวยา (Therapy) คือ ประชาชนบางส่วนที่ได้รับผลกระทบ มีโอกาสเข้าร่วมเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ท้ายที่สุดอาจได้รับหรือไม่ได้รับการเยียวยาที่แท้จริง

3) การได้รับข้อมูล (Informing) คือ ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสาร หรือรับทราบความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานจากรัฐบาล ซึ่งสามารถแสดงความคิดเห็นหรือไม่ก็ได้

4) การมีโอกาสร่วมให้คำปรึกษา (Consultation) คือ มีโอกาสให้คำปรึกษาหรือเสนอความคิดเห็น แต่ความคิดเห็นนั้นอาจถูกจำกัด และอาจไม่มีผลต่อการดำเนินการหรือการตัดสินใจ

5) การมีโอกาสเสนอความคิดเห็น หรือโน้มน้าว (Placation) คือ มีโอกาสในการเสนอความคิดเห็น และความคิดเห็นนั้นมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย

6) การได้ร่วมตัดสินใจ (Partnership) คือ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดนโยบายร่วมกับรัฐบาล แต่ไม่ใช่เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ

7) การมีอำนาจในการตัดสินใจ (Delegated power) คือ ประชาชนเป็นผู้มีอำนาจหรือมีสิทธิ์มีเสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบาย

8) การควบคุมโดยประชาชน (Citizen control) คือ ประชาชนมีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงที่สุด นับว่าเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในอุดมคติ

Rush and Denisoff แบ่งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 10 ระดับ โดยมีระดับความเข้มสูงที่สุดคือระดับ 1 และระดับความเข้มน้อยที่สุดคือระดับ 10 ตามลำดับ (Rush, G.B. & Denisoff, R.S. 1971; อ้างถึงใน เปรมศักดิ์ แก้วมรกฎ, 2560) ดังนี้

1) การดำรงตำแหน่งทางด้านการบริหารหรือด้านการเมือง

2) การแสวงหาตำแหน่งด้านการบริหารหรือด้านการเมือง

3) การเป็นสมาชิกขององค์กรทางการเมืองที่มีความกระตือรือร้น

4) การเป็นสมาชิกขององค์กรทางการเมืองที่ไม่มีความเคลื่อนไหว

5) การเป็นสมาชิกที่เข้มแข็งขององค์กรการเมืองหรือองค์กรคล้ายคลึงทางการเมือง

6) การเป็นสมาชิกขององค์กรที่คล้ายคลึงกับองค์กรทางการเมืองที่ไม่มีความเคลื่อนไหว

7) การชุมนุมในที่สาธารณะเพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

8) การเข้าร่วมอภิปรายถกเถียงข้อปัญหาทางการเมืองที่ไม่เป็นทางการ

9) การให้ความสนใจและเข้าร่วมถกเถียงหรือเสวนาต่อประเด็นทางการเมือง

10) การเข้าร่วมในรูปแบบของการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ Arnstein ผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเน้นในรูปแบบที่เป็นทางการ โดยการใช้อำนาจเข้าไปกำหนดนโยบายสาธารณะของประชาชนและเป็นตัวชี้วัดว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับใด อำนาจรัฐที่ประชาชนได้รับสามารถเกิดการตัดสินใจมากน้อยเพียงใด Arnstein ให้อำนาจในการตัดสินใจเป็นของประชาชนที่มีบทบาททางการเมือง โดยมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกตัวแทน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ประชาชนสามารถควบคุมอำนาจจากผู้นำหรือผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งได้ โดยประชาชนส่วนใหญ่จะตัดสินใจเลือกตัวแทนที่ให้ผลประโยชน์เป็นส่วนรวมที่สุด เพราะประชาชนในพื้นที่ได้รู้ถึงประสบการณ์ในการทำงาน บุคลิกลักษณะนิสัยของผู้สมัคร ซึ่งจะเป็นตัวแทนในรัฐสภา และประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงต้องการตัวแทนที่สร้างผลประโยชน์ให้กับสังคมของตนเอง ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ Rush and Denisoff เห็นได้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนใหญ่กระจุกอยู่ที่สมาชิกขององค์กรทางการเมือง โดยสมาชิกเหล่านั้นก็มาจากตัวแทนของประชาชน ได้เข้าไปทำหน้าที่ในด้านการบริหารการเมือง แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเพียงการเข้าร่วมในรูปแบบการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง สิ่งนี้

จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีบทบาทหน้าที่ทางการเมืองโดยตรง แต่จะนึกถึงเฉพาะการเลือกตั้งที่ตนเองตัดสินใจเลือกใครเข้าไปเป็นตัวแทน

2.1.5 กฎหมายที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560)

1) กำหนดให้ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างมีอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ ตามมาตรา 50 (7)

2) กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง กล่าวคือ กำหนดคุณลักษณะของบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง เช่น หากในวันเลือกตั้งอยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ ตามมาตรา 96

3) กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่น ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา 98 (2) (4) หรือ (6) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ (มาตรา 98 (7))

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 กำหนดเกณฑ์การมีส่วนร่วมทางการเมือง ไว้ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2561)

1) กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ดูแลการเลือกตั้ง โดยห้ามมิให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง หลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใด อันเป็นการขัดขวางมิให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือคำสั่งของศาล อันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา 23)

2) กำหนดสภาพบังคับแก่ผู้ที่ไม่ไปทำหน้าที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง กล่าวคือ มาตรา 35 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมิได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้น มิใช่เหตุอันสมควร ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิ ดังต่อไปนี้ (1) การยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (2) สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา (3) การสมัครรับเลือกเป็นกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ (4) ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา (5) ดำรงตำแหน่งรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น

ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต โดยมาตรา 73 ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น ให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือการชักชวนให้ไปลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้ จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถานศึกษา สถานสงเคราะห์หรือสถาบันอื่นใด ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยง ผู้ใดหลอกลวง บังคับ ขู่เข็ญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จ หรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง มิให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครที่ใช้ความรู้ความสามารถทางศิลปะของตน หาเสียงให้แก่ตนเองโดยไม่ใช้อุปกรณ์ในการแสดงมหรสพ ความผิดให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้

สรุปได้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนพลเมืองของไทย ในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งทุกคนย่อมมีสิทธิตามกฎหมายในทางการเมือง และสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างอิสระ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชาติ ในการเลือกผู้แทนของตนเองไปใช้อำนาจในทางการเมือง การใช้สิทธิทางการเมืองสามารถกระทำได้โดยปราศจากอำนาจบังคับ ขู่เข็ญ เพราะประชาชนพลเมืองทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ในข้อบัญญัติกฎหมายทางการเมืองระบุอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลการเลือกตั้งไว้อย่างชัดเจนไม่ให้ทุจริตต่อหน้าที่ ประชาชนพลเมืองก็ควรรักษาสิทธิทางการเมืองของตน ส่วนผู้ที่ไม่ไปทำหน้าที่ใช้สิทธิเลือกตั้งก็จะถูกจำกัดสิทธิอื่น ๆ ด้วย รัฐธรรมนูญกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต มิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่น จึงเห็นได้ว่าการเลือกตั้งของสมาชิกพรรคการเมืองหรือผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ต้องมีนโยบายที่น่าสนใจ หากผู้สมัครที่เคยได้รับเลือกก็ควรมีผลงานเป็นที่ประจักโดดเด่นเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตนเอง

2.1.6 พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2523)

1) ความแตกต่างทางเพศ และระดับการศึกษา พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มของการไปลงคะแนนด้วยจิตสำนึกเชิงการเมืองสูงกว่าเพศชายเช่นเดียวกับคนวัยหนุ่มสาว ในด้านระดับการศึกษาทุกระดับการศึกษาไปลงคะแนนด้วยสำนึกเชิงหน้าที่มากกว่าด้านอื่น ในขณะที่ผู้มีการศึกษาเพิ่มขึ้นจะ

มีจิตสำนึกทางการเมืองมากขึ้นด้วย ในด้านอาชีพพบว่า อาชีพที่ต้องได้รับการศึกษาสูง มีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนด้วยสำนึกทางการเมืองมากกว่าอาชีพที่ต้องใช้การศึกษาระดับต่ำกว่า

2) สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า ผู้ที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้ที่อยู่ในฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ผู้ที่อยู่ในเขตชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองใหญ่ที่มีความเจริญสูง และผู้ไปลงคะแนนเสียงส่วนใหญ่ออกไปใช้สิทธิเสียงเลือกตั้ง เพราะสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีมากกว่าที่จะให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศหรือต้องการผลักดันให้คนที่ตนต้องการเป็นรัฐบาล การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงดังกล่าวจึงยังไม่ใช่กิจกรรมของการแสดงออกถึงความมีประสิทธิภาพทางการเมือง ดังนั้น ลักษณะของการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงมีแนวโน้มแบบมีส่วนร่วมโดยถูกชักจูง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คนที่อยู่ในชนบทที่มีการศึกษาน้อย รายได้น้อย มีโอกาสถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเมืองที่มีการศึกษาสูง มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดี และมีอายุอยู่ในวัยกลางคนมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียง โดยเลือกพรรคและคำนึงถึงนโยบายของพรรคมากกว่าผู้ที่อยู่ในชนบทที่ประกอบอาชีพกสิกรรมและมีการศึกษาน้อย ซึ่งลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งโดยคำนึงถึงตัวบุคคลเป็นสำคัญ

ทัศนคติการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ์, 2558, หน้า 6)

1) ปัจจัยทางประชากรและทางสังคมมีอิทธิพลที่เด่นชัดต่อความรู้ ความเข้าใจ ความสนใจทางการเมืองการเลือกตั้งของประชาชน นั่นก็คือ เพศ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม นอกจากนี้ ยังพบว่าความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง ทัศนคติทางการเมืองและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความสนใจทางการเมืองกับทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

2) ความแตกต่างทางเพศและระดับการศึกษา พบว่า เพศมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเฉพาะเพศชายจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมากกว่าเพศหญิง และผู้มีระดับการศึกษาสูงมีความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้มีการศึกษาในระดับต่ำ

ปัจจัยที่สำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ์, 2558, หน้า 5)

1) คุณลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเรื่อง เพศ อายุ สถานภาพในครอบครัว การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และระดับมาตรฐานการดำรงชีพของครอบครัวผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การได้รับการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งจากสื่อมวลชนและบุคคล และความสำนึกทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความคาดหวังจากบุคคลอื่น ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และความสนใจการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

2) เพศ อาชีพ สถานะสมรส ภูมิลำเนา การเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรในสังคม และการเป็นสมาชิกของกลุ่มชนที่มีชาติพันธุ์เป็นชนส่วนใหญ่ในสังคม มีแนวโน้นที่จะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

3) ระดับการศึกษา และรายได้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองในรูปแบบประชาธิปไตย อายุตัวบุคคลและอายุงานมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนมีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูงไม่ต่างกัน

ตามแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองประกอบด้วยความแตกต่างทางเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม และสถานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเลือกตัวแทนให้เข้าไปทำหน้าที่ในสภา ทำหน้าที่บริหารงานภาครัฐผ่านกรอบนโยบายที่พรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลเป็นผู้กำหนด จากพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าว ส่วนใหญ่พบว่าเพศ ระดับการศึกษามีความแตกต่างในการให้ความสำคัญการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น เพศหญิงลงคะแนนเสียงมากกว่าเพศชาย หรือผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูง หรือนั่นอาจเป็นเพราะเกิดจากการชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียง อย่างในสังคมที่มีความเจริญในทางเศรษฐกิจจะมุ่งสนใจเรื่องของตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้พึ่งพาแนวทางดำเนินชีวิตจากนโยบายของรัฐบาลเป็นหลัก พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองยังรวมถึง ทัศนคติในทางการเมือง กล่าวได้ว่าผู้ที่สนใจทางการเมืองจะมีวิธีคิด วิธีเลือกสรรผู้ที่จะมาบริหารบ้านเมือง ต้องเข้าใจระบบการเมืองซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติต่อการเมือง

2.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ

2.2.1 ความหมายของการตัดสินใจ

Huse (1985; อ้างถึงใน อนันต์ เกตุวงศ์, 2534) อธิบายว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกเอาทางเลือกของการกระทำทางใดทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ ความมุ่งหมายของการตัดสินใจคือกำหนดวัตถุประสงค์และการทำให้วัตถุประสงค์บรรลุผลสำเร็จ ส่วนทางเลือกนั้นหมายถึง โอกาสในการเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง ถ้าไม่มีทางเลือกการตัดสินใจก็จะเกิดขึ้นไม่ได้ ฉะนั้นการตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการของทางเลือก การตัดสินใจจำนวนไม่น้อยที่ให้โอกาสอย่างกว้างขวางในการเลือก แต่การตัดสินใจบางอย่างอาจมีข้อจำกัดมาจากหลายด้าน ดังนั้น การตัดสินใจจึงมีหลายประการภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน

Morell (1987; อ้างถึงใน สมยศ นาวีการ, 2536) ชี้ให้เห็นว่า (1) การตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของจิตสำนึกและเหตุผลหรือดุลยพินิจ โดยอาศัยสัญชาติญาณที่ไม่สามารถอธิบายได้ที่อยู่บนพื้นฐานของดุลยพินิจบางอย่าง (2) การตัดสินใจอยู่บนความรอบคอบโดยอาศัยประสบการณ์ในการ

ประเมินทางเลือก และ (3) เป็นทางเลือกที่ดีที่สุด โดยการตัดสินใจจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกในแนวทางการตัดสินใจ

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก โดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมาย หรือความต้องการของผู้เลือกได้

กวี วงศ์พุฒ (2539) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ภัทรวดี แก้วประดับ (2546) การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาโดยใช้ข้อมูล หลักการและเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุด จากหลายทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการสร้างทางเลือก การดำเนินการใด ๆ ไว้หลาย ๆ ทางเลือก แล้วพิจารณาตรวจสอบประเมินผลทางเลือกเหล่านั้น โดยใช้ข้อมูลหลักการและเหตุผลนำมาวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน เพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือก ให้สามารถตอบสนองเป้าหมายของผู้เลือกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 องค์ประกอบการตัดสินใจ

องค์ประกอบของการตัดสินใจ ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้ (อนันต์ เกตุวงศ์, 2534)

1) ปัจจัยตัวผู้ตัดสินใจ โดยผู้ตัดสินใจมีความสามารถในการประเมินคุณค่า ประโยชน์ หรือความสำคัญของทางเลือกในแต่ละอย่าง

2) ปัจจัยทางเลือก โดยผู้ตัดสินใจต้องมีทางเลือกมากกว่า 1 ทางเลือก แต่หากมีทางเลือกเพียงทางเดียวก็ไม่จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก

3) ผลของทางเลือก มักจะขึ้นอยู่กับการเลือกในอดีต ซึ่งผลการเลือกแต่ละอย่าง หรือแต่ละครั้งจะมีความแตกต่างกัน และจะไม่เท่ากันตามสถานการณ์ที่ต่างกัน

Huse (1985; อ้างถึงใน อนันต์ เกตุวงศ์, 2534) กล่าวว่า การตัดสินใจมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1) การเลือก หมายถึง โอกาสที่จะเลือกทางเลือกทั้งหลาย ถ้าไม่มีทางเลือกย่อมถือว่าไม่มีการตัดสินใจในการเลือก โดยผู้เลือกจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลที่คาดว่าจะได้รับจากการตัดสินใจนั้น และต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย เป็นต้น

2) ทางเลือก หมายถึง แนวทาง วิถีทาง ถ้าไม่มีทางเลือก ย่อมเข้าใจดีว่า ไม่มีการเลือก หรือการตัดสินใจเกิดขึ้น ดังนั้น การเลือก หรือการตัดสินใจ เสมือนเป็นเครื่องพิจารณาทางเลือก

3) วัตถุประสงค์ หมายถึง จุดมุ่งหมาย หรือภาวะที่ต้องการให้เกิด ซึ่งผู้ตัดสินใจจะต้องใช้เป็นเครื่องพิจารณาทางเลือก

4) ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่ตามมาของการตัดสินใจ อาจมีมากมายหลายอย่าง ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ ตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจ โดยอาศัยแนวความคิดเป็นองค์ประกอบการพิจารณา

5) ผู้ตัดสินใจ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจ หรือผู้พิจารณาทางเลือก สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะคือ การตัดสินใจด้วยตัวเอง คนเหล่านี้เชื่อว่าการตัดสินใจของตนถูกต้องและเกิดจากความเชื่อมั่นในตัวเองสูง และลักษณะที่สอง คือ การตัดสินใจเป็นกลุ่ม ซึ่งคนเหล่านี้จะรับฟังความคิดเห็นของส่วนรวมก่อนการตัดสินใจ

6) สภาพแวดล้อม เป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการตัดสินใจ รวมถึงความคิด ความต้องการ กฎหมาย ข้อบังคับ วัฒนธรรม ค่านิยม ตลอดจนความเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การตัดสินใจจะมีองค์ประกอบที่สำคัญด้วยกันหลายประการ การตัดสินใจดังกล่าว เป็นกระบวนการได้มาซึ่งโอกาสเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเป็นโอกาสการพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเองหรือตัดสินใจจากข้อคิดเห็นส่วนรวม ทางเลือกก็เป็นวิธีการที่มีแบบแผนแนวทางในการตัดสินใจเลือกที่มีแรงจูงใจหรือสิ่งเร้าอย่างอื่นให้เกิดการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงความต้องการหรือสิ่งที่ตอบสนองต่อตนเอง แต่สภาพแวดล้อมก็มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ

2.2.3 ประเภทของการตัดสินใจ

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535, หน้า 185-186) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้ 3 ประเภท ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือ

1) การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานของผลลัพธ์ที่คาดหมายไว้แล้ว โดยเกิดขึ้นได้เมื่อผู้ตัดสินใจมีข้อมูลเพียงพอและทราบถึงผลของการเลือกแต่ละทางเลือกอย่างแน่นอน ในสถานการณ์เช่นนี้ผู้ตัดสินใจจะพยายามเลือกทางเลือกที่ให้ผลประโยชน์สูงสุด

2) การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง เป็นการตัดสินใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลลัพธ์ที่แน่นอนน้อยกว่าการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน แต่ยังพอคาดคะเนความเป็นไปได้อยู่บ้าง ทั้งนี้ ผู้ตัดสินใจทราบถึงผลลัพธ์ของทางเลือกต่าง ๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจ แต่โอกาสที่จะเกิดทางเลือกมีแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยบางอย่างที่ไม่แน่นอน

3) การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ไม่อาจคาดการณ์ ถึงผลลัพธ์หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น หรือกล่าวได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่มืดแปดด้าน ก็เพราะผู้ตัดสินใจในสถานการณ์นี้จะไม่มีโอกาสทราบผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือก เนื่องจากไม่มีข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ และไม่มีโอกาสทราบความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น โดยมีตัวแปรอื่นที่ควบคุมไม่ได้อยู่ด้วย ดังนั้น การตัดสินใจในสถานการณ์เช่นนี้ จึงไม่อาจใช้ทางเลือกที่ให้ผลตอบแทนสูงสุดได้ ผู้ตัดสินใจต้องใช้ดุลยพินิจและวิจารณญาณช่วยในการตัดสินใจเป็นอย่างมาก

Sailagyl (1984; อ้างถึงใน พิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ, 2536) ชี้ให้เห็นว่า กระบวนการตัดสินใจที่สำคัญมี 5 ประการ รายละเอียดดังนี้

1) การตระหนักและการชี้ให้เห็นถึงปัญหา ผู้ตัดสินใจจะต้องทราบถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ คือ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจ พิจารณาระดับของเป้าหมายกับความเป็นจริง

2) การพัฒนาและประเมินทางเลือก เป็นการรวบรวมความคิดและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา โดยให้เกิดการพัฒนาและหาทางออก นั่นก็คือการสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง

3) การพิจารณาทางเลือกจากหลายทางเลือก เป็นการนำทางเลือกแต่ละทางมาวิเคราะห์ประเมิน เพื่อให้มีทางเลือกที่เหมาะสมตรงตามเป้าหมาย ทั้งนี้ ก็ขึ้นอยู่กับผู้ตัดสินใจด้วย

4) การปฏิบัติ เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้น และมีการสื่อสารให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อให้เกิดการปฏิบัติและมีผลลัพธ์ย้อนกลับ

5) การประเมินผล เป็นการพิจารณาทางเลือกนั้นให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็ตาม ซึ่งผู้ตัดสินใจได้ยอมรับต่อการตัดสินใจนั้น

สรุปได้ว่าการตัดสินใจขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในขณะนั้น ซึ่งเป็นแรงกดดันให้เกิดการตัดสินใจเลือก ในมุมมองทางการเมืองและการเลือกตั้ง การตัดสินใจอาจเกิดขึ้นใน 2 ลักษณะคือ การตัดสินใจที่มีการไตร่ตรอง ซึ่งเป็นการคิดวิเคราะห์ก่อนการพิจารณาตัดสินใจ ลักษณะที่สองคือ การตัดสินใจแบบกะทันหัน เป็นการเปลี่ยนแปลงข้อพิจารณาใหม่ เกิดการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลง

2.2.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการการตัดสินใจ (Racich, n.d., 2536; อ้างถึงใน พิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ, 2536) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกลไกที่มีการเคลื่อนที่อยู่ตลอดเวลาไม่หยุดนิ่งอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อตัวให้เกิดการตัดสินใจ วิธีการตัดสินใจในระดับผลสุดท้ายหรือทางเลือกที่มีคุณภาพ จำแนกปัจจัยเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1) ตัวผู้ตัดสินใจ ประกอบด้วย

(1) การรับรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ ซึ่งเป็นวิธีการตัดสินใจ

(2) การรับรู้ อคติ คุณลักษณะส่วนบุคคล เช่น การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ มีความก้าวร้าว รุนแรง ซึ่งจะใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลาง มีความมั่นใจในตนเอง หรือมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นต้น

(3) ค่านิยม และปรัชญา

2) สถานการณ์ในการตัดสินใจ ประกอบด้วย

(1) ความเร่งด่วนของผลลัพธ์หรือแรงกดดันทางด้านเวลาให้เกิดการตัดสินใจ

(2) ขนาดความสำคัญของการตัดสินใจ

(3) การตัดสินใจแบบมีโครงสร้างแน่นอน ไม่แน่นอน หรือมีความเสี่ยง

(4) ต้นทุนและผลประโยชน์ที่เกิดจากการตัดสินใจ

3) สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

(1) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านวัฒนธรรม และการแข่งขัน

(2) ปัจจัยภายใน เช่น วัตถุประสงค์ของตัวเองหรือกลุ่ม การสร้างภาพลักษณ์ อำนาจหน้าที่ โครงสร้างองค์ประกอบ และการยอมรับให้เกิดการตัดสินใจ

สมยศ นาวีการ (2536) เห็นว่า ปัจจัยด้านบุคคลมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการตัดสินใจ การทำความเข้าใจกระบวนการตัดสินใจจึงต้องพิจารณาผลกระทบของปัจจัยส่วนบุคคลในการตัดสินใจ ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลในการตัดสินใจมีอยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

1) การรับรู้ บุคคลมักตัดสินใจกระทำการอันหนึ่งอันใดบนพื้นฐานแนวทางที่พวกเขามองสถานการณ์การรับรู้ คือ ความคิดเห็นของบุคคลเมื่อตกอยู่ในแนวคิดค่านิยม การรับรู้ของบุคคลนั้นจะเป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2) การรับรู้ภาพพจน์ คือ กระบวนการบางอย่างที่คุณลักษณะของบุคคลจำนวนหนึ่งถูกคาดคะเนว่าเป็นคุณลักษณะของคนทั้งกลุ่ม การรับรู้ภาพพจน์สามารถนำไปสู่ความเสียหาย ซึ่งเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพ

3) การรับรู้ในทางบวก มักเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผู้ตัดสินใจยอมให้คุณลักษณะอย่างหนึ่งบดบังคุณลักษณะอื่นในทุกการตัดสินใจ

4) ความมีเหตุผลตามความรู้สึก ความรู้สึกแสดงให้เห็นถึงนัยอารมณ์ และเกิดความลำเอียงขึ้น ในขณะที่ความมีเหตุผลแสดงให้เห็นเป็นนัยถึงความถูกต้อง เหตุผลและแนวความคิดของความมีเหตุผลจะเกิดขึ้นตามความรู้สึกที่เน้นว่าบุคคลนั้นอาจใช้เหตุผลอื่นในการตัดสินใจ

5) ความพอใจ เป็นการตัดสินใจที่ไม่ใช่ดีที่สุด แต่เป็นการตัดสินใจที่ความพึงพอใจ และความเพียงพอของการตัดสินใจ

6) ความมีเหตุผลในขอบเขต เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ผู้ตัดสินใจมีเท่าที่ตนพอใจ คือ มีวงจำกัดของความคิด บังคับให้จำกัดความเห็นของปัญหาและสถานการณ์

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งเกิดจากการรับรู้ ซึ่งมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของแต่ละบุคคล เป็นการตัดสินใจที่ไม่มีความแน่นอนแต่อาจจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โดยมีปัจจัยเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจที่มีผลต่อในการเลือกตั้งหรือเลือกปฏิบัติ เช่น ค่านิยม บุคลิกภาพ ผลประโยชน์ บทบาทหน้าที่หรือนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งยังไม่ชัดเจน การวางเป้าหมายนโยบายของพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตลอดจนอำนาจบารมีในพื้นที่ ล้วนเป็นปัจจัยเกิดการเปลี่ยนแปลงในการตัดสินใจในขณะนั้น

2.2.5 กระบวนการตัดสินใจ

สัมฤทธิ์ ราชสมณะ (2530) อธิบายกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งออกเป็น 4 ขั้นตอน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดตามกระบวนการตัดสินใจ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งจะเริ่มจากการที่ประชาชนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนได้รับข่าวสารการเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง ข่าวสารเกี่ยวกับตัวบุคคลของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายต่าง ๆ ของพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น โดยรับข่าวสาร

ผ่านสื่อ หรือการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ข่าวสารเกี่ยวกับพรรคการเมือง โดยประชาชนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนจะพิจารณาจากข้อมูลข่าวสารเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะลงคะแนนให้

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อผู้มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวผู้สมัครและนโยบายของพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนจะสร้างหลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ว่าจะพิจารณาให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือจะให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมือง เมื่อได้หลักเกณฑ์แล้วประชาชนผู้มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนจะเริ่มประเมินข่าวสารต่าง ๆ เปรียบเทียบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ หรือจุดมุ่งหมายของตน

ขั้นตอนที่ 3 ในการประเมินผล และจัดลำดับผู้สมัครรับเลือกตั้ง เมื่อผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและตัดสินใจแล้ว ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนจะประเมินคุณลักษณ์ของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละคนว่าตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สมควรจะได้รับการตัดสินใจเลือกตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 4 จากการตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคะแนนการประเมินรวมสูงสุดในครั้งสุดท้ายนี้ อาจจะมีตัวแปรอย่างอื่นแทรกเข้ามา ได้แก่ เงินทอง อามิสสินจ้าง หรือสิ่งต่าง ๆ ที่หัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้งนำมาแจกให้แก่ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนนั้น ก็ขึ้นอยู่กับเหตุผลและหลักเกณฑ์ของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เสาวนีย์ ศิริพจนานนท์ (2544) ได้อธิบายกระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และการเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการตัดสินใจเลือก โดยการจัดลำดับข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง รวมถึงนโยบายหาเสียงต่าง ๆ ของพรรคการเมือง ซึ่งข่าวสารที่ประชาชนจะได้รับมาจากสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ เช่น การรณรงค์หาเสียง เป็นต้น ในแต่ละบุคคลจะมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยคัดเลือกให้เหลือเท่ากับจำนวนที่ต้องการจะลงคะแนนเสียง ซึ่งข้อมูลข่าวสารของผู้สมัครต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่มีลักษณะน่าเชื่อถือและหลากหลาย

2) การสร้างหลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์การตัดสินใจเลือกตั้ง เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าจะต้องมีการตัดสินใจ จากที่ได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือนโยบายพรรคการเมืองที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสังกัดอยู่ ผู้ลงคะแนนก็จะสร้างหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ตนถูกใจมากที่สุด ให้เหลือเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงได้หรือเท่าที่ตนเองต้องการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของบุคคล รวบรวมความคิดและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาทางเลือก แล้วนำมาประเมินเลือกทางที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับผู้ตัดสินใจ กล่าวคือในขั้นตอนนี้จะเริ่มประเมินในหลักเกณฑ์หรือจุดมุ่งหมายตามความสำคัญ บางคนให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

หรือบางคนอาจพิจารณาว่าผู้สมัครคนใดที่สามารถให้ผลตอบแทน หรือผลประโยชน์เฉพาะหน้ามากกว่าผู้อื่น

3) การประเมินและจัดลำดับ เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการลงคะแนนเสียงแล้ว หลังจากนั้นจะเป็นการประเมินผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนว่า ผู้สมัครแต่ละคนจะได้รับการประเมินเท่าไหร่ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด

4) การตัดสินใจสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ขั้นตอนนี้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาสอดแทรก กล่าวคือผู้ลงคะแนนเสียงบางคนอาจจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามอิทธิพลของสิ่งของ เงินทองที่ได้รับจากหัวคะแนนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งสิ่งนี้อาจมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้การเลือกตั้งจึงเป็นกลไกและกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญในการกำหนดว่าใครคือผู้ที่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ปกครองโดยชอบธรรม การเลือกตั้งยังเป็นการให้เสรีภาพและสิทธิทางการเมืองแก่ประชาชน คือให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยผ่านทางตัวแทนนั่นเอง

จากแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ สรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกตั้งจะขึ้นอยู่กับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง และนโยบายของพรรคการเมือง จากการได้รับข่าวสารการเลือกตั้งเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือได้รับข่าวสารมาจากการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์หาเสียง กลยุทธ์ในการหาเสียง เป็นต้น เมื่อได้รับข่าวสารการเลือกตั้งแล้ว ผู้ตัดสินใจจะสร้างหลักเกณฑ์การให้คะแนนโดยคำนึงถึงเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้ง นโยบาย และวิธีการหาเสียง หลังจากนั้นจะประเมินในเกณฑ์ที่ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงกำหนดเพื่อพิจารณา และตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามแนวคิด วิธีวิเคราะห์ของแต่ละบุคคล จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายพรรคการเมือง และการหาเสียงเลือกตั้งนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.2.6 พฤติกรรมการตัดสินใจตามปัจจัยส่วนบุคคล

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2525, หน้า 196-197) ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พ.ศ. 2522 พบว่า ผู้ที่อยู่ในสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับล่างมีแนวโน้มที่จะไปลงคะแนนเสียงมากกว่าผู้ที่อยู่ในสถานทางเศรษฐกิจและสังคมระดับสูง ผู้ที่อยู่ในเขตชนบทมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้ที่อยู่ในชุมชนเมืองใหญ่ที่มีความเจริญสูง เช่น กรุงเทพมหานคร และผู้ไปลงคะแนนเสียงส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง เพราะสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีมากกว่าที่จะให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ หรือต้องการผลักดันคนที่ตนต้องการให้เป็นรัฐบาล การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งดังกล่าว จึงยังไม่ใช่กิจกรรมของการแสดงออกถึงความมีประสิทธิภาพทางการเมือง (Political efficiency) ดังนั้น ลักษณะของการไปใช้สิทธิ์ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จึงมีแนวโน้มแบบมีส่วนร่วมโดยถูกชักจูง (mobilized participation)

การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของไทยในปี พ.ศ. 2526 สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว พบว่า มีความสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2522 ในส่วนของปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ

1) เพศ มีพฤติกรรมการตัดสินใจตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศชายไปลงคะแนนเลือกตั้งโดยตัดสินใจได้เร็วกว่าเพศหญิงเล็กน้อย ที่จะเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใด เลือกโดยคำนึงถึงพรรคการเมืองมากกว่าบุคคล และในการเลือกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง มักคำนึงถึงนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพศชายมีความเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย นอกจากนั้นยังตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดผู้หนึ่งได้เร็วและแน่นอนกว่าเพศหญิงเล็กน้อย

2) อายุ ผู้ที่มีอายุในวัยกลางคนและวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มเลือกพรรคการเมืองมากกว่าเลือกตัวบุคคล ส่วนผู้ที่มีอายุมีแนวโน้มสนใจเลือกตัวบุคคล กลุ่มวัยกลางคน (31-50 ปี) มักจะมีแนวโน้มเลือกพรรคใดพรรคหนึ่ง โดยคำนึงถึงนโยบายของพรรคมากกว่าผู้ที่สูงอายุหรือผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว

3) ระดับการศึกษามีผลอย่างมากต่อความแตกต่างในพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง คือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียงด้วยความสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำ ผู้มีการศึกษาสูงถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงยากกว่า และมีแนวโน้มตัดสินใจว่าจะเลือกใครได้เร็วและแน่นอนกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะลงคะแนนโดยคำนึงถึงพรรคการเมืองมากกว่าตัวบุคคล และให้ความสำคัญในนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่า

4) อาชีพ ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ต้องใช้การศึกษาในระดับสูง เช่น ครู อาจารย์ ข้าราชการและนักธุรกิจ ไปลงคะแนนเสียง โดยสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองดีเป็นสำคัญ การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดนั้นตัดสินใจได้เร็วกว่าผู้ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรหรือกรรมกร ผู้ที่ประกอบอาชีพที่มีการศึกษาในระดับสูง มีความสนใจเลือกพรรคมากกว่าตัวบุคคล และในการเลือกพรรคใดพรรคหนึ่ง มักจะคำนึงถึงนโยบายของพรรคเป็นสำคัญ มากกว่าผู้ประกอบอาชีพที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำกว่า ส่วนบรรดาผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรและกรรมกรเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยคำนึงถึงความสามารถของผู้สมัครที่จะทำประโยชน์ให้กับตนเป็นสำคัญ

5) ที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเมืองมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียง เพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีมากกว่าผู้ที่อยู่ในเขตชนบท โดยผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเมืองให้ความสำคัญแก่พรรคการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งและตัดสินใจด้วยตัวเองมากกว่าผู้ไปลงคะแนนออกเสียงในชนบทเล็กน้อย

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535, หน้า 193) ยังได้อธิบายถึงพฤติกรรมต่อการตัดสินใจดังกล่าวไว้ 8 ประการ คือ

1) การรับรู้การตัดสินใจ ซึ่งการรับรู้มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของแต่ละคนให้แตกต่างกัน โดยเฉพาะการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ที่ผู้ตัดสินใจรับรู้ข้อมูลได้ไม่เพียงพอ และการรับรู้ยังมีบทบาทสำคัญเมื่อต้องตัดสินใจเลือกแบบไม่มีข้อแตกต่างกันที่ชัดเจน การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งรับสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ผ่านอวัยวะรับความรู้สึก เช่น ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง และส่งต่อไปยังสมอง ซึ่งประกอบด้วย ความจำจากประสบการณ์ในอดีต ทัศนคติ และความรู้สึก บุคคลจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันออกไป ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการรับรู้ได้แก่ ความคุ้นเคยกับสิ่งปลุกเร้าหรือตัวกระตุ้น นั่นก็คือ ประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงบุคลิกภาพ ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และลักษณะทางกายภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น สิ่งต้องการของบุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละบุคคล โดยลักษณะของการรับรู้จะส่งผลต่อการตัดสินใจจากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้แต่ละคนมีการตะหนักในปัญหาการระบุและวิเคราะห์ปัญหา การแสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการตีความ การประเมินทางเลือกต่อการตัดสินใจเลือกในทิศทางที่แตกต่างกันออกไป

การรับรู้ในการตัดสินใจอาจมีการบิดเบือน ซึ่งจะมีผลให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดและขาดประสิทธิภาพได้ การบิดเบือนการรับรู้แบ่งออกได้ 4 ชนิด คือ (1) การบิดเบือนแบบ Stereotype เป็นการบิดเบือนที่มาจากประสบการณ์บางสิ่งบางอย่าง เช่น เห็นว่าผู้ชายเป็นผู้แทนที่ดีกว่าผู้หญิง เห็นว่าคนที่มีอายุมากขาดความคิดสร้างสรรค์ นั่นอาจเป็นจริงในเฉพาะบางคน ซึ่งอาจจะไม่เป็นจริงทั้งหมด (2) การบิดเบือนแบบ Halo effect เป็นการประเมินลักษณะบุคคลจากประสบการณ์ที่เคยประทับใจ เช่น เห็นคนที่ทำงานว่าเป็นคนเก่งมีความรับผิดชอบและมองคนที่ไม่ค่อยทำงานมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี นั่นเป็นการปิดบังข้อเท็จจริง ทำให้การตัดสินใจอาจมีความผิดพลาด (3) การบิดเบือนแบบ Projection เป็นการเอาความรู้สึกหรือการกระทำของตนไปให้คนอื่น โดยมองว่าคนอื่นมีความรู้สึกเหมือนกันกับตัวเอง ซึ่งทำให้เกิดอคติในการตัดสินใจในการเลือกสรร (4) การบิดเบือน Perceptual defense เป็นการบิดเบือนที่บุคคลพยายามรักษารูปแบบแนวคิดของตนเองไว้ แม้ว่าข้อเท็จจริงจะแสดงข้อแตกต่าง แต่กลับไม่ยอมรับหรือเปลี่ยนแปลงแนวคิด ส่งผลให้การรับรู้ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ผู้ที่มีการรับรู้แบบบิดเบือนตามแนวคิดนี้ จะพยายามรักษาความเชื่อเดิม ๆ ของตนเอง ดังนั้น การรับรู้จึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจอย่างเห็นได้ชัด เพราะบุคคลที่ต้องการให้ข้อมูลแก่ผู้อื่น ก็อาจแปลงสารมาจากความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ส่วนบุคคลที่รับรู้ข้อมูลก็จะรับเฉพาะสิ่งที่เคยเกิดขึ้นกับตนเอง หรือเกิดจากประสบการณ์ที่ตนเองได้สัมผัสซึ่งการตัดสินใจมักมาจากการรับรู้ที่สามารบิดเบือนข้อเท็จจริง แต่ก็ขึ้นอยู่กับทัศนคติที่มีต่อทางเลือก

2) ค่านิยมกับการตัดสินใจ ค่านิยมของผู้ตัดสินใจของแต่ละคนจะมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ค่านิยมหมายถึง สิ่งที่คนแต่ละคนคิดว่าควรจะเป็น ไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ก็ตาม และมักจะเป็นสิ่งที่บุคคลในกลุ่มมีความเห็นเหมือน ๆ กัน ค่านิยมเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทำให้ประสบการณ์ของแต่ละคนผิดแตกต่างกันไป ค่านิยมมีผลต่อการตัดสินใจ ดังนี้ (1) ค่านิยมมีคุณสมบัติในการช่วยเลือกและการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกต่าง ๆ โดยค่านิยม

จะเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของคนที่จะเลือกจากทางเลือกต่าง ๆ (2) ค่านิยมมีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทำให้การตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ของแต่ละคนแตกต่างออกไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าค่านิยมของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ในสังคมหนึ่ง ๆ มักมีค่านิยมที่คล้ายคลึงกัน (3) ค่านิยมเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลานได้ โดยผ่านกระบวนการสะสมทางสังคมเป็นจริยธรรมที่จะมีอิทธิพลในการตัดสินใจ (4) ค่านิยมเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีค่านิยมที่มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ และสะท้อนเป็นบุคลิกภาพของแต่ละคนก็ตาม แต่ค่านิยมก็ยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์ของแต่ละคน (5) ค่านิยมจะกำหนดเงื่อนไข บทบาทหน้าที่ความคาดหวังต่อตำแหน่งสถานภาพ (6) ค่านิยมจะกำหนดมาตรฐานตัวเองบุคคลมักจะใช้ค่านิยมของคนเป็นมาตรฐาน ดังนั้น ค่านิยมจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ทั้งในการตระหนักถึงปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจเลือก ซึ่งมักเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน นอกจากนี้ ในการนำทางเลือกไปปฏิบัติก็ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของค่านิยมของตน หรือค่านิยมที่ได้กำหนดไว้แล้ว

3) บุคลิกภาพกับการตัดสินใจ บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของรูปแบบของแต่ละคนที่เป็นการผสมผสานของร่างกาย อารมณ์ สังคม ลักษณะนิสัย การจูงใจที่แสดงออก บุคลิกภาพจะมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ แรงจูงใจ ซึ่งเป็นส่วนชักจูงจิตใจให้อยากทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การรู้ถึงสิ่งที่อยู่รอบตัว และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ของแต่ละบุคคล โดยบุคลิกภาพจะมีลักษณะคงทน การเปลี่ยนแปลงจะค่อยเป็นค่อยไปโดยเป็นผลจากความรับรู้และสภาพแวดล้อม บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น บางคนมีบุคลิกภาพกล้าได้กล้าเสียบางคนชอบรีรอในการตัดสินใจ บางคนชอบแก้ปัญหา บางคนรอให้ปัญหาเข้ามาเอง บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่ชอบคิดสร้างสรรค์ ชอบทดลอง เป็นต้น โดยทั่วไปบุคลิกภาพเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจทั้งสิ้น การถูกมองในลักษณะใดลักษณะหนึ่งนั้น เป็นการคิดพิจารณาของผู้ตัดสินใจเลือก หากมองในเรื่องการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บุคลิกภาพคือองค์ประกอบย่อยเป็นลำดับรองของการตัดสินใจ เพราะส่วนใหญ่ผู้ตัดสินใจจะนึกถึงพฤติกรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือแนวนโยบายของการหาเสียงมากกว่า

4) ผลประโยชน์ ซึ่งอาจกระทบต่อการพิจารณาความดีความชอบการเพิ่มรายได้ การมีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตัดสินใจ ดังนั้น ผลประโยชน์จะเป็นข้อจำกัดหนึ่งต่อการตัดสินใจที่สามารถเป็นมุมมองความคิดของผู้ตัดสินใจได้

5) บทบาทหน้าที่ไม่ชัดเจน ในการจัดองค์การหากไม่มีโครงสร้างที่ดีจะทำให้บทบาทหน้าที่เกิดความไม่ชัดเจนในการดำเนินงาน ควรมอบทั้งอำนาจและหน้าที่ จึงจะช่วยให้การตัดสินใจประสบผลสำเร็จ ทางด้านการเมืองมองว่า บทบาททางสังคมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ตัดสินใจมักจะเกิดความลังเล หากผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่มีส่วนร่วมภายในสังคมหรือไม่มีบทบาทหน้าที่ชัดเจนก็จะทำให้ผู้ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจได้

6) เป้าหมายในการทำงาน การตัดสินใจขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละคน บางคนมุ่งมั่นที่จะทำงานไม่ได้สนใจการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง จนบางครั้งทำให้การตัดสินใจเกิดความผิดพลาด เช่น คนที่มีอาชีพเกษตรกรทำไร่ทำนาไม่เข้าใจในเรื่องของการเมือง เวลาใช้สิทธิเลือกตั้งก็ไปใช้สิทธิตามข้อบทกฎหมายโดยไม่ได้สนใจว่าผู้สมัครมีพฤติกรรมหรือมีบทบาททางสังคมอย่างไร

7) อำนาจบารมีเดิม เนื่องจากปัจจุบันระบบงานมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของผู้นำ การสับเปลี่ยนหรือการโยกย้ายที่ผู้มารับงานใหม่อาจมีบุคคลที่ตนเชื่อถือมาด้วย ในระบบการเมืองอำนาจเดิมก็มีผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ เช่น ความเกรงกลัวบารมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง

8) การเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงานหรือสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ อาจทำให้การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านวิธีการ เปลี่ยนอำนาจในการตัดสินใจ การเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นส่วนหนึ่งต่อการตัดสินใจ เช่น กลุ่มฝ่ายที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความเกี่ยวพันธ์กับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเดิม การตัดสินใจเลือกจึงขึ้นอยู่กับกลุ่มฝ่ายนั้น ๆ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมการตัดสินใจตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม มีผลต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ ผู้ที่อยู่ในชนบทที่มีการศึกษาน้อย รายได้น้อยและปานกลาง มักจะมีโอกาสถูกชักจูงให้ไปลงคะแนนเสียงได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงและมีฐานะทางเศรษฐกิจดี การตัดสินใจในเพศชายมีแนวโน้มไปลงคะแนนเสียง โดยคำนึงถึงการพิจารณาเลือกพรรคและนโยบายของพรรคการเมืองมากกว่าเพศหญิง และผู้ที่อยู่ในเขตชนบทที่ประกอบอาชีพกสิกรรมและเกษตรกรรมมีพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงตัวบุคคลเป็นสำคัญ ส่วนผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีจำนวนไม่น้อยที่อ้างว่าตนไม่ไปใช้สิทธิเพราะติดธุระจำเป็น ซึ่งเป็นการแสดงว่าบุคคลเหล่านั้นเห็นว่าการเลือกตั้งไม่สำคัญ ส่วนผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งก็ไปเพราะเห็นว่าเป็นหน้าที่ของพลเมือง รวมทั้งผู้ที่มีการศึกษาสูงด้วย แสดงว่าการศึกษาไม่ได้มีผลให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากขึ้น การศึกษามีผลแต่เพียงทำให้เขามีความตระหนักในหน้าที่พลเมืองมากขึ้นเท่านั้น

2.2.7 การตัดสินใจในการเลือกตั้ง

การตัดสินใจในการเลือกตั้งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่น่าการศึกษาไว้หลายท่าน ได้แก่

Bruce I. Newman (1999) นักวิชาการชาวอเมริกัน เสนอแนวคิด ทฤษฎีการตลาดในทางการเมืองที่นำมาสู่การตัดสินใจเลือกตั้ง โดยประยุกต์ 4Ps ทางธุรกิจมาเป็น 4Ps ทางการเมือง ดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์ (Product) ได้แก่ นโยบายของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญสำหรับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งแนวโน้มของผู้ลงคะแนนเสียงตัดสินใจเลือกจากนโยบายของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2) การตลาดแบบผลักดัน (Push Marketing) เป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายและผู้สมัครผ่านกลไกของพรรค สู่สมาชิกพรรคและผู้สนับสนุนพรรคในระดับท้องถิ่น

3) การตลาดแบบดึง (Pull Marketing) เป็นการรณรงค์หาเสียงในหลายช่องทาง ได้แก่ อินเตอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอื่น ๆ

4) การสำรวจความคิดเห็น (Polling) เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำนโยบาย และตรวจสอบประสิทธิผลของการณรงค์หาเสียง

ภัทรวดี แก้วประดับ (2546) ให้ความหมายการตัดสินใจในการเลือกตั้งว่าเป็นการพิจารณาโดยใช้ข้อมูล หลักการและเหตุผล วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดจากหลายทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กวี วงศ์พุฒ (2539) การตัดสินใจในการเลือกตั้ง คือ การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือก ซึ่งผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ การตัดสินใจดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) ได้ศึกษาหลักการกำหนดพิจารณาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

1) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับอิทธิพลที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีความสนใจทางการเมืองน้อยจะตัดสินใจโดยไม่อิงกับประเด็นนโยบายทางการเมือง ด้านการชักจูงโน้มน้าวและอามิสสินจ้างจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2) ความสัมพันธ์ทางการเมืองกับอิทธิพลที่มีต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกโดยคำนึงถึงระหว่างตัวผู้สมัครกับพรรคการเมืองอย่างละครึ่งคละกันไป ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงอย่างเห็นได้ชัดได้แก่ อาชีพ รายได้ และการศึกษา ส่วนที่อยู่อาศัยและเพศนั้นมีอิทธิพลในบางกรณี ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำมักจะตัดสินใจในวันเลือกตั้ง ส่วนผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงมักจะตัดสินใจก่อนวันเลือกตั้งและไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจโดยง่าย

3) สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับอิทธิพลที่มีต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพบว่าผู้ลงคะแนนเสียงประมาณหนึ่งในสี่ เลือกผู้สมัครโดยคำนึงถึงความนิยมของพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์สำคัญ ส่วนที่เหลือเป็นการพิจารณาเลือกบุคคลโดยคำนึงถึงความเป็นคนท้องถิ่นมีศักยภาพที่จะสามารถช่วยเหลือท้องถิ่นได้ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ หรือแจกจ่ายสิ่งของเงินทอง และการหาเสียงเป็นที่ประทับใจ นอกจากนี้ ผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง และครู ยังมีอิทธิพลต่อผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอีกด้วย

จากแนวคิดของนักวิชาการที่ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจดังกล่าวสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการตัดสินใจเป็นได้ทั้งปัจจัยที่ตัวผู้ตัดสินใจ โดยผู้ตัดสินใจมีความสามารถในการประเมินคุณค่า ประโยชน์ หรือความสำคัญของการตัดสินใจเลือก การตัดสินใจมีผลมาจากปัจจัยทางเลือกในด้านต่าง ๆ โดยผู้ตัดสินใจต้องมีทางเลือกมากกว่า 1 ทางเลือก แต่ถ้าหากมีทางเลือกเพียงทางเดียวก็ไม่จำเป็นต้องตัดสินใจเลือก และการตัดสินใจที่มีผลทางเลือกในอดีตที่จะขึ้นอยู่กับการเลือก ซึ่งผลการเลือกแต่ละอย่างจะแตกต่าง และไม่เท่ากันตามสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร

โดยหลักทั่วไปการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองที่ยอมให้ประชาชนมีอำนาจเท่าเทียมกันในการปกครองประเทศ โดยประชาชนเลือกตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดกำหนดไว้ จึงจำเป็นจะต้องมีการเลือกตั้งอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งโดยตรง (direct democracy) หรือการเลือกตั้งโดยอ้อม (representative Democracy) เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการเมืองการปกครอง การเลือกตั้งจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งนั้นเป็นกิจกรรมที่แสดงออกถึงเจตนาของการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้แทนที่มีความคิด ความเห็นนโยบาย และอุดมการณ์คล้ายคลึงกับตนมากที่สุด เพื่อเข้าไปทำหน้าที่แทนตน เพื่อประโยชน์แก่ตนในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ การเลือกตั้งจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเป็นช่องทางให้ประชาชนสามารถเลือกตัดสินใจให้ความเห็นชอบหรือฉันทานุมัติให้บุคคลหรือคณะบุคคลเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารประเทศตามเจตนารมณ์ (วิสุทธิ์ โพธิแท่น, 2524)

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายไว้ว่า การเลือกตั้ง หมายถึง เลือกสรรบุคคลให้เป็นผู้แทนหรือให้ดำรงตำแหน่งด้วยการออกเสียงลงคะแนน เช่น เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลือกตั้งกรรมการ

ธานินทร์ กรัยวิเชียร (2520) ได้อธิบายความหมายของการเลือกตั้ง หมายถึง การที่ประชาชนได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลาย ๆ บุคคล หรือจากบัญชีรายชื่อหนึ่งหรือหลายบัญชี เพื่อให้เข้าไปมีส่วนมีเสียงในคณะบริหารราชการแผ่นดิน

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) อธิบายว่าการเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองและการปกครอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏในลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (Support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

ความสำคัญของการเลือกตั้ง ตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนได้วางหลักไว้ว่าเจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึงโดยถือหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียงเท่านั้น นอกจากนี้วิถีทางการเมืองการเลือกตั้งยังมีความสำคัญดังต่อไปนี้ (สุขุม นวลสกุล, 2521)

1) เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้น ไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล

2) เป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจทางการเมืองการปกครองที่ทันสมัย และเป็นไปอย่างสันติวิธี ซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลังใช้อาวุธ เข้าต่อสู้เพื่อแก่งแย่งอำนาจการปกครอง ซึ่งเราจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

3) เป็นวิธีการป้องกันมิให้เกิดการรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ลุล่วงก็คืนอำนาจให้ประชาชนด้วยการยุบสภาฯ เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะเลือกใครเป็นผู้บริหารต่อไป

4) เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นได้เข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ และประชาชนได้มีโอกาสเปลี่ยนตัวผู้แทนเปลี่ยนรัฐบาล เมื่อรู้สึกไม่พอใจการทำงานของรัฐบาลเดิม

5) เป็นวิธีการเสริมสร้างความถูกต้องและชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองให้กับบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นคณะรัฐบาล

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักประชาธิปไตย เป็นการยอมให้ประชาชนมีอำนาจเท่าเทียมกันในการปกครอง โดยประชาชนเลือกตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ตามหลักรัฐธรรมนูญกำหนด เป็นการเลือกตั้งทั้งแบบโดยตรงและโดยอ้อม เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการเมือง การเลือกตั้งจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นกิจกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในสังคม ในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศ การเลือกตั้งจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เป็นการแสดงออกลักษณะของการเรียกร้องหรือสนับสนุน การตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมืองการเลือกตั้งยังมีความสำคัญและเป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในเปลี่ยนอำนาจทางการเมืองการปกครอง และเป็นวิธีการป้องกันมิให้เกิดการรัฐประหาร เกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอำนาจการบริหาร และเป็นวิธีการเสริมสร้างความชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมือง

2.3.1 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นกิจกรรมที่สะท้อนถึงความต้องการในระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน คุณภาพของพรรคการเมืองในการนำเสนอนโยบายสาธารณะ รวมทั้งความจริงใจของรัฐที่จะร่วมสร้างบรรยากาศประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ส่วนการออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของสังคมมนุษย์ อันจะเห็นได้เด่นชัดจากบทบัญญัติ ข้อ 21(1) แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) สรุปใจความสำคัญได้ว่า “เจตจำนงของประชาชน ย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจของรัฐบาลผู้ปกครองเจตจำนงดังกล่าว ต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงของชายหญิง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากัน และกระทำเป็นการลับด้วยวิธีการอื่นใดที่จะรับประกันในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี” (Thongthammachat et al., 1988)

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกตั้งควรเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน มิอาจแยกจากกันได้จึงจะเป็นการเลือกตั้งที่สมบูรณ์ ที่มิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ทางการเมืองเพื่อสร้างความชอบธรรมของบุคคลบางกลุ่มโดยไม่ได้ยึดโยงกับประชาชนโดยตรง การที่ประชาชนมีความตื่นตัว และมีความต้องการเข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจของรัฐบาลย่อมเป็นแรงกระตุ้นอันเป็นจุดเริ่มต้นจากประชาชนที่แท้จริงของการจัดตั้งพรรคการเมืองที่เป็นจุดเริ่มต้นที่มีพลังของมวลชนสนับสนุน นี่คือสถาบันทางการเมืองอันเป็นสถาบันของประชาชน แต่ในความเป็นจริงตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาพรรคการเมืองไม่ได้พัฒนาหรือต่อยอดหยั่งรากลึกแผ่กิ่งก้านให้เติบโต บางครั้งก็ตัดยอดต่อกิ่งเพียงเพื่อให้โตเร็ว ทั้งนี้ เพราะระบบพรรคการเมืองไทยไม่ได้เกิดขึ้นจากการรวมตัวต่อสู้เรียกร้อง เพื่อแก้ปัญหาเพื่อปากท้องในลักษณะร่วมทุกข์ร่วมสุขของมวลชน ประชาชนมีความทุกข์ยากแต่ขาดการรวมตัวเป็นกระบวนการทางสังคมในนามพรรค จึงทำให้ขาดพลังในการต่อสู้ นี่คือจุดเริ่มต้นที่ผิดฝาผิดตัวที่พรรคการเมืองของไทยที่เกิดจากการรวมตัวของนักการเมืองเพื่อสนับสนุนผู้นำทางการเมืองเป็นสำคัญ

2.3.2 หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

โดยหลักการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดกติกาเลือกตั้งไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญรวมทั้งสิ้น 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560, พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง โดยการเลือกตั้งจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ต้องประกอบไปด้วยเกณฑ์ 6 ประการ (สุขุม นวลสกุล, 2521)

1) หลักอิสระ หมายถึง การให้อิสระต่อการออกเสียงเลือกตั้ง โดยประชาชนมีสิทธิเสรีภาพที่จะเลือกใครหรือพรรคการเมืองใดก็ได้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งก็มีสิทธิที่จะเลือกสังกัดพรรคที่ตนชอบก็ได้ไม่มีการบังคับ พรรคการเมืองที่เสนอตัวเข้ามาแข่งขันกันอย่างน้อยต้องสองพรรคขึ้นไป เพราะการที่ประชาชนนั้นจะเลือกผู้ปกครองจากพรรคการเมืองเดียวหรือบุคคลเพียงกลุ่มเดียวโดยมิได้เปรียบเทียบกับบุคคลกลุ่มอื่น การเลือกตั้งก็ไม่มีความหมายและไม่ได้ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2) หลักการเลือกตั้งตามกำหนดกรอบระยะเวลา หมายความว่า การเลือกตั้งจะต้องมีการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนไว้ เช่น กำหนดให้มีการเลือกตั้งทุก 4 ปี หรือ 6 ปี แต่ในประเทศไทยกำหนดให้มีการเลือกทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุก 4 ปี

3) หลักการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม หมายถึง การเลือกตั้งที่เป็นไปตามตัวบทของกฎหมาย ไม่ให้มีการคดโกงหรือใช้อิทธิพลข่มขู่ อามิสสินจ้าง เงินทอง หรือใช้อำนาจจากหน้าที่การบังคับซื้อคะแนนเสียงเพื่อประโยชน์ของตนเองและหมู่คณะ

4) หลักการใช้สิทธิทางการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายถึง การให้สิทธิแก่ประชาชน โดยไม่มีการกีดกัน หรือจำกัดสิทธิของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะความแตกต่างทางฐานะ

เศรษฐกิจ สังคม สีผิว หรือไม่ว่าจะเป็นผู้หญิง ผู้ชาย ยากจน ร่ำรวย ทุกคนมีสิทธิลงคะแนนเสียงคนละหนึ่งคะแนน และคะแนนเสียงทุกคะแนนมีน้ำหนักเท่ากัน

5) หลักการออกเสียงเลือกตั้งโดยทั่วไป หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงเลือกตั้งอย่างทั่วถึงแก่ประชาชนทุกคน เว้นแต่กรณีที่มีข้อจำกัดอันเป็นที่รับรองโดยทั่วไป เด็กเยาวชนที่อายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์ บุคคลวิกลจริตหรือมีจิตบกพร่อง เป็นต้น

6) หลักการลงคะแนนลับ หมายถึง การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชน ถือเป็นสิทธิของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด สิทธินี้จะได้รับการพิทักษ์รักษาและปกป้องโดยการลงคะแนนลับ ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องบอกกับใครว่าตนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใด ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ปราศจากการข่มขู่บังคับจากอิทธิพลที่จะมีผลต่อเสรีภาพและความปลอดภัยของผู้เลือกตั้ง

การเลือกตั้งนอกจากจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองแล้ว แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการออกเสียงเลือกตั้ง ยังถือว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคน กล่าวคือ การเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิ หมายความว่า ทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า ซึ่งสิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิในตัวเองไม่ต้องให้ผู้ใดมามอบหมายและมาเพิกถอนไปได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนบุคคลนั่นคือ ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถบีบบังคับให้ประชาชนคนใดคนหนึ่งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ หากว่าประชาชนผู้นั้นไม่ต้องการ และการเลือกตั้งเป็นเรื่องของหน้าที่มีพื้นฐานอยู่บนหลักการว่าด้วยอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ เพราะฉะนั้น ผู้ที่มีส่วนใช้อำนาจอธิปไตยจึงไม่จำเป็นต้องเป็นประชาชนทุกคน แต่เป็นเพียงประชาชนบางคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชาติ ผู้ที่ได้รับหน้าที่ดังกล่าวจึงอาจถูกบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงได้ (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว 2522, หน้า 1-11)

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกตั้งต้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ หลักเกณฑ์ในการเลือกตั้งต้องประกอบไปด้วยหลักอิสระ คือการให้อิสระต่อการออกเสียงเลือกตั้ง และการเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารประเทศต้องมีระยะเวลาเป็นตัวกำหนดการดำรงตำแหน่งทางการเมือง อาจกำหนดให้มีการเลือกตั้งทุก 4 ปี หรือ 6 ปี การเลือกตั้งต้องเป็นไปอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม และประชาชนทุกคนสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างเสมอภาคโดยไม่มีการกีดกัน หรือจำกัดสิทธิบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ในหลักการออกเสียงเลือกตั้งโดยทั่วไปจะเปิดโอกาสให้มีการออกเสียงเลือกตั้งให้กับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตบกพร่อง

2.3.3 ประเภทของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งแบ่งตามประเภทที่มาของการเลือกตั้ง จำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ (ยงยุทธ พงษ์ศรี, 2561)

1) การเลือกตั้งทั่วไป คือ การเลือกระดับชาติที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศ อาจเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในทุกจังหวัดในวันเดียวกันทั่วประเทศ การเลือกตั้งทั่วไปจะมีขึ้นก็ต่อเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงทั้งสภา เช่น สภาหมดอายุหรือมีการยุบสภา ผู้แทนราษฎร

หรือสภาผู้แทนราษฎรยังไม่มีสมาชิกเลย และกฎหมายกำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป โดยวัตถุประสงค์สำคัญของการเลือกตั้งทั่วไป เพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตัดสินใจในการเลือกบุคคลหรือพรรคการเมืองเข้าทำหน้าที่นิติบัญญัติ การควบคุมรัฐบาล และผลการเลือกตั้งทั่วไปของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีความสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาล นอกจากนี้ การเลือกตั้งทั่วไปยังเป็นกลไกทางการเมืองที่สร้างความชอบธรรม และการยอมรับจากนานาประเทศ การเลือกตั้งทั่วไปจึงมีผลต่อการสร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือในระดับสากล

2) การเลือกตั้งเพิ่มเติม คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของหลายจังหวัด (แต่ไม่ทุกจังหวัด) พร้อมกันเพิ่มเติมจากจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่เดิมตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ขณะที่มีการจัดให้มีการเลือกตั้งเพิ่มเติมนี้ สภาผู้แทนราษฎรยังมีสมาชิกอยู่และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ เพียงแต่ให้สมาชิกของบางจังหวัดมีจำนวนเพิ่มเติมเท่านั้น

3) การเลือกตั้งซ่อม คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดหรือเขตการเลือกตั้งหนึ่งที่ว่างลง กล่าวคือ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดใดหรือเขตการเลือกตั้งเขตใดว่างลง จะเป็นเพราะถึงแก่กรรม การลาออก หรือโดยเหตุใดเหตุหนึ่งจะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดหรือเขตเลือกตั้งดังกล่าว มาแทนจำนวนที่ว่างลงให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้

4) การเลือกตั้ง คือ การเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งหรือพื้นที่เดิม อันเป็นผลมาจากการเลือกตั้งโดยมิชอบจากคำพิพากษาตัดสินของศาล หรือจากสถาบันทางการเมืองที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลจัดการเลือกตั้ง และมีอำนาจในการตัดสินใจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นต้น วัตถุประสงค์สำคัญของการเลือกตั้ง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามบริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเสมอภาค และปราศจากการใช้อำนาจอิทธิพลในการชักจูงให้ประชาชนเลือก การเลือกตั้งจึงมีความสำคัญในการสร้างความชอบธรรมให้เกิดขึ้นในการเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักของการเลือกตั้งที่ได้กำหนดไว้

การเลือกตั้งในไทยที่ผ่านมา มีทั้งแบบรวมเขต แบบแบ่งเขต แบบผสมรวมเขต และแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งแต่ละแบบนั้นมีลักษณะที่แตกต่างกัน (ยงยุทธ พงษ์ศรี, 2561) ดังนี้

1) แบบรวมเขต หมายถึง การเลือกตั้งที่กำหนดรวมพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ให้เป็นเขตการเลือกตั้งเดียว ซึ่งจะมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกี่คนก็ตาม

2) แบบแบ่งเขต หมายถึง การเลือกตั้งที่แบ่งเขตพื้นที่ออกเป็นเขต ๆ ตามจำนวนประชากร และในแต่ละเขตให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เพียง 1 คน

3) แบบผสม หมายถึง การเลือกตั้งที่มีการแบ่งเขต แต่เป็นเขตขนาดที่ให้มีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน 3 คน

4) แบบบัญชีรายชื่อ หมายถึง การเลือกตั้งที่ให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคทำบัญชีรายชื่อพรรคละ 1 บัญชี ไม่เกินบัญชีละ 150 คน (พรรคการเมืองอาจส่งสมาชิกแบบบัญชีรายชื่อไม่ครบจำนวน 150 คนก็ได้) ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเลือกบัญชีรายชื่อใดบัญชีรายชื่อหนึ่งแต่เพียงบัญชี

เดียว และให้ถือเขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง และในการนับคะแนนเพื่อจัดสรรว่าพรรคการเมืองใดมีสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจำนวนเท่าใดนั้น ใช้วิธีคำนวณสัดส่วนคะแนนบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ได้รับตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้

จากการศึกษาแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประเภทของการเลือกตั้งแบ่งได้ตามจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เขตเลือกตั้งได้กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ประเทศไทยมีการพิจารณากำหนดตามลักษณะของการเลือกตั้งดังนี้ การเลือกตั้งแบบรวมเขต การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต การเลือกตั้งแบบผสม และแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งการเลือกตั้งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงทั้งสภา หรือสภาหมดอายุ หรือมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ครบตามจำนวน และการยุบสภาทำให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกิดขึ้น

2.3.4 วิธีการออกเสียงเลือกตั้ง

การออกเสียงเลือกตั้งในแต่ละประเทศจัดให้มีการเลือกตั้งที่มักจะกำหนดวิธีการเลือกตั้งที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับอุดมการณ์ นโยบาย และรูปแบบการปกครองในประเทศของตน ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 วิธีการ สำหรับใช้ในปัจจุบัน (เมธา สุดบรรทัด, 2517)มีดังนี้

1) การออกเสียงเลือกตั้งโดยตรง (Direct Vote) เป็นการให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ลงคะแนนเลือกผู้แทนของตนโดยตรง ไม่ต้องเลือกผู้ใดให้ไปทำหน้าที่เลือกตั้งแทนตนอีก ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะไปลงคะแนนเสียงตามวัน เวลา สถานที่ และวิธีการที่กำหนดไว้ ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือผู้ชนะ วิธีการเลือกตั้งแบบนี้ถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด และถูกต้องตามอุดมการณ์ของประชาธิปไตยมากที่สุด เพราะประชาชนสามารถเลือกผู้แทนได้ด้วยตนเอง ซึ่งไม่มีผู้ใดสามารถบิดเบือน หรือเปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์ของประชาชนได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

2) การออกเสียงเลือกตั้งโดยอ้อม (Indirect Vote) คือ การเลือกตั้งที่จะต้องผ่านระบบตัวกลาง หมายความว่า ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะทำการคัดเลือกบุคคลหรือสภาขึ้นมาชั้นหนึ่งก่อน แล้วบุคคลหรือสภาดังกล่าวนั้นจะไปทำหน้าที่เลือกผู้แทนของประชาชนอีกชั้นหนึ่ง การเลือกตั้งด้วยวิธีนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน เพราะบุคคลหรือสภาที่ประชาชนได้พิจารณาเลือกให้ไปทำหน้าที่แทนนั้น อาจจะไปเลือกผู้สมัครคนอื่นที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนก็ได้ จึงทำให้เจตนารมณ์ของประชาชนถูกบิดเบือนไป ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงมักพยายามที่จะใช้วิธีการเลือกตั้งโดยตรง แต่ก็อาจจะถูกจำกัดด้วยปัญหาบางประการ เช่น การมีจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งมากเกินไป หรือปัญหาการศึกษาของประชาชน เป็นต้น ด้วยเหตุนี้วิธีการเลือกตั้งโดยทางอ้อมจึงยังคงมีใช้อยู่ทั่ว ๆ ไป จากแนวความคิด เมธา สุดบรรทัด (2517) ให้ความเห็นว่า ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐบาลเป็นของประชาชน เพื่อประชาชน และโดยประชาชนนั้น โดยข้อเท็จจริงแล้ว รัฐบาลนั้นควรจะมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่าหลายประเทศมักจะให้ฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งก็คือ สภาผู้แทนราษฎรเป็นฝ่ายเลือกบุคคล

เข้ามาเป็นรัฐบาล เพราะถือว่าฝ่ายนิติบัญญัตินั้นได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนโดยตรง หรืออาจจะถือเอาเสียงจากพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งมาโดยเสียงข้างมากจากประชาชนให้เป็นผู้สรรหาบุคคลเข้ามาเป็นรัฐบาล ถ้าเป็นไปโดยลักษณะเช่นนี้ นายกรัฐมนตรีหรือหัวหน้าคณะรัฐบาล ก็คือหัวหน้าพรรคการเมืองฝ่ายเสียงข้างมากนั่นเอง รัฐบาลจึงเป็นรัฐบาลที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง แต่กลายเป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยทางอ้อม

3) การเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก (Majority) หมายถึง การเลือกตั้งโดยกำหนดเขตการเลือกตั้งไว้เป็นที่แน่นอนตายตัว ซึ่งอาจจะเป็นการรวมเขตจังหวัด หรือแบ่งเขตจังหวัดก็ได้ โดยประชาชนที่อยู่ในแต่ละเขตเลือกตั้งจะไปใช้สิทธิเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งตามจำนวนที่กำหนด ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับชัยชนะการเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก และสามารถอธิบายได้เป็น 2 วิธี

(1) วิธีการเลือกตั้งตามเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาด (Absolute Majority) โดยวิธีนี้ได้กำหนดไว้ว่าผู้ที่จะได้รับเลือกตั้งจะต้องได้คะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ที่มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

(2) วิธีการเลือกตั้งตามเสียงข้างมากสูงสุด (Relative Majority) วิธีนี้จะแตกต่างจากวิธีการเลือกตั้งตามเสียงข้างมากอย่างเด็ดขาด เพราะถือว่าผู้สมัครคนใดได้รับคะแนนสูงสุดมากกว่าผู้อื่น แม้จะไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มาใช้สิทธิทั้งหมด ก็คือ ผู้ได้รับเลือกตั้ง

4) การเลือกตั้งตามวิธีการ ให้มีผู้แทนตามสัดส่วนของการเลือกตั้งที่กำหนด โดยให้มีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงทั้งหมด แนวความคิดการเลือกตั้งที่ถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นการตัดสิน จึงทำให้เสียงข้างน้อยนั้นหมดความหมายหรือพ่ายแพ้ ด้วยเหตุนี้เพื่อความยุติธรรม จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้สมัครที่ได้รับเสียงข้างน้อยได้รับการเลือกตั้งด้วย โดยวิธีการเลือกตั้งตามสัดส่วนจะกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้น ต้องสังกัดพรรคการเมือง ซึ่งแตกต่างกับการเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก คือ การเลือกตั้งตามเสียงข้างมากสามารถดำเนินการเลือกตั้งได้โดยไม่จำเป็นต้องให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนสังกัดพรรคการเมือง

หลักการกำหนดพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน (สุวิทย์ รุ่งวิสัย, 2526) มีดังนี้

1) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมกับปัจจัยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ผู้ลงคะแนนเสียงที่มีความรู้ความสนใจทางการเมืองน้อยจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงโดยไม่ถึงกับทัศนคติที่มีต่อประเด็นโดยนโยบายทางการเมือง ปัจจัยด้านชักจูงการระดมและอามิสสินจ้างจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกลงคะแนนเสียงของกลุ่มนี้ โดยธรรมชาติความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นของประชาชนทั่วไปมี 2 ประการ

(1.1) ความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นที่ตอบสนองทางด้านกายภาพ เป็นความจำเป็นที่ขาดมิได้ที่ตอบสนองทางร่างกาย ในทางพุทธศาสนาเรียกว่า “ปัจจัยสี่” คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งพอเพียงต่อการยังชีพตามอัตภาพ

(1.2) ความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นทางด้านจิตภาพ เป็นความจำเป็นที่สนองตอบทางด้านจิตใจ อารมณ์และความรู้สึก เช่น ความรัก ความผูกพัน ความเชื่อถือ ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ การมีเพื่อน การยอมรับซึ่งกันและกัน เกียรติยศชื่อเสียง และคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นต้น

2) ความรู้สึกทางการเมืองกับปัจจัยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเกือบครึ่งหนึ่งใช้เกณฑ์ในการเลือกโดยคำนึงถึงตัวผู้สมัคร ส่วนที่เหลืออย่างละครึ่งคละกันไประหว่างผู้สมัครกับพรรคการเมือง ปัจจัยที่มีผลต่อแบบแผนปัจจัยการลงคะแนนเสียงที่เห็นได้ชัดเจนได้แก่ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ส่วนที่อยู่อาศัย และเพศนั้น มีอิทธิพลที่ชัดแจ้งในบางกรณี ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ มักจะตัดสินใจเลือกในวันเลือกตั้ง ส่วนผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง มักจะตัดสินใจไว้ก่อนวันเลือกตั้งและไม่เปลี่ยนแปลงการตัดสินใจนั้นโดยง่าย

3) สภาพแวดล้อมของช่วงเวลากับปัจจัยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ผู้ลงคะแนนประมาณหนึ่งในสี่เลือกผู้สมัคร โดยคำนึงถึงความนิยมพรรคการเมืองเป็นเกณฑ์สำคัญ ส่วนอีกสามในสี่นั้น เป็นอิทธิพลร่วมของคุณสมบัติเฉพาะตัวในด้านต่าง ๆ ของผู้สมัคร เช่น การเป็นคนท้องถิ่นที่มีศักยภาพช่วยเหลือท้องถิ่นได้ มีความรู้ความสามารถ และหาเสียงที่น่าประทับใจ เป็นต้น ผู้นำท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการชี้นำผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนหนึ่งได้ไปลงคะแนนเสียง เพื่อเป็นการแสดงออกด้วยปัจจัยในทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันเป็นการเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในสภา เพื่อออกกฎหมาย และควบคุมการบริหารบ้านเมืองแทนตน ส่วนคนอีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้คำนึงถึงระเบียบ วิธีปฏิบัติในระบอบประชาธิปไตย แต่ไปออกเสียงเป็นการแลกเปลี่ยนกับค่าจ้าง ผลประโยชน์ และการยอมรับนับถือจากผู้อื่น

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว พบว่า คนไทยไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยความสำนึกว่าเป็นคนไทยมากกว่าเพื่อแสดงออกซึ่งความต้องการเปลี่ยนรัฐบาล หรือควบคุมรัฐบาล หรือต้องการให้คนที่ตนพอใจเข้าไปทำงานในสภา คนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่บทบาทเพียงเป็นกระบอกเสียงแทนตนเท่านั้น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจึงไม่ใช่เรื่องที่เกิดจากความรู้สึกว่าตนเองมีอิทธิพล มีอำนาจ หรือมีสิทธิภาพทางการเมืองที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวรัฐบาลในนโยบายของรัฐบาล หรือให้ผู้ที่ตนสนับสนุนได้รับเลือกตั้งเข้าไปทำงาน การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเพียงเรื่องของการปฏิบัติหน้าที่ของพลเมือง ดังนั้น จึงมีโอกาสที่จะถูกชักจูงไปลงคะแนนเลือกตั้งได้มาก และเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบถูกระดม ซึ่งเห็นได้จากอัตราการไปลงคะแนนเสียงของประชาชนในชนบทหรือต่างจังหวัดมีสูงกว่าในเขตเมืองหรือกรุงเทพมหานคร จากลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสังคมไทยและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมการเมือง ที่มีพื้นฐานมาจากระบบการเมืองหลากหลาย จึงทำให้สังคมไทย และคนไทยมีอุดมการณ์ต่อปัจจัยทางการเมือง (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527) ดังนี้

1) ลักษณะอำนาจนิยม คนไทยส่วนใหญ่ชอบใช้อำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟังและอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้มีอำนาจ รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบทุกอย่างไว้ที่ผู้นำไม่ว่าระบบการเมืองระดับชาติหรือครอบครัว มักจะรวมอำนาจไว้ที่ผู้นำหรือผู้ปกครอง การทำงานจึงมีลักษณะสั่งการจากเบื้องบนลงมามากกว่าจะเริ่มจากเบื้องล่างขึ้นไป

2) นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง สังคมไทยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มพวกพ้องกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดเสมอ ผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจวาสนา บารมี สามารถให้ความคุ้มครองและให้ผลประโยชน์แก่ลูกน้อง ส่วนลูกน้องต้องให้การสนับสนุนและบริการแก่เจ้านาย สังคมไทยมักจะปรากฏในระบบราชการหรือทางการเมือง

3) ยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ คือ สนใจกับสิ่งที่จะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ตนทำได้หรือได้รับประโยชน์แก่ตนเองอย่างชัดเจน เช่น การนิยมเข้าข้างผู้ชนะ

4) การจัดลำดับฐานะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ในระบบศักดินาทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นในสังคมไทย ให้รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่ควรยกตนให้เสมอผู้ใหญ่ และคนไทยยึดถือสิ่งที่ติดตัวมา เช่น ชาติวุฒิ วัยวุฒิ และคุณวุฒิ มากกว่าความสามารถของบุคคล บุคคลที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ที่ผู้น้อยจะต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ทำให้คนไทยยอมรับความเสมอภาคของบุคคลได้ยาก ทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ

5) ความเป็นอิสระนิยม คนไทยรักอิสระ ชอบทำอะไรตามใจตัวเอง ไม่ชอบให้ใครบังคับหรือตกอยู่ภายใต้การออกคำสั่งของบุคคลอื่น ขาดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต และขาดระเบียบวินัย ทำให้ต่างคนต่างอยู่ การรวมกลุ่มการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์หนึ่งจึงเป็นไปได้ยาก

6) ยึดมั่นในประเพณีดั้งเดิม คนไทยจำนวนไม่น้อยยึดมั่นในความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติแบบเก่า กล่าวคือ ยังเชื่อในเรื่องภูติปีศาจ ไสยศาสตร์ ของขลัง และโชคลาภอยู่ โดยยึดถือสิ่งเหล่านี้เป็นที่พึ่งทางใจ โดยเฉพาะเมื่อประสบปัญหาหรือความเดือดร้อน จึงเป็นการยากที่คนไทยจะยึดหลักเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ วิจารณ์ ไม่เรียกบริการจากรัฐโดยตรง แต่ใช้วิธีร้องเรียนขอความกรุณา มีลักษณะอนุรักษ์นิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงเพราะเกรงว่าจะทำให้เกิดความไม่มั่นคง

7) เฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้น หรือสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง โดยคนไทยส่วนใหญ่มักจะพอใจในสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง ยอมรับสภาพที่เสียเปรียบของตนเอง โดยถือว่าตนเองทำบุญมาเพียงเท่านี้ที่เกิดจากความเชื่อในกรรมเก่า และไม่กระตือรือร้นขวนขวาย จึงถือได้ว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้น

8) ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง คนไทยมักมองโลกในแง่ร้ายและขาดความไว้ใจในผู้อื่น โดยส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา หรือการเอาชนะสิ่งแวดล้อมจากการได้รับการปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะแสวงหาที่พึ่ง ไม่คิดว่าตัวเองมีความสามารถแก้ไขปัญหาได้เอง

9) การรักษาความสงบและความประนีประนอม คนไทยส่วนใหญ่รักสงบและไม่นิยมความรุนแรง หลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีความอดทนต่อการเอารัดเอาเปรียบ ถ่อมตัว เกรงใจผู้อื่น สิ่งเหล่านี้ทำให้คนไทยไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ หรือคัดค้านผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจ

วิถีชีวิตทางการเมืองของคนไทยมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัย และอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง และถูกถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะตน ถึงแม้หลายคนจะกล่าวว่าอุดมการณ์และปัจจัยการเมืองของคนไทยไม่เหมาะสมต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบฉบับตะวันตก แต่ยังเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทย เพราะสังคมไทยมีวัฒนธรรมอันเป็นรากฐานที่สำคัญ ซึ่งกล่าวว่า “วัฒนธรรมคือคุณ” ฉะนั้น นักการเมืองหรือผู้แทนในที่นี่คือ ประชาชนธรรมดาคนหนึ่งที่มีหัวใจเป็นสาธารณะ เสียสละเพื่อประโยชน์ของสาธารณชน อาสาเข้าสู่วงการด้วยการเป็นตัวแทนของประชาชนด้วยใจรัก ด้วยใจสมัคร โดยหวังที่จะเห็นประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้ามั่นคงเป็นที่ปกติสุข ประชาชนที่อุทิศตนเข้ามาเป็นตัวแทนมีความมุ่งหวัง ประชาชนดังกล่าวเรียกว่า นักการเมืองที่มีอยู่ 2 ระดับ คือ นักการเมืองระดับท้องถิ่น และนักการเมืองระดับชาติ ความแตกต่างระหว่างนักการเมืองทั้ง 2 ประเภทนี้ อยู่ที่ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ นักการเมืองท้องถิ่นมีขอบเขตจำกัดในขอบเขตเฉพาะท้องถิ่นเฉพาะพื้นที่ มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการไปตามข้อกำหนดไว้ อาทิ สมาชิกสภาตำบล (อบต.) สมาชิกสภาจังหวัด (อบจ.) สมาชิกสภาเทศบาล (สท.) สมาชิกสภาเมืองพัทยา และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร เป็นต้น สำหรับผู้บริหารองค์กรเหล่านี้มีตำแหน่งแตกต่างกันออกไป เป็นประธานหรือนายก และผู้ว่าราชการ แต่สำหรับนักการเมืองระดับชาติและระดับประเทศนั้นคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้รับการเลือกจากประชาชน ได้รับการมอบหมายจากประชาชนให้ทำหน้าที่หลัก ๆ คือ หน้าที่ทางนิติบัญญัติ และหน้าที่ทางบริหารราชการ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

จากการศึกษาแนวคิดวิธีการออกเสียงเลือกตั้ง สรุปได้ว่า การออกเสียงเลือกตั้งได้จัดให้มีการกำหนดวิธีการเลือกตั้ง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับอุดมการณ์ นโยบายและรูปแบบของการปกครอง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ 4 วิธีคือ (1) การออกเสียงเลือกตั้งโดยตรงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเลือกผู้แทนของตนไปทำหน้าที่แทนตน (2) การออกเสียงเลือกตั้งทางอ้อมที่ผ่านระบบตัวกลาง ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทำการคัดเลือกบุคคลแล้วให้บุคคลดังกล่าวไปทำหน้าที่เลือกผู้แทน (3) การเลือกตั้งตามเสียงข้างมาก โดยกำหนดเป็นการแน่นอนที่ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ชนะได้เสียงข้างมาก และ (4) การเลือกตั้งตามวิธีการที่มีผู้แทนตามสัดส่วนของคะแนนเสียงประชาชนแบ่งตามเขตเลือกตั้ง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พัฒนามาจากความสนใจของนักวิชาการ 2 สาขา คือ นักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้

ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่มีต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลเป็นอันดับแรก ซึ่งสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมดังกล่าว บ่งชี้จากการศึกษาอาชีพ กลุ่มชาติพันธ์ กลุ่มวัฒนธรรม และชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ รวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือความรู้สึกทางการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรค เป็นต้น การศึกษาดังกล่าวสามารถนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่เป็นระบบ (Boonbongkarn & Phongphaew, 1983; อ้างถึงใน ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538)

พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง กรณีที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนจากบุคคลหลาย ๆ คน หรือเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่งแทนประชาชนหรือตนเองโดยอิสรเสรีและสุจริต การเลือกตั้งจะมีความหมายและถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาล และผู้ปกครองนั้นจะต้องมีลักษณะตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากลดังต่อไปนี้ (ไพฑูรย์ บุญวัฒน์, 2538)

1) ความเป็นอิสระ คือ การแสดงความคิดเห็นในการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปอย่างอิสระ ไม่มีการข่มขู่ หรือการบีบบังคับด้วยประการใด ๆ โดยเชื่อว่าประชาชนมีสิทธิของการมีส่วนร่วมในอำนาจประชาธิปไตย

2) การกำหนดระยะเวลา คือ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งต้องอยู่ในตำแหน่งระยะเวลาที่เหมาะสม และใช้อำนาจโดยชอบธรรม เมื่อครบวาระแล้วก็มีโอกาสได้รับความไว้วางใจจากประชาชนที่จะได้รับการคัดเลือกเข้ามาใหม่ และในทางกลับกัน หากผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งที่ใช้อำนาจไม่ชอบธรรมก็จะไม่ได้รับเลือกให้เข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยประชาชนเป็นผู้มีสิทธิเลือกผู้แทนก็ย่อมขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของประชาชน การอยู่ในตำแหน่งมีระยะเวลาจำกัด และมีความเหมาะสมช่วยลดการผูกขาดอำนาจของผู้ปกครองได้อีกด้วย

3) มีความยุติธรรม คือ การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ และตัวกฎหมายปราศจากการครอบงำจากอิทธิพลทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นักการเมืองหรือข้าราชการไม่ใช้อำนาจของตนเพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนสนับสนุน ไม่ใช้ทรัพย์ทุ่มซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้ง การต่อสู้แข่งขันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองจะต้องเป็นไปอย่างอิสระอยู่ภายใต้ขอบเขตและเจตนารมณ์ของกฎมายที่มีพื้นฐานอยู่บนความยุติธรรมและความเสมอภาค

4) มีสิทธิเลือกตั้งเป็นการทั่วไป คือ การใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไปทั้งหมดโดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นพิเศษที่เนื่องมาจากเพศ ผิว สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เนื่องจากอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิในการเลือกตัวแทนเพื่อทำหน้าที่แทนตน ตราบใดที่ประชาชนผู้นั้นไม่ขาดคุณสมบัติที่กำหนดของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกี่ยวกับ อายุ ความเป็นพลเมือง การมีถิ่นที่อยู่ การรู้หนังสือ หรือคุณสมบัติเกี่ยวกับ

ความประพฤติ คุณสมบัติเกี่ยวกับความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจ และคุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง

5) มีความเสมอภาค หมายถึง สิทธิการเลือกตั้งของประชาชนที่สำคัญ และได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมไม่ว่าผู้เลือกตั้งนั้นจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองแตกต่างกัน หลักการที่ใช้เป็นมาตรการในการให้ความเสมอภาค

6) การลงคะแนนเป็นลับ คือ การออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นเอกสิทธิของผู้เลือกตั้งโดยเด็ดขาด เอกสิทธินี้จะได้รับการปกป้องพิทักษ์โดยการออกเสียงลงคะแนนลับ โดยผู้ออกเสียงลงคะแนนไม่จำเป็นต้องบอกผู้อื่นว่าตนเลือกใคร

เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ปราศจากการข่มขู่จากอิทธิพลใด ๆ อันมีผลกระทบต่อเสรีภาพของผู้เลือกตั้ง เนื่องจากการเลือกตั้งถือว่าเป็นส่วนสำคัญของประชาธิปไตย และการทำให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมก็ขึ้นอยู่กับตัวแปรหลัก 3 ประการ (วัชรา ไชยสาร, 2544) ดังนี้

ตัวแปรแรก ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งต้องมีจริยธรรม ไม่ทำการซื้อเสียงหรือกระทำผิด

ตัวแปรที่สอง ประชาชนต้องตื่นตัวทางการเมืองและรักษาเกียรติศักดิ์ศรีที่เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง โดยไม่ทำตัวเป็นผู้ขายเสียงให้กับบรรดานักการเมือง

ตัวแปรที่สาม ผู้ที่รับผิดชอบการจัดการเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะต้องสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นกลาง และเที่ยงตรง

นักรัฐศาสตร์ให้ข้อสังเกตว่า การเลือกตั้งในปัจจุบันมีความซับซ้อนหรือมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวเนื่องมากยิ่งขึ้น เช่น ต้องมีองค์กรเกี่ยวข้องมากขึ้น มีคนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น มีการใช้เงินในการเลือกตั้งมากขึ้น และที่สำคัญ คือ สามารถกำหนดได้ทันทีว่าจะให้ใครหรือคนกลุ่มใดเป็นผู้ปกครอง ซึ่งมีการศึกษาวิจัยโดยนักวิชาการทั้งของต่างประเทศ และในประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง ดังนี้

Merriam & Gosnell (1924, pp. 132-135; อ้างถึงใน กระมล ทองธรรมชาติ, 2540) ศึกษาอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลเกี่ยวกับระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเพศ ที่มีต่อคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำมีความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมทางการเมืองคล้ายคลึงกัน

แซมเบล Campbell (1954; อ้างถึงใน กระมล ทองธรรมชาติ, 2540) สรุปสาระสำคัญของพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งว่า อิทธิพลมาจากการนิยมพรรค และเปลี่ยนแปลงการนิยมพรรคการเมืองในแต่ละช่วงสมัยของการเลือกตั้งเพียงเล็กน้อย อิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพรรคการเมือง มาจากนโยบายในประเทศและต่างประเทศ เป็นการเปลี่ยนแปลงพรรคกรมเมืองที่แกว่งไปมาในแต่ละช่วงสมัยเป็นปัจจัยระยะสั้น และเป็นสิ่งที่ทำให้การเลือกตั้งละครั้งแตกต่างกันไปจากครั้งอื่น ๆ

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง จากข้อสังเกตพบว่า ทฤษฎีบางส่วนมีความสำคัญที่เป็นตัวกำหนดให้เกิดพฤติกรรมอันเกี่ยวข้องในทางการเมืองในรูปแบบของการเลือกตั้ง คือ

ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด (Deterministic theory) คือ ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลทั้งในระดับกว้างและลึกลงมา จนกระทั่งถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจมีอิทธิพลที่สำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของทฤษฎีนี้ได้แก่ ตัวแบบผลักดันทางสังคม (Social forces model) ของพอล ลาซาร์สเฟลด์, ทฤษฎีสนาม (Field theory) ของ เคิร์ต เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบของพฤติกรรม ซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปรวมเชิงนิรนัย (Deductive generalization) หรือทำนายพฤติกรรมในอนาคต หากให้ประโยชน์ที่สำคัญในด้านการจัดตัวแปรอันหลากหลายที่เกี่ยวข้องให้เป็นระเบียบ ส่วนปัจจัยทางสังคมที่กำหนดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของบุคคลตามนักทฤษฎีนี้ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา ที่อยู่อาศัย ฐานะทางการเงิน ชื่อเสียงทางสังคม ภูมิลำเนา และประสบการณ์การทำงาน เป็นต้น (Golembiewsky, Welsh & Crotty, 1969; อ้างถึงใน สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด โดยสังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และภูมิหลังของบุคคลจะมีผลต่อการลงคะแนนเสียง และปัจจัยทางสังคมเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมตามแนวคิดของนักทฤษฎี ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในชุมชน เป็นต้น ซึ่งสัมพันธ์กับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้วิจัย

ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล (Consciously rational theory) กล่าวได้ว่า ผู้ลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งมีเหตุผลพอที่จะรู้ว่าตนจะได้ผลประโยชน์อะไรจากการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทั้งนี้จะประเมินได้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะให้ประโยชน์แก่ตนได้มากน้อยเพียงใด และลงคะแนนเสียงตามผลการประเมินของตน ตัวแบบการเลือกโดยเหตุและผลตั้งอยู่บนฐานคติที่สำคัญ 3 ประการ ประการแรก ถือได้ว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นเครื่องมือที่จะนำมาซึ่งผลประโยชน์หรือเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ โดยพิจารณาจากผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง ประการที่สอง ให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางการเมือง คือ การลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งของผู้ลงคะแนนเสียงมุ่งไปที่เป้าหมายทางการเมือง ประการที่สาม ถือว่าการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้ลงคะแนนเสียงจะกระทำอย่างละเอียดรอบคอบระมัดระวัง โดยใช้การรับรู้ข่าวสารมากพอสมควร(Harrop & Miller, 1987; อ้างถึงใน สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

ในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ละคนจะปฏิบัติตนอย่างสมเหตุสมผล ในการแสวงหาเป้าหมายทางการเมืองเฉพาะตน คือ คิดคำนวณจากสิ่งที่ตนจะได้หลังลงคะแนนเลือกบุคคลมาเป็นผู้แทน เช่น ในสถานการณ์ที่มีพรรคการเมือง 2 พรรค เขาจะตัดสินใจว่าต้องการให้พรรคใดชนะการเลือกตั้ง โดยพิจารณาผลงานที่ผ่านมาในอดีต การที่บุคคลตัดสินใจเช่นนี้ก็เพื่อหวังว่าจะได้ประโยชน์จากพรรคนั้นที่ได้เป็นรัฐบาล ส่วนกรณีที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค นักวิชาการได้อธิบายทัศนะของแอนโทนี่ ดาวน์ ไว้ว่า บุคคลจะพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้ใดจะต้องมีเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

1) ถ้าพรรคการเมืองที่ผู้ลงคะแนนชอบมีท่าทีจะชนะก็จะลงคะแนนให้พรรคนั้น

2) ถ้าพรรคการเมืองที่ผู้ลงคะแนนชอบไม่มีโอกาสชนะก็จะลงคะแนนให้พรรคอื่น ที่มีโอกาสชนะ ก็เพื่อป้องกันมิให้พรรคการเมืองที่ไม่ชอบเป็นผู้ชนะ

3) ถ้าผู้ลงคะแนนเป็นผู้ที่มุ่งอนาคต เขาจะลงคะแนนให้พรรคที่ชอบ ถึงแม้จะไม่มีโอกาสชนะ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิดทางไว้ให้พรรคการเมืองมีโอกาสชนะการเลือกตั้งในอนาคต

สรุปได้ว่า ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผลเป็นการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่คำนึงถึงสิ่งที่ตนจะได้รับจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง เช่น ผลประโยชน์ หรือสิ่งที่ตนเองต้องการ เป็นต้น การตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงเหตุผล ดังนั้น จึงเป็นเหตุผลที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้สร้างนโยบายที่สามารถตอบสนองความต้องการ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตน ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ในด้านแรงจูงใจในผลประโยชน์ตอบแทน และด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ทฤษฎีระบบ (System theories) เป็นแนวทางการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งในเชิงระบบที่เอาทฤษฎีระบบการเมือง (Political systems theory) ของเดวิด อีสตัน (David Easton) มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และถือว่าเป็นแนวการศึกษาวิเคราะห์หนึ่งที่ได้รับความนิยมของนักรัฐศาสตร์ ทฤษฎีนี้พิจารณาว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามปกติ (Normal votes) คือ ความสมดุลของความนิยมในพรรคการเมืองสองพรรคใหญ่ในการเลือกตั้งที่มีลักษณะการเลือกพรรค หรือมีความนิยมในพรรคใดพรรคหนึ่งเป็นฐาน (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีระบบเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเลือกบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงในช่วงที่มีการเลือกตั้งที่มีผลระยะสั้นหรือระยะยาว ในการตัดสินใจเลือกตั้งจะเน้นที่ปัจจัยเดิมคือ ความสนใจในผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความคิดเห็นต่อนโยบายและปัญหาทางการเมือง

แนวคิดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความเกี่ยวข้องกับคำว่าพฤติกรรมทางการเมือง (Political Behavior) หมายถึง การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการหรือองค์การทางการเมือง การมีความสัมพันธ์ติดต่อกับนักการเมือง การอภิปรายหรือการแสดงออกทางการเมือง ตลอดจนความสนใจในทางการเมือง เป็นต้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมทางการเมือง กล่าวอีกนัยหนึ่งว่า พฤติกรรมในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนเป็นส่วนที่สำคัญของพฤติกรรมทางการเมือง (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2537 หน้า 16)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ธานินทร์ กรัยวิเชียร (2520) อดีตนายกรัฐมนตรีของไทยกล่าวว่า การเลือกตั้งคือการที่ประชาชนได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลาย ๆ บุคคลหรือจากบัญชีรายชื่อหนึ่งหรือหลายบัญชี เพื่อให้เข้าไปเป็นหนึ่งในคณะบริหารราชการแผ่นดิน ในทำนองเดียวกับ วิสุทธิ์ โพธิแท่น (2524) ที่ให้ความหมายของการเลือกตั้งไว้ว่า การเลือกตั้ง หมายถึง บุคคลได้รับเลือกในจำนวนจากหลาย ๆ คน หรือจากบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชี

จำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน ความหมายเช่นนี้เห็นได้ว่า ได้จำแนกประเภทของการเลือกตั้งและแฝงปรัชญาแนวคิดการเลือกตั้งไว้ในคำนิยามของการเลือกตั้ง นักวิชาการไทยท่านหนึ่งมักถูกอ้างถึงอยู่เสมอได้แก่ กระมล ทองธรรมชาติ ที่กล่าวว่า การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่เป็นกิจกรรมทางการเมืองอันแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล เป็นกลไกแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องสนับสนุนให้มีการปฏิบัติจัดทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง และการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อประชาชน

การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในระบบการเมืองต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการเมืองประเภทใด ๆ ก็ตามเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการปกครอง การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเลือกตั้งของนักรัฐศาสตร์ในประเทศตะวันออก โดยเน้นปัจจัยที่มีผลผลักดันให้เกิดมีพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 แนวทาง ดังนี้ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2537)

1) ปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล เป็นแนวทางการศึกษาที่เน้นหนักไปในด้านสถานภาพของผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2) อิทธิพลของความสำนึกเชิงเหตุผลของบุคคลที่มีผลต่อการไปลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นแนวทางการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียง การแถลงนโยบาย รวมถึงการบริหารการเลือกตั้ง

3) ปัจจัยเชิงสถานการณ์ของระบบซึ่งเป็นภาพรวมทั้งแง่เวลา (ระยะเวลา) และขนาด (ทั้งระบบ) คือ เน้นอิทธิพลของปัจจัยที่อยู่ในระดับมหาภาค เช่น อิทธิพลสถานการณ์ในแต่ละช่วงสมัย ปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายและประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามนโยบายของพรรค เป็นต้น แนวความคิดดังกล่าว มองพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในแง่ของระบบปัจจัยสำคัญในการศึกษา ได้แก่ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดดุลภาวะ (Equilibrium) หรือปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาพเสียดุลภาวะในระบบ ซึ่งมีผลต่อการเลือกตั้งในประเทศไทย การศึกษาส่วนมากให้ความสนใจในด้านหลักกฎหมาย (Legal rational) ยิ่งกว่าด้านพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน การศึกษาโดยยึดหลักกฎหมายดังกล่าว เน้นหลักการของการให้ประชาชนไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม และเสนอมาตรการแบบต่าง ๆ ที่เห็นว่าจะสร้างความบริสุทธิ์ยุติธรรมและมีความเหมาะสมสูงสุดของการเป็นตัวแทนยิ่งกว่าประเด็นอื่น ๆ ซึ่งส่วนมากมักจะไม่สามารถสร้างความบริสุทธิ์ยุติธรรมขึ้นมาอย่างจริงจังได้ ทั้งนี้เนื่องจากยังขาดความรู้เกี่ยวกับแบบแผนแนวทางพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนและความสนใจในพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย ซึ่งได้เกิดขึ้นหลังจากที่มีนักสังคมศาสตร์สนใจด้านพฤติกรรมศาสตร์สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศมากขึ้น ในทางวิชาการการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งพัฒนาขึ้นจากความสนใจของ

นักวิชาการ 2 สาขาคือ นักสังคมวิทยาและนักรัฐศาสตร์กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม บ่งชี้จากการศึกษา อาชีพ กลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มวัฒนธรรม และชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาหรือความรู้สึกทางการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง ความไว้วางใจทางการเมือง ความรู้สึกผิดแปลกในสภาวะทางการเมือง (Political Alienation) การสังกัดกลุ่มหรือการสังกัดพรรคการเมืองบางพรรค เป็นต้น

การศึกษาดังกล่าว นำมาซึ่งการพิจารณากำหนดแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของไทยที่เป็นระบบในช่วงเวลาต่อมา Campbell, Gurin and Miller แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกนในสหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งพอสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้ (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2537)

1) อิทธิพลของการสังกัดพรรคการเมืองหรือความนิยมพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่ง การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการนิยมพรรคการเมืองของประชาชนทำให้ทราบอัตราจำนวนของความนิยมพรรค เพราะการเปลี่ยนแปลงการนิยมพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2) อิทธิพลของปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัยที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความนิยมพรรคการเมือง การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของนโยบายในประเทศและนโยบายต่างประเทศที่สำคัญในแต่ละช่วงสมัย ได้พบความเกี่ยวพันระหว่างพรรคการเมืองกับคนรุ่นต่าง ๆ กล่าวคือ บทบาทของพรรคการเมืองมีลักษณะเหมือนเป็นผู้จัดการทางการเมืองการปกครองของคนรุ่นนั้น ๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงความนิยมพรรคในแต่ละช่วงสมัยนั้นเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยระยะสั้นและคนแต่ละวัยมีอุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกัน เช่น จารีตนิยม เสรีนิยม ฯลฯ สำหรับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนี้ อาจรวมไปถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทัศนคติ และวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

แนวคิดพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ประชาชนมีสิทธิที่จะเลือกผู้ปกครองได้ด้วยตนเองโดยปราศจากบุคคลอื่นมาชี้นำ การเลือกผู้ปกครองนั้นต้องมีลักษณะตามเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล คือ มีความเป็นอิสระ มีการกำหนดระยะเวลา มีความยุติธรรม มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไป มีความเสมอภาค การลงคะแนนเป็นลับ และในการเลือกตั้งนั้นจะต้องมีความบริสุทธิ์และยุติธรรม ซึ่งมีตัวแปร 3 ประการ คือ (1) ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งจะต้องมีจริยธรรมหรือกระทำผิดกฎหมาย (2) ประชาชนต้องไม่ขายเสียงให้กับนักการเมือง (3) ผู้ที่รับผิดชอบจัดการการเลือกตั้งต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความสามารถ และมีความซื่อสัตย์เป็นกลางการเลือกตั้ง นอกจากจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองแล้ว แนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้ง ยังถือว่าการเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิและหน้าที่ของประชาชนทุกคน กล่าวคือ การเลือกตั้งเป็นเรื่องของสิทธิ ทุกคนมีสิทธิในการเลือกตั้งอย่างถ้วนหน้า สิทธิดังกล่าวเป็นสิทธิ์ในตัวเองมิต้องให้มีผู้ใดมามอบหมายและไม่มีผู้ใดจะมาเพิกถอนได้ ในเมื่อเป็นสิทธิส่วนตัวของคนทุกคนแล้ว การไปใช้สิทธิหรือไปลงคะแนนเลือกตั้งก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลด้วย กล่าวคือ ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถไปบีบบังคับให้

ประชาชนคนใดคนหนึ่งไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้ หากว่าประชาชนผู้นั้นไม่ต้องการซึ่งการเลือกตั้งเป็นเรื่องของหน้าที่มีพื้นฐานอยู่บนหลักการที่ว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของชาติ เพราะฉะนั้นผู้ที่จะมามีส่วนใช้อำนาจอธิปไตยจึงไม่จำเป็นต้องเป็นประชาชนทุกคน แต่เป็นเพียงประชาชนบางคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชาติ ผู้ที่ได้รับหน้าที่ดังกล่าวจึงอาจถูกบังคับให้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้

2.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง แบบเดิม

การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในระยะแรก Charles E. Merriam และ Harold F. Gosmell มุ่งศึกษาอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งบ่งชี้โดยเพศ อาชีพ และระดับการศึกษาที่มีต่อการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่างมีความรู้สึกนึกคิดทางการเมือง ตลอดจนพฤติกรรมในทางการเมืองคล้ายคลึงกัน (สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2527)

ตามทัศนะของ อัลวิน รูกี้ (Alvin Rougie) ได้อธิบายเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมของการเลือกตั้งของประชาชนในประเทศโลกที่สามมักเกิดขึ้นในรูปแบบอุปถัมภ์ (Clientalist Votes) คือ ประชาชนจะไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ ซึ่งการลงคะแนนเสียงแบบอุปถัมภ์แบ่งออกเป็นได้ 2 ประเภท คือ การไปลงคะแนนเสียงอย่างเป็นกลุ่มก้อน (Gregarious Votes) หมายถึง การที่ผู้ไปเลือกตั้งมุ่งไปใช้สิทธิ์โดยมีเหตุผลที่จะตอบแทนบุญคุณของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส่วนประเภทที่สองคือการขายเสียง (Sold Votes) การที่ประชาชนไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพื่อแลกกับการได้รับเงิน หรือสิ่งมีค่าต่าง ๆ อันได้แก่ เสื้อผ้า อาหาร และเครื่องใช้ เป็นต้น (รักฎา บรรเทิงสุข, 2540)

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกตั้งในสมัยก่อนที่ยังไม่เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และผู้ลงคะแนนเสียงส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ทางการเมืองและการเลือกตั้ง ผู้ลงคะแนนเสียงจึงตกอยู่ในสภาพจำยอมที่เป็นการยอมรับตามกันของคนในพื้นที่หรือชุมชน ตามที่ระบบการเลือกตั้งแบบเดิมเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์ และการซื้อเสียง สิ่งเหล่านั้นมาจากความสนิทกันของผู้สมัครรับเลือกตั้งและประชาชนในพื้นที่ หรือได้รับสิ่งตอบแทน จนทำให้ระบบการเมืองเป็นเรื่องของความมีอำนาจซึ่งกัน ติดอยู่ในสภาวะพึ่งพากัน ทำให้การพัฒนาทางการเมืองหยุดอยู่กับที่ เกิดการพัฒนาช้า ซึ่งสมัยก่อนพฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งจะยึดเอาผลประโยชน์ที่ตนเองได้รับเป็นหลักสำคัญ

2.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง แบบใหม่

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งแบบใหม่ (New Election) Ruchuphan (2015) ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่าการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยบัตรเลือกตั้งเพียง 1 ใบ เป็นหลักการที่ถูกต้องเพราะจะทำให้คนที่ไปลงคะแนนเลือกตั้งพิจารณาทั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อไปพร้อมกัน ตามเจตนารมณ์ที่ต้องการให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งในการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเป็นวิธีเดียวที่จะไม่ทำให้คะแนนที่ประชาชนไปลงคะแนนต้องสูญเปล่าไป ขณะเดียวกันทางคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยืนยันว่าวิธีการแบบนี้

จะช่วยทำให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็ง เพราะพรรคต้องคัดเลือกคนที่ดีที่สุดลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเป็นวิธีที่เป็นธรรมที่สุด โดยได้อธิบายประโยชน์ของระบบเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมว่า

1) เสียงของประชาชนจะไม่สูญเปล่า

2) ไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของพรรคการเมืองใด แต่มุ่งให้คะแนนประชาชนมีน้ำหนักในการออกเสียงเลือกตั้งให้มากที่สุด

3) เป็นการปรองดอง คือให้คะแนนเฉลี่ยกับทุกพรรค

4) สร้างระบบเลือกตั้งที่เหมาะสมกับสังคมไทยไม่ลอกเลียนแบบต่างประเทศทั้งหมด

5) แก้ไขปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่อิงเฉพาะพื้นที่ฐานเสียงของพรรคตน

6) พรรคจะคัดเลือกคนที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพื่อหวังคะแนนไปคำนวณเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อ

7) คำนึงถึงคะแนนเสียงของประชาชนที่ถูกทิ้งไปอย่างไม่เป็นธรรม แต่ยอมรับว่ายังมีปัญหาเรื่องการคำนวณพร้อมยืนยันว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเปิดรับฟังความเห็นจากทุกฝ่าย หากข้อเสนอนี้มีจุดอ่อนก็พร้อมที่จะปรับแก้

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งแบบใหม่ เป็นการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยบัตรเลือกตั้งเพียง 1 ใบ ทำให้คนที่ไปลงคะแนนเลือกตั้งพิจารณาได้ทั้งผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตและแบบบัญชีรายชื่อทำให้คะแนนที่ประชาชนไปใช้สิทธิลงคะแนนไม่สูญเปล่า โดยคะแนนเสียงประชาชนที่ไปใช้สิทธิเฉลี่ยให้กับทุกพรรคเพื่อไปคำนวณเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อ

2.5 แนวคิดคนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้ง

2.5.1 ความหมายของคนรุ่นใหม่

คนรุ่นใหม่ (New Generation) หมายถึง คน ซึ่งมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมยุคใหม่ในโลกที่มีทรัพยากรอยู่อย่างจำกัด มีความขัดแย้งสูง ผู้ควรจะมีบุคลิกภาพใหม่ และแนวคิดใหม่ ที่สามารถจะใช้ชีวิต ทั้งในเชิงแข่งขันและร่วมมือกัน เพื่ออยู่ในสังคมยุคใหม่ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นอิสระชน เป็นผู้นับถือในสิทธิเสรีภาพทั้งของตนเอง และผู้อื่น การเป็นผู้ใฝ่ในการเรียนรู้ และแสวงหาความเป็นจริง กล้าคิด กล้าจินตนาการ กล้าสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาตัวเองให้มีความรู้ประสบการณ์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีอุดมคติหรือจิตสำนึกที่เข้าใจว่า ประโยชน์ส่วนตนผูกพันกับประโยชน์ส่วนรวมในระยะยาว ซึ่งในบทความนี้ สามารถกำหนดได้ว่าคนรุ่นใหม่ คือ คนหรือกลุ่มบุคคลที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ถึง อายุ 25 ปี ซึ่งเป็นช่วงของคนที่เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2544 ได้ถูกจัดแบ่งช่วงอายุเป็นเจเนอเรชั่น (Generation) ส่วนคนรุ่นใหม่ในนิยามของการตัดสินใจเลือกสมาชิสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้ที่มีอายุในระหว่างการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งมีแนวคิดและพฤติกรรมทางการเมืองที่เน้นสนใจด้านข้อมูลข่าวสาร แสวงหาแนวความคิดใหม่ ๆ ให้ความสนใจระบบการเมืองการปกครองมากกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองในขั้นพื้นฐาน

2.5.2 แนวคิดเกี่ยวกับเจเนอเรชั่น

แนวคิดเกี่ยวกับเจเนอเรชั่น (Generation) Strauss and Howe ได้อธิบายการจัดแบ่งเจเนอเรชั่นว่าเป็นการรวบรวมกลุ่มของคนที่เกิดในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งสามารถแบ่งได้โดยหยาบ ๆ ประมาณช่วงอายุละ 20 ปี หรืออาจใช้ช่วงหนึ่งในชีวิตเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง เช่น วัยเด็ก วัยรุ่น วัยกลางคน หรือวัยชรา โดยมี 3 องค์ประกอบที่แตกต่างกัน คือ ความเชื่อ พฤติกรรม และการรับรู้สมาชิกในแต่ละเจเนอเรชั่น จะมีการแบ่งปันประสบการณ์ที่เรียกว่า Age location history ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์และความเป็นไปในสังคมที่ได้ประสบร่วมกันในแต่ละช่วงอายุ (Strauss & Howe, 1991 อ้างถึงใน ทัตเทพ ธรรมษา, 2561)

Greenberg, Weber, Strauss and Howe กล่าวว่า กลุ่มคนในสังคมที่เกิดในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความคล้ายคลึงกัน ได้รับประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมร่วมกัน จะทำให้ “ความสนใจ ความเชื่อ ทัศนคติ ความคิดเห็น ค่านิยม และโลกทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ครอบครัว บทบาท สถาบันการเมือง ศาสนา วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต และมุมมองในเรื่องอนาคต มีลักษณะใกล้เคียงกัน” ซึ่งทำให้กลุ่มคนที่มีอายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ของครอบครัวที่อยู่ในช่วงใกล้เคียงกัน หรือช่วงเดียวกัน มีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันโดยที่ความแตกต่างทางเพศไม่ส่งผลต่อทัศนคตินั้น (Greenberg, Weber, Strauss, Howe 2000; อ้างถึงใน วรชัย ทองไทย, 2552, หน้า 263)

สุภชาติ เล็บนาค (2562) ได้แบ่งช่วงอายุในแต่ละเจเนอเรชั่นที่แตกต่างกันของช่วงวัย และมีการพัฒนาเกณฑ์การแบ่งกลุ่ม กำหนดเจเนอเรชั่นใหม่อยู่เสมอ การแบ่งกลุ่มคนรุ่นใหม่ทั่วโลกนั้นถูกแบ่งออกเป็นเจเนอเรชั่น ดังนี้

1) Silent หรือคนที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1925-1945 (เกิดปี พ.ศ. 2468-2488)

2) เบบี้บูมเมอร์ Baby Boomer เกิดช่วงปี ค.ศ. 1946-1964) (เกิดปี พ.ศ. 2489-2507)

3) Gen X เกิดปี ค.ศ. 1965-1979 (เกิดปี พ.ศ. 2508-2522)

4) มิลเลเนียลส์ หรือ Gen Y เกิดปี ค.ศ. 1980-1997 (เกิดปี พ.ศ. 2523-2543)

5) Gen Z คือเกิดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 (ปี พ.ศ. 2541) เป็นต้นมา

รุ่นเบบี้บูมเมอร์ Baby Boomer ในทางการเมืองจะมีแนวคิดหรือทัศนคติที่ชื่นชอบถ้อยคำที่เป็นหลักการใหญ่ ๆ เป็นคำที่บ่งบอกเป้าหมายและอุดมการณ์ คนรุ่นนี้ถ้ามาทำงานเป็นนักการเมืองก็จะมีสโลแกนในการหาเสียงเป็นคำกว้าง ๆ แต่วิธีการยังไม่ชัดเจน ซึ่งไม่ได้บ่งบอกขั้นตอนว่าต้องทำอย่างไร ส่วนคนรุ่น Gen Y ในทางการเมืองจะมีลักษณะชอบตั้งคำถามชอบรายละเอียดและความชัดเจน ต้องการสิ่งที่กระชับและเข้าใจง่าย ไม่ชอบสิ่งที่เป็นนามธรรม ต้องการความเป็นรูปธรรมมากกว่า ซึ่งในทางอุดมการณ์นั้น คนรุ่น Baby Boomer จะมีแนวโน้มเป็นพวกอนุรักษ์นิยมที่มองโลกแบบสวยงามตามครรลองครองธรรม ชอบสิ่งที่เป็นนามธรรมและเป็นอุดมคติ แต่คนรุ่น Gen Y จะมีแนวโน้มเป็นพวกเสรีนิยมที่อยู่กับปัจจุบัน อยู่กับโลกแห่งความเป็นจริงและเป็นปัจเจกชน ต้องการความเป็นรูปธรรมและปฏิบัติได้ และคนรุ่น Gen X จะเป็นคนที่อยู่ตรงกลางเป็นรอยต่อระหว่าง Baby

Boomer กับ Gen Y ในขณะที่คนรุ่น Gen X จะมีลักษณะทำงานตามที่สั่ง เป็นคนที่ชอบเล่าเรื่อง อธิบายขยายความ มีวาทศิลป์ ชอบการโน้มน้าวจูงใจ หรือแจกแจงรายละเอียด และเมื่อมาเปรียบเทียบกับคนรุ่น Gen Y เช่น เมื่อนักการเมือง Gen X ขึ้นเวทีปราศรัย คนรุ่น Gen Y จะมองว่าคนพวกนี้พูดเยอะจับสาระไม่ได้ แต่คนรุ่น Gen Y จะชอบสิ่งที่ชัดเจนตรงไปตรงมา ดังนั้นวิธีการหาเสียงหรือการสื่อสารก็ต้องเปลี่ยนไปด้วย เพราะวิธีการแบบเดิมจะไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น ใช้วิธีหาเสียงแบบป้ายสีสาดโคลน การติดโปสเตอร์ การขึ้นเวทีปราศรัย อาจเข้าไม่ถึงคนรุ่น Gen Y ดังนั้นพรรคที่ทำการเมืองแบบเก่าจะไม่ได้คะแนนเสียงจากคนกลุ่มนี้เลย แต่ถึงแม้จะรู้ว่าคนรุ่น Gen Y ชื่นชอบโซเชียลมีเดีย แต่ถ้าข้อความหรือสารที่ส่งออกไปไม่โดนใจก็จะเข้าไม่ถึงเช่นกัน เนื่องจากวิถีชีวิตของคนรุ่น Gen Y จะเติบโตขึ้นมาท่ามกลางข้อมูลข่าวสารเป็นจำนวนมาก จึงมีทักษะในการคัดกรองข้อมูลให้เข้ากับจริตของตนเอง ดังนั้นสิ่งที่ไม่จำเป็นหรือไม่ถูกจริต ก็จะปล่อยผ่านไป หรืออาจกล่าวได้ว่าจะเลือกรับเฉพาะแต่สิ่งที่ถูกจริต (พสิษฐ์ ไชยวัฒน์ และสติธร ธนานิธิโชติ, 2561)

เจเนอเรชั่น Z (Generation Z) เจเนอเรชั่นใหม่ถูกกำหนดขึ้นมาเมื่อช่วงเวลาไม่นาน เพื่อรองรับประชากรที่เกิดขึ้นมาใหม่ และประสบกับเหตุการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ที่แตกต่างกัน ปัจจุบันเจเนอเรชั่นของประชากรโลกที่เกิดมาหลังสุดคือ เจเนอเรชั่นซี (Generation Z) หรือที่เรียกสั้นๆ ว่าเจนซี (GenZ) ซึ่งเกิดมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ความวุ่นวายทั้งด้านการเมือง ผู้ก่อการร้าย และความผันผวนทางเศรษฐกิจ จึงเป็นผลให้เจเนอเรชั่น Z ให้ความสำคัญกับการสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมในทางที่ดีขึ้น ลักษณะเฉพาะของกลุ่มคนเจเนอเรชั่น Z เป็นกลุ่มคนที่มีการเปิดกว้างทางความคิดและวัฒนธรรม มีการยอมรับความแตกต่างทางสีผิว เชื้อชาติ ศาสนา อย่างไรก็ตาม ยังเชื่อว่าคนในนี้มักมีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง คือ ทำอะไรเพื่อตนเองก่อน เช่น การเรียกร้องสิทธิ์ให้ตนเอง การรักอิสระจึงมีแนวโน้มในการมีความอดทนไม่ชอบการรอคอย มีความสามารถในการปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของโลก และแสวงหาความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีได้ทุกที่ (ทัตเทพ ธรรมษา, 2561, หน้า 27-30)

Francis, T., Hoefel, F. (2018; อ้างถึงใน ทัตเทพ ธรรมษา, 2561) กล่าวถึง กลุ่มคนเจเนอเรชั่น Z ว่า คนกลุ่มนี้เติบโตมาพร้อมกับอินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ และระบบการสื่อสารแบบไร้สาย ทำให้คนเจเนอเรชั่นนี้เป็นเจเนอเรชั่นที่มีความรู้ความเข้าใจที่ซับซ้อนและหลากหลาย มีความสบายใจที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากหลากหลายแหล่งที่มาจากประสบการณ์จากทั่วโลก รวมถึงโลกเสมือนจริง และโลกภายนอก เจเนอเรชั่น Z เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์บ่อยที่สุดและมากกว่าเจเนอเรชั่นอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ประชาชนในกลุ่มนี้จึงมีการก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่เร็วกว่าเจเนอเรชั่นอื่น หรืออาจสิ้นสุดวัยเด็กเมื่ออายุเพียง 12 ปีเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในบริบทของสังคมไทย กลุ่มเจเนอเรชั่น Z ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ยังคงมีข้อจำกัดที่ไม่อาจทำให้ก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ได้อย่างเต็มที่ ข้อจำกัดนี้ได้แก่ การยังต้องพึ่งพาผู้ปกครองในด้านการเศรษฐกิจ กฎหมาย และการถูกจำกัดสิทธิทางกฎหมาย

ซึ่งรวมไปถึงสิทธิด้านการเมือง เช่น การใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยการเปิดรับข่าวสารของคนเจเนอเรชั่น Z (ทัตเทพ ธรรมษา, 2561)

Markow A. กล่าวว่า กลุ่มคนรุ่นใหม่ เจเนอเรชั่น Z จะเลือกเปิดรับสื่อโทรทัศน์ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐาน ในขณะเดียวกันก็มีการใช้อินเทอร์เน็ตร่วมด้วย เห็นได้ว่าสื่อที่ทรงพลังที่สุดที่ควรใช้กับการสื่อสารกับคนเจเนอเรชั่น Z คือ สื่อโทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งคนเจเนอเรชั่นนี้ชื่นชอบการดูโทรทัศน์ แต่จะเลือกดูเฉพาะรายการที่ชื่นชอบเท่านั้น นอกจากนี้ สื่ออินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่อที่เข้าถึงคนเจเนอเรชั่น Z ได้ง่าย เพราะจะใช้เวลากับคอมพิวเตอร์ยาวนานและบ่อยครั้ง (ทัตเทพ ธรรมษา, 2561, หน้า 30)

สรุปได้ว่า สังคมได้แบ่งกลุ่มคนตามช่วงอายุเป็นเจเนอเรชั่น โดยคนรุ่นใหม่มักอยู่ในวัยที่เกิดในช่วงเจเนอเรชั่นวาย (Gen Y) เป็นต้นไป ซึ่งเป็นยุคที่เจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยี จึงทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การใช้สื่อออนไลน์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และอิทธิพลในด้านการเมืองอย่างมาก รวมถึงการตัดสินใจในการเลือกตั้งของคนรุ่นใหม่ การสื่อสารทางการเมืองผ่านเทคโนโลยียุคปัจจุบันก่อให้เกิดกระแสความตื่นตัวทางการเมืองที่มากขึ้น

2.5.3 ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

“ความตื่นตัวทางการเมือง เป็นตัวบ่งชี้สำคัญในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชนในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในวงกว้างมากขึ้น นั่นเพราะการตื่นตัวทางการเมือง หรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองตามครรลองของระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นรากฐานสำคัญมาจากวัฒนธรรมการเมืองแบบประชาธิปไตยที่สามารถผลักดันก่อให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือ “อาตมันแบบประชาธิปไตย” (ลิขิต ธีรเวคิน, 2552)

คนรุ่นใหม่ในสังคมปัจจุบันตื่นตัวกับการเมืองมากขึ้น เพราะความก้าวไกลของเทคโนโลยี การเปิดประตูไปสู่โลกภายนอกหรือสังคมสาธารณะมากขึ้น การเมืองมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่และการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ความสนใจเหล่านี้อาจเริ่มสนใจเมื่ออยู่ในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัย เพราะเริ่มมีการทำกิจกรรม เริ่มเปิดประตูเข้าสู่สังคมที่กว้างขึ้น เริ่มสนใจข่าวสารบ้านเมือง รวมทั้งสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมากกว่าตำราเรียน อีกทั้งในปัจจุบันการเข้าถึงสื่อโซเชียลมีเดียและโลกอินเตอร์เน็ตเป็นเรื่องที่ไม่ยากและใกล้ตัวมากสื่อออนไลน์ในปัจจุบันนำเสนอข่าวการเมืองแบบเรียลไทม์ รวดเร็ว และอธิบายกระชับมีการใช้ภาพอินโฟกราฟฟิกให้เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการให้ความรู้มากขึ้น ทำให้ผู้คนทุกเพศทุกวัยที่มีสมาร์ทโฟนเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่าย สามารถรับรู้ข่าวสารบ้านเมือง ด้านสังคม วัฒนธรรมและเกิดความรวดเร็วมากขึ้น จึงทำให้เกิดคลื่นการตื่นตัวที่เห็นจากสื่อต่าง ๆ เช่น เฟซบุ๊ก ยูทูปทวิตเตอร์ เป็นต้น (นัฐพงษ์ ป้องแสง, 2563)

การเข้าถึงเทคโนโลยีและความทันสมัยทำให้คนรุ่นใหม่ที่มีอุดมการณ์เดียวกันรวมตัวกันได้ง่ายขึ้น หากเทียบกับแต่ก่อนเหตุผลเหล่านี้ ทำให้วัยรุ่นตื่นตัวทางการเมืองและกล้าแสดงออกมากขึ้น อย่างเช่น การตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ในฮ่องกง ถือเป็นการแสดงออกซึ่งความตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ที่ถูกจดจำไปทั่วโลก โดยคนรุ่นใหม่พากันลุกขึ้นสู้กับระบอบจีน ระบอบที่ได้ชื่อว่า

เป็นอำนาจนิยมที่ใหญ่ที่สุดชุดหนึ่งของโลก ขบวนการประชาธิปไตยฮ่องกง หรือ ถูกเรียกขานว่า “ขบวนการปฏิวัติร่ม” โดยเริ่มต้นขึ้นจากเด็กมัธยมปลายกลุ่มหนึ่งที่ก่อตั้งกลุ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2554 ต้องการผลักดันประเทศใน 3 ด้าน ได้แก่ นโยบายด้านเยาวชน นโยบายด้านการศึกษาของฮ่องกง และการปฏิรูปทางการเมือง ซึ่งจุดยืนสำคัญของพวกเขาคือ การต่อสู้เรียกร้องให้ปกป้องนโยบายการศึกษาของฮ่องกง ไม่ให้รัฐบาลจีนเข้ามาแทรกแซง ภายใต้หลักการ “หนึ่งประเทศ สองระบบ” โดยคนรุ่นใหม่ในฮ่องกงใช้วิธีการต่อสู้ที่พัฒนาและหลากหลายอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการชุมนุมแบบไร้แกนนำ การสลายตัวแล้วรวมใหม่อย่างรวดเร็ว การรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนเพื่อความปลอดภัย คอยระวังการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ถูกติดตามโดยรัฐ ได้ใช้อุปกรณ์ในการป้องกันสารเคมี ประยุกต์สิ่งของในชีวิตประจำวันเป็นเกราะกำบัง ใช้แอปพลิเคชั่นสื่อสารแบบเครือข่าย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถูกพัฒนาได้ก็เพราะความระแวงว่าจะถูกใช้ความรุนแรงจากรัฐ ทำให้พวกเขาศึกษาหาความรู้ในการป้องกันตัวและประดิษฐ์เครื่องมือเพื่อต่อสู้กับรัฐ โดยเชื่อและพร้อมจะแลกชีวิตกับประชาธิปไตย (ข่าวสดออนไลน์, 2563)

ศิริสุดา แสงทอง (2564) กล่าวว่า การต่อสู้ในลักษณะนี้สามารถเกิดขึ้นได้ในหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งปัจจุบันไม่ใช่มีตัวแบบเฉพาะฮ่องกง แต่เป็นเพราะคนรุ่นใหม่ที่มีพลังเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองสังคมอย่างแรงกล้า อีกทั้งยังเป็นเจนเนอเรชั่นที่เข้าถึงเทคโนโลยี ซึ่งคนรุ่นใหม่ยังเชื่อในระบอบประชาธิปไตย และมีความตระหนักถึงความสำคัญของเสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ เช่นเดียวกับในประเทศไทย ที่ปรากฏการณ์คลื่นความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงทศวรรษนี้ อาจไม่พ้นปรากฏการณ์ New Voter ของคนรุ่นใหม่ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อ 24 มีนาคม 2562 เพราะเป็นการเลือกตั้งครั้งแรกในรอบเกือบ 5 ปี นับตั้งแต่กองทัพทำการยึดอำนาจในนามคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ซึ่งการเลือกตั้งครั้งสำคัญของกลุ่มคนรุ่นใหม่ครั้งนี้ ทำให้เห็นถึงการตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนและคนรุ่นใหม่ ที่พวกเขาเชื่อว่าหนึ่งเสียงของทุกคนมีความหมายมากกว่าในอดีต และนอกเหนือจากปรากฏการณ์ New Voter แล้ว ในปัจจุบันพบว่าคนรุ่นใหม่ในประเทศไทยจำนวนไม่น้อยก็ลุกขึ้นชุมนุมเรียกร้องเพื่อพัฒนา และยกระดับการปกครองประเทศให้ทันสมัย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจวบจนปัจจุบัน การต่อสู้ของคนรุ่นใหม่ในวันนี้นับว่าพลิกหน้าประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่เคยมีมาเป็นอย่างมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่ปัจจุบัน หมายถึง กลุ่มคนที่มีความคิดในแบบเสรีนิยมและมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ โดยคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันจะมีการตื่นตัวทางการเมืองมากกว่าแต่ก่อน เห็นได้ชัดเจนจากสื่อต่าง ๆ เช่น โซเชียลมีเดีย เฟซบุ๊ค ทวิตเตอร์ เป็นต้น นั่นเป็นเหตุผลทำให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสังคม การเมือง และวัฒนธรรม คนรุ่นใหม่มีพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งยังเป็นเจนเนอเรชั่นที่คุ้นชินกับเทคโนโลยี คนรุ่นใหม่เชื่อในประชาธิปไตย ตระหนักถึงความสำคัญของเสรีภาพ ความเสมอภาค ทำให้คลื่นลูกใหม่เกิดการตื่นตัวทางการเมือง และนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้เคลื่อนไหว

ทางการเมืองอย่างมาก ทำให้การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่จะสนใจในทางการเมืองมากขึ้นและเข้ามามีบทบาทมากขึ้น จึงสะท้อนทางความคิดได้ว่าคนกลุ่มนี้มีผลอย่างมากที่จะเปลี่ยนแปลงการเมือง สร้างตัวตนในสังคมปลุกเร้าระดมกลุ่มคนรุ่นใหม่ด้วยกันเองให้ เพื่อรู้จักและเข้าถึงระบอบประชาธิปไตย

2.5.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

การมีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถจำแนกได้โดยใช้ความเป็นทางการของกิจกรรมเป็นเกณฑ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมแบบเป็นทางการ (Conventional forms) เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การพูดจาปรึกษาเสวนาเรื่องการเมือง (2) การมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ (Unconventional forms) เช่น การเดินขบวน การยื่นข้อเรียกร้อง การใช้ความรุนแรงทางการเมือง ตลอดจนการก่อสงครามกองโจร และการปฏิวัติ บริบทของการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีทั้งแบบออนไลน์ และแบบออฟไลน์ ซึ่งพบว่าลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบที่นิยมกันมากที่สุด คือ การส่วนร่วมทางการเมืองแบบออนไลน์ ได้แก่ การใช้แฮชแท็ก เพื่อสนับสนุนเป้าหมายทางการเมือง และการแสดงความคิดเห็นในโพสต์ที่เกี่ยวกับการเมืองของบุคคลสาธารณะ หรือองค์กรการเมืองอื่น ๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบออฟไลน์ ได้แก่ การเป็นอาสาสมัครของพรรคการเมืองและการเป็นแกนนำ หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองในทุกระดับที่มีความแตกต่างกัน (Almond & Powell, 1966)

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองในปัจจุบันจะมีทั้งแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่จะเน้นทางด้านการมีส่วนร่วมแบบไม่เป็นทางการ โดยการแสดงออกในทางสื่อออนไลน์ รวมถึงมีกลุ่มผู้นำที่ตั้งกลุ่มเพื่อสนทนาทางการเมือง กลุ่มคนเหล่านี้จะมีความคิดเห็นในทางเดียวกัน ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากผู้ตั้งกลุ่มได้เสนอขึ้นเพื่อให้คนในกลุ่มสนทนากันตามทัศนคติของตนเอง ในบางครั้งทำให้การรับรู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในทัศนคติอื่นไม่ปรากฏ เพราะจะเป็นความขัดแย้งกันเองภายในกลุ่มสนทนา

2.5.5 คนรุ่นใหม่กับการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย

คนรุ่นใหม่ในปัจจุบันจะมีคุณลักษณะเป็นคนไม่สูงวัย เป็นคนที่มีความคิดความอ่านแตกต่างไปจากคนอื่น สิ่งที่แตกต่างนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นความคิดที่เป็นแบบตะวันตกเสมอ ซึ่งหลายคนใช้เป็นมาตรฐานในการวัดความเป็นคนรุ่นใหม่ แต่อาจคิดในเชิงอนุรักษ์นิยมที่ก้าวหน้ากว่าคนที่มีแนวคิดอนุรักษนิยมรุ่นเก่า เป็นคนที่มีความคิดทันสมัยแบบตะวันตก โดยหลักแล้วก็คือ เป็นคนที่มีความคิดเสรีนิยมเป็นหลัก คนแบบนี้มักจะฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนเองและสามารถยอมรับข้อคิดเห็นนั้นได้ ไม่ดูถูกเหยียดหยามคนอื่นที่คิดต่าง อย่างไรก็ตาม คนที่มีความคิดแบบสังคมนิยมก็จัดอยู่ในข่ายนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งบางครั้งก็เข้ากันได้กับพวกเสรีนิยม ยกเว้นต่างขั้วกันสุดทั้งคู่ คนรุ่นใหม่ที่เรียกและยกย่องกันในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นฝีมือของสื่อนั่นหมายถึงคนที่มีชื่อเสียงในขณะอายุยังน้อย โดยไม่ได้ดูภูมิหลัง ผลงาน หรือความคิดคนที่เป็นคนรุ่นใหม่ว่ามีภูมิปัญญาแค่ไหนอย่างไรเป็นประโยชน์แก่สังคมส่วนรวมหรือไม่ หรือมีอะไรใหม่ ๆ ที่แปลกและแตกต่างไปจากสิ่งที่ปรากฏ

เป็นกระแสในตอนนี้ แต่ที่สำคัญคือ เป็นคนที่มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันคือกลุ่มคนที่มีภูมิหลังครอบครัวที่มีฐานะดี บางคนก็ชาติตระกูลดัง และมีความคิดที่จัดอยู่ในชุดความคิดทุนนิยมเสรี หรือเสรีนิยมใหม่ สำหรับคนรุ่นใหม่ที่เป็น New Voter ในฐานะที่เป็นฐานคะแนนเสียงขนาดใหญ่ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีการเลือกตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึงปี พ.ศ. 2562 คนกลุ่มนี้จึงเกิดการสะสมไว้ หากนับระยะห่างของการเลือกตั้ง มีจำนวน 8 รุ่น จากการคำนวณจะมี New Voter ประมาณ 6 - 7 ล้านคน จึงพอวิเคราะห์จากการคิดคำนวณเสียงและที่นั่งตามระบบของการเลือกตั้งแบบจัดสรรปันส่วนผสมในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2560 พรรคการเมืองแต่ละพรรคต้องการคะแนนเสียงประมาณ 70,000 เสียง เพื่อให้ได้ ส.ส. 1 ที่นั่ง นั่นเท่ากับว่าเสียงของ New Voter ถ้าออกมาเลือกตั้งทั้งหมดสามารถเปลี่ยนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ประมาณ 100 ที่นั่ง พรรคการเมืองทุกพรรคจึงให้ความสนใจกับเสียงของคนรุ่นใหม่เป็นพิเศษ เพราะเชื่อว่า คนเหล่านี้ยังไม่มีรสนิยมทางการเมืองในแบบที่มีความผูกพันเป็นพิเศษกับพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งหรือผู้นำทางการเมืองคนใดคนหนึ่ง ซึ่งแตกต่างไปจากคนที่เคยเลือกตั้งมาก่อนที่อาจจะมีพรรคการเมืองหรือนักการเมืองไว้อยู่แล้ว (พสิษฐ์ ไชยวัฒน์ และสติธร ธนานิธิโชติ, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า คนรุ่นใหม่ปัจจุบัน หมายถึง กลุ่มคนที่มีความคิดเสรีนิยมเป็นพื้นฐานทางสังคม มีความคิดแบบสังคมนิยมและมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน โดยคนรุ่นใหม่ในปัจจุบันมีการตื่นตัวทางการเมืองมากกว่าแต่ก่อนที่เห็นได้จากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุผลทำให้คนรุ่นใหม่มีบทบาทในการขับเคลื่อนการเมืองหรือภาคส่วนต่าง ๆ จึงทำให้เกิดการตื่นตัวจากนักการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง ต่างให้ความสนใจกับคนรุ่นใหม่เป็นพิเศษ เพราะคนเหล่านี้เป็นกำลังทางการเมืองแบบใหม่ ที่มีความคิดสร้างสรรค์และชัดเจนไม่ถูกชักจูงหรือโน้มน้าวใจใครโดยง่าย

คนรุ่นใหม่ที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งเป็นครั้งแรกจะอยู่ในคนรุ่น Gen Y และ Gen Z เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น การใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือโซเชียลในการหาเสียงน่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนกลุ่มนี้ ซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองหลายพรรคได้ตะหนักและให้ความสำคัญต่อสื่อออนไลน์ที่ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญสิ่งหนึ่งของการหาเสียงโน้มน้าวกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้เลือกตน จึงได้ใช้สื่อดังกล่าวเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ Gen Y และ Gen Z (พสิษฐ์ ไชยวัฒน์ และสติธร ธนานิธิโชติ, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าคนรุ่นใหม่มีทัศนคติหรือพฤติกรรมทางการเมืองที่เห็นได้ว่ามีค่านิยมและแนวคิดใหม่ในทางการเมือง เพราะข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจัดอยู่ในสื่อสังคมออนไลน์เป็นส่วนใหญ่ เพราะยุคสมัยและเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าเข้าถึงได้ง่าย และมีความสะดวกในการรับรู้ข่าวสาร ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะคนยุคใหม่จะเริ่มมีการตื่นตัวและมีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นอย่างมาก เพราะคนรุ่นใหม่ในยุคนี้จะมีเครื่องมือสื่อสารและช่องทางที่สามารถแลกเปลี่ยนทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการเมืองได้อย่างเสรี จึงเป็นเหตุให้คนรุ่นใหม่ในยุคนี้มีความจริงจังในการวิพากษ์วิจารณ์เรื่องการเมืองที่ค่อนข้างจะเป็นรูปแบบในเชิงการเรียกร้องสิทธิเสรีภาพ

ซึ่งคนรุ่นใหม่มองว่าการปกครองในปัจจุบันมีปัญหา จึงเป็นที่มาของการเรียกร้องต่าง ๆ เพราะฉะนั้น คนรุ่นใหม่จึงมีอำนาจการต่อรอง ด้วยเหตุที่เป็นกลุ่มคนที่มีมากในปัจจุบัน และมีผลกับสภาวะทางการเมือง โดยเฉพาะเมื่อถึงวาระในการเลือกตั้งทางการเมืองคนรุ่นใหม่จึงเป็นกำลังเสียงที่จะทำให้พรรคการเมืองต่าง ๆ หันมาฟังเสียงตอบรับจากคนยุคนี้

2.6 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

Brian McNair (1995; อ้างถึงใน อัจฉรียา ประสิทธิ์วงศา, 2562) ได้อธิบายคุณลักษณะของการสื่อสารทางการเมืองไว้ 3 ประการ ได้แก่

1) การสื่อสารทุกรูปแบบที่กระทำโดยนักการเมืองที่มีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง

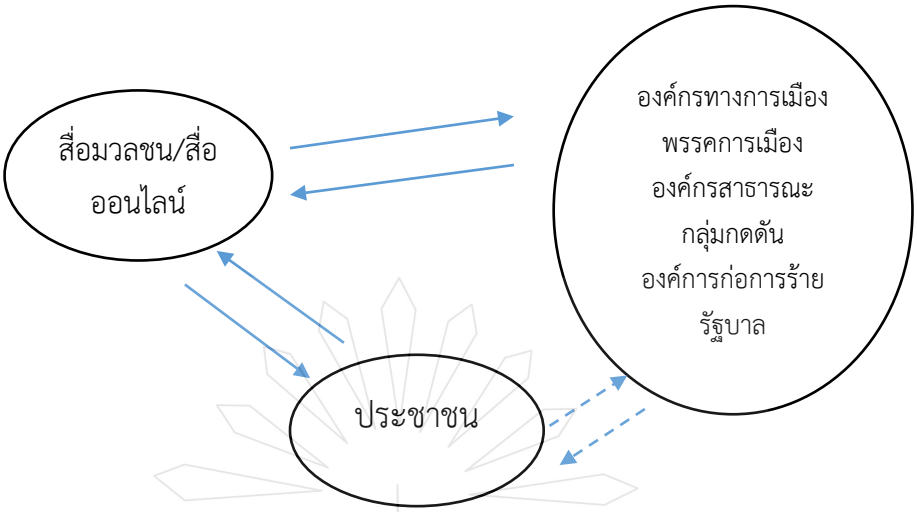
2) การสื่อสารที่สื่อมวลชนและผู้เลือกตั้งส่งถึงนักการเมือง

3) กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง เช่น การรายงานข่าว บทบรรณาธิการการวิพากษ์วิจารณ์ในคอลัมน์ต่าง ๆ ฯลฯ

กิจกรรมทางการเมืองทั้งหมดทั้งปวง คือการสื่อสารที่เกิดขึ้นในทุกรูปแบบทางด้านการเมืองที่แสดงออกในลักษณะการกระทำของนักการเมืองต่อประชาชน ซึ่งไม่ใช่เพียงการพูด การเขียน แต่เป็นทุกอย่างที่ปรากฏไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ทรงผม บุคลิกลักษณะของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ตราสัญลักษณ์ของพรรค หรือแม้กระทั่งนโยบายการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองล้วนเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารอันนำไปสู่สิ่งที่เป็นภาพลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ของบุคคล

ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ Brian McNair ยังอธิบายอีกว่า การสื่อสารทางการเมืองเริ่มต้นจากองค์กรทางการเมือง อันได้แก่ นักการเมือง พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มต่าง ๆ หรือสื่อแขนงต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เพื่อต้องการส่งข้อมูลเหล่านี้ไปยังประชาชน ซึ่งข้อมูลข่าวสารที่ส่งจากนักการเมืองนั้น สื่อหรือผู้ส่งสารอาจจะนำเสนอหรือไม่นำเสนอหรือนำเสนอบางส่วนบางตอนก็ได้ ขณะเดียวกันสื่อก็อาจทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารเองโดยการนำเสนอข่าว การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองไปยังผู้รับสาร ในทำนองกลับกันประชาชนก็อาจทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารโดยตรงก็ได้ เช่น การส่งจดหมายร้องเรียน เดินขบวนประท้วง เป้าหมายเพื่อแสวงหาความยอมรับ และการสนับสนุนในทางการเมือง ทั้งหมดนี้ กระทำโดยมีสื่อที่เป็นตัวกลางในการเผยแพร่ข่าวสาร

การประยุกต์ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารการเมือง จากทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถนำมาประยุกต์เพื่ออธิบายปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจทางการเมืองระหว่างผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 2.1 แบบการสื่อสารทางการเมืองประยุกต์

จากรูปแบบการสื่อสารทางการเมือง จะเห็นได้ว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงและหมุนเวียนกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน คือ กลุ่มการเมือง สื่อมวลชน และประชาชน ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร และรับสารแก่กันและกันได้ แม้ความเป็นจริงกลุ่มการเมืองมักจะเป็นผู้ส่งสารหลักที่เป็นการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน แต่เดิมนั้นอาจต้องอาศัยสื่อมวลชนเป็นกระแสหลัก เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือวิทยุ แต่ในปัจจุบันได้มีสื่อรูปแบบใหม่ทางเทคโนโลยีที่เป็นสื่อออนไลน์ เช่น อินเตอร์เน็ต สื่อโซเชียล ฯลฯ ทำให้กลุ่มการเมืองมีโอกาสเข้าถึงประชาชนได้โดยสะดวกรวดเร็ว และสื่อสารไปยังประชาชนได้โดยตรง ผ่านทาง Website Facebook หรือ Twitter (อัจฉรียา ประสิทธิ์วงศา, 2562)

สรุปได้ว่า การสื่อสารลักษณะนี้จะเข้าถึงกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก ให้ได้รับข้อมูลทั้งหมดที่ผู้ส่งสารต้องการส่งข้อมูล เช่น การลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชน หรือข้อมูลความเคลื่อนไหวการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ที่ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งได้นำเสนอ เพื่อสร้างการรับรู้ผ่านระบบหาเสียงเลือกตั้งแบบใหม่ โดยใช้สื่อเป็นผู้ส่งสารนำข้อมูลให้กับประชาชนหรือคนรุ่นใหม่โดยตรง ซึ่งไม่มีสื่อกลางบิดเบือนข้อมูล หรือตัดทอนสาระของผู้ส่งสารที่ต้องการนำเสนอหรือเบี่ยงเบนประเด็นอื่นใดที่อาจส่งผลเสียในทางลบให้กับผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง การสื่อสารแบบประยุกต์นี้ นักการเมืองมักจะนำมาใช้ส่งข่าวสารไปยังประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนก็สามารถส่งสารถึงนักการเมืองได้ เช่น การขอความช่วยเหลือ ข้อร้องเรียน ฯลฯ

2.7 สภาพพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา

2.7.1 ลักษณะทางกายภาพ

ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดเลย ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 520 กม. เนื้อที่ประมาณ 11,424 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 7,140,382 ไร่

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทือกเขาเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย, อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี, อำเภอนาวังอำเภอนากลาง อำเภอศรีบุญเรือง และอำเภอสุวรรณคูหาจังหวัดหนองบัวลำภู

- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์, อำเภอภูผาม่าน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น (จังหวัดเลย, 2561)

ลักษณะการปกครอง

จังหวัดเลย แบ่งการปกครองออกเป็น 14 อำเภอ 89 ตำบล (ไม่รวมตำบลกุดป่อง ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง) 918 หมู่บ้าน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 27 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 71 แห่ง (จังหวัดเลย, 2561)

ลักษณะการแบ่งเขตเลือกตั้ง

คณะกรรมการการเลือกตั้ง (2561) ประกาศเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ. 2560 กำหนดให้จังหวัดเลยมีเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3 เขต ประกอบด้วย

1) เขตเลือกตั้งที่ 1 ได้แก่ อำเภอเมืองเลย, อำเภอปากชม, อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง)

2) เขตเลือกตั้งที่ 2 ได้แก่ อำเภอภูกระดึง, อำเภอภูหลวง, อำเภอหนองหิน, อำเภอผาขาว, อำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลทรัพย์ไพวัลย์, ตำบลผาสามยอด) และอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลโคกขมิ้น ตำบลหนองหญ้าปล้อง, ตำบลผาน้อย, ตำบลศรีสงคราม, ตำบลวังสะพุง, ตำบลผาบิ้ง)

3) เขตเลือกตั้งที่ 3 ได้แก่ อำเภอนาแห้ว, อำเภอด่านซ้าย, อำเภอภูเรือ, อำเภอท่าลี่, อำเภอเชียงคาน และอำเภอวังสะพุง (เฉพาะตำบลหนองงิ้ว, ตำบลเขาหลวง, ตำบลทรายขาว, และตำบลปากปวน)

2.7.2 พื้นที่ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้ความสนใจที่จะศึกษาโดยใช้พื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย, อำเภอปากชม, อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) ซึ่งเป็นพื้นที่มีความหลายหลายทางเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ

2.7.3 จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

- ผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร “แบบแบ่งเขต” ในวันที่ 24 มีนาคม 2562 พบว่าจังหวัดเลยมีประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 499,551 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 619,872 คน เป็นชาย 248,442 คน และหญิง 251,109 คน

- เขตเลือกตั้งที่ 1 มีพื้นที่ครอบคลุม 25 ตำบล หรือ 256 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 194,530 คน ซึ่งประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งมีจำนวนทั้งสิ้น 166,564 คน เป็นชาย 82,881 คน และหญิง 83,683 คน) (คณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2561)

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้าและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า มีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาในประเด็นที่คล้ายกันมาแล้ว แต่ในส่วนของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยนั้น ยังไม่ปรากฏให้เห็น ว่าได้มีผู้ใดทำการศึกษาและให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมของคนเฉพาะกลุ่ม ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ดังนี้

เปรมศักดิ์ แก้วมรกฎ (2560) ศึกษาเรื่องของวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม กรณีศึกษาอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นในจังหวัดชายแดนใต้มีลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตั้งแต่การชักชวนคนในชุมชนให้ออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตลอดจนการใช้สิทธิ์เลือกตั้งด้วยวัยรุ่นในทางการเมืองของสังคมพหุวัฒนธรรมพื้นที่ดังกล่าว มีความตระหนักและรู้ถึงผลของการไปใช้สิทธิ์ว่าเป็นสิ่งสำคัญและสามารถส่งผลต่อตนเองและชุมชนได้ นอกจากนี้ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการให้ความรู้ อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวเพื่อรณรงค์ทางการเมืองในลักษณะนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลยังมีความหวาดกลัวต่ออิทธิพลของฝ่ายตรงข้ามทางการเมือง

จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มวัยรุ่นหรือคนรุ่นใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นผู้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมืองได้เป็นอย่างดี เป็นกลุ่มบุคคลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในช่องทางสื่อต่าง ๆ ทั้งในด้านเทคโนโลยีระบบข้อมูลสารสนเทศ หรือแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเช่น สื่อในอินเตอร์เน็ต คนกลุ่มนี้จึงทราบถึงสิทธิทางการเมืองและตระหนักถึงความเป็นพลเมือง ดังจะเห็นได้จากการชักชวนคนในชุมชน หรือการรณรงค์ทางการเมืองให้ออกไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตลอดจนการให้ความรู้ทางด้านการเมืองอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิของคนในชุมชน

ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงที่มีอายุ 26 – 35 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านพรรคการเมือง และด้านวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งการทดสอบพบว่า เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนอายุและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญ และการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ระดับ 0.05

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจที่เน้นในด้านนโยบายเป็นหลัก รองลงมาคือด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร และการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้เน้นวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งผลต่อการตัดสินใจในกลุ่มคนที่มีช่วงอายุดังกล่าวให้ความสำคัญแก่นโยบายของพรรคหรือผู้สมัครมากกว่าวิธีการหาเสียง

ยงยุทธ พงษ์ศรี (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาพบว่า ผู้สนใจตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และมีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 30,000 บาท ในด้านพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละสื่อข้อมูลแล้ว เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การเปิดรับสื่อทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อหนังสือพิมพ์ตามลำดับ ส่วนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรคการเมือง ด้านการรณรงค์หาเสียง และด้านสื่อบุคคล ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดปทุมธานี ส่วนอายุยังคงมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่ได้รับความคิดเห็นจากกลุ่มคนที่มีอายุ 31 – 40 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน โดยพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและสื่อต่าง ๆ ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางที่ไม่ได้มุ่งสนใจสื่อหรือสิงพิมพ์เท่าใดนัก การรับรู้ข่าวสารข้อมูลทางการเมืองจึงมีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่บ้าง ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกมากที่สุดคือ คุณสมบัติของผู้สมัคร และนโยบายพรรคการเมือง

ขวัญฤทัย แจ่มแจ้ง (2562, หน้า 67) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวม ด้านการตัดสินใจของประชาชนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ในภาพรวมด้านคุณสมบัติของผู้สมัครมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คุณสมบัติของผู้นำที่ประชาชนต้องการคือ มีความซื่อสัตย์ สุจริต เข้ากับคนอื่นได้ดี ช่วยเหลือคนอื่น สามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ตรงจุด และพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญ ในภาพรวมด้านนโยบายมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า ประชาชนมีการตัดสินใจเลือกผู้นำจากนโยบายของผู้สมัคร โดยนโยบายมุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม สามารถแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน ในภาพรวมด้านการรณรงค์หาเสียง/กุลยุทธ์ในการหาเสียงมีค่าคะแนนเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าประชาชนตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เข้าถึงตัวประชาชน เป็นกันเอง แสดงป้ายหาเสียง มีรูปภาพที่ชัดเจน มีรถหาเสียงตามหมู่บ้าน และการจัดเวทีปราศรัยกับการหาเสียงผ่านโซเชียล เป็นต้น

นันทนา นันทวโรภาส และรหัส แสงผ่อง (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยถึงการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 ศึกษาในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยมีจุดประสงค์ที่จะหาคำตอบในกระบวนการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่ชนะการเลือกตั้งสามอันดับคือ พรรคเพื่อไทย พรรคพลังประชารัฐ และพรรคอนาคตใหม่ โดยการศึกษาดังกล่าวใช้ทฤษฎีการตลาดทางการเมืองของ Newman (1994) พบว่า 1) ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง หากมีหลายพรรคนำเอากลยุทธ์การตลาดทางการเมืองมาใช้ ปัจจัยด้านศักยภาพและความเป็นไปได้ในการนำนโยบายมาใช้จริงจะเป็นตัวตัดสินว่าพรรคใดเหนือกว่า 2) บริบททางการเมือง คือปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งครั้งนี้ด้วย และ 3) พรรคที่เสนอแนวทางหรือนโยบายใหม่ได้อย่างโดดเด่น และแตกต่างมักได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งเสมอ

จากการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองไทย พบว่าการศึกษาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงกลยุทธ์ในทางการเมือง ซึ่งนำเอากลยุทธ์ทางการตลาดมาปรับใช้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองในฐานะตัวแทนพรรค จะมุ่งเน้นเพื่อภาพลักษณ์ทางการเมือง โดยมีจุดมุ่งหมายคือการสร้างการรับรู้ให้กับผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้ทราบแนวทางนโยบาย สะท้อนให้เห็นการมีศักยภาพของพรรคการเมือง และความสามารถของพรรค โดยการเสนอนโยบายใหม่ ๆ เพื่อดึงความสนใจของประชาชน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ธนภูมิ โภชน์เกาะ (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41 – 55 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท/องค์กรเอกชน ซึ่งมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองบ้างบางครั้ง มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านกระแสการเมือง ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ปัจจัยด้านการเมือง และปัจจัยด้านการหาเสียง ผลการสมมติฐานพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการ

ลงคะแนนเลือกตั้งซึ่งไม่เป็นไปตามสมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และการติดตามข่าวสารทางการเมือง มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้ง

จากการศึกษาพบว่า การติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเมืองของคนวัยทำงานค่อนข้างน้อย ซึ่งเห็นได้ว่าคนวัยทำงานส่วนใหญ่จะมุ่งเรื่องงานเป็นหลักและเข้าถึงข้อมูลทางการเมืองได้น้อย ในส่วนของการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจะเน้นลงคะแนนเลือกพรรคการเมืองที่ให้แนวทางนโยบายเป็นสำคัญ

พระครูปริยัติสาทร และคณะ (2565) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตย ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของประชาธิปไตย ที่มีความหมายกว้างขวางในหลายสถานะ ทั้งในฐานะที่เป็นระบบการเมืองหรือการปกครอง ในฐานะที่เป็นอุดมคติ และปรัชญาในการดำรงชีวิตร่วมกันของมนุษย์ และในฐานะที่เป็นวิถีชีวิต ประชาธิปไตยที่หลายประเทศใช้นั้นล้วนเป็นประชาธิปไตยโดยอ้อม ซึ่งเป็นการปกครองโดยฝ่ายผู้แทนของประชาชน หรือเรียกว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่เป็นประชาธิปไตยโดยเสรี หรือเสรีประชาธิปไตย หลักของประชาธิปไตยคือให้อำนาจแก่ประชาชน ผู้วิจัยเสนอว่า นอกจากคนในสังคมจะหาวิธีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการปกครองต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสังคมของตนเองหรือพัฒนาปรับปรุงให้เป็นประชาธิปไตยที่ดีที่สุด เพื่อทำให้ทุกคนพึงพอใจแล้ว คนทุกสังคม ควรจะให้ความสำคัญในเรื่องหลักการด้านคุณธรรมและจริยธรรมของตนเอง การปกครองในรูปแบบใดก็ตาม หากคนที่อยู่ภายใต้รูปแบบการปกครองที่ไร้คุณธรรมและจริยธรรม ย่อมส่งผลเสียต่อรูปแบบการปกครองนั้นด้วย

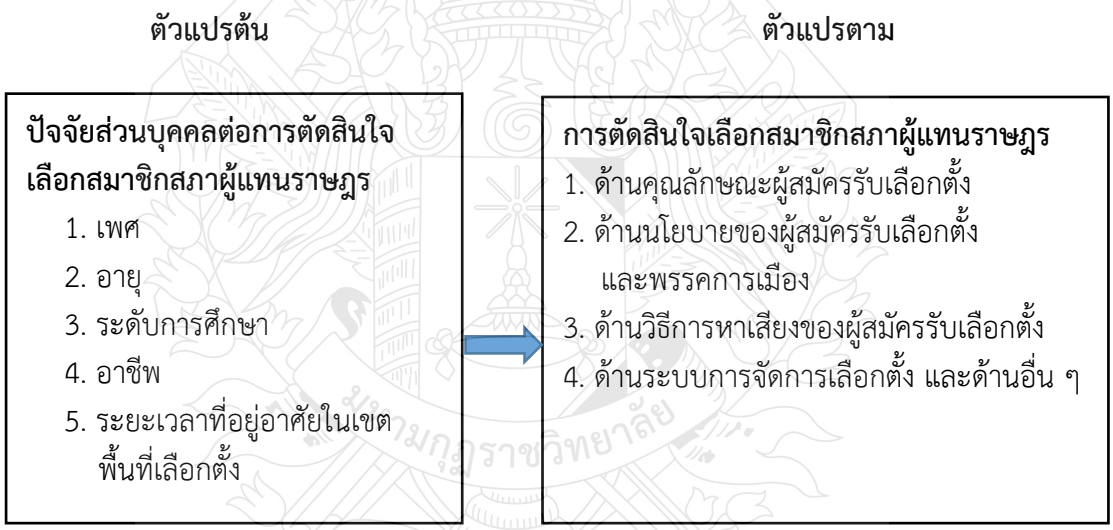
จากการศึกษาพบว่า คุณธรรมจริยธรรมมีความสำคัญต่อการเมืองการปกครอง คุณสมบัติของผู้นำหรือผู้แทนทางการเมืองการปกครองต้องยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในรูปแบบของสังคมมนุษย์ที่อยู่ร่วมกัน จนเกิดเป็นสังคมในอุดมคติที่ทุกคนพึงพอใจ

วรัญญา ศรสุราษฎร์ (มปพ.) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ จากการศึกษาพบว่า การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ และเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ โดยใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านนโยบายพรรคการเมือง มีระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 รองลงมาคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร มีระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ด้านพรรคการเมือง มีระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ตามลำดับ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในจังหวัดชัยภูมิ ประชาชนมีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านนโยบายพรรคการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจที่สูงที่สุด เนื่องจาก หากพรรคการเมืองใดมีนโยบายที่ชัดเจน และตอบโจทย์ตรงประเด็นตามที่ประชาชนมีความต้องการ ซึ่งนโยบายนั้นสามารถนำมาแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ ย่อมเป็นสิ่งที่ประชาชนกล้าที่จะตัดสินใจในการเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีมาเป็นแนวทางในการศึกษา คือ กรอบแนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีผลต่อการตัดสินใจในด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง ผู้วิจัยจึงได้สรุปและนำมาสู่กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ว่า คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ใช้ปัจจัยใดในการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้เสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย
3.2 วิธีดำเนินการวิจัย
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
3.10 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย

งานสารนิพนธ์เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย” เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากการตอบแบบสอบถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามแบบสอบถามที่กำหนด

3.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการ ดังนี้

1) การศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลของแนวคิด ทฤษฎี และพฤติกรรมทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัย และเอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารงานอื่น ๆ ที่ได้ทำการศึกษาและรวบรวมไว้ก่อนแล้ว

2) การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ในกลุ่มคนรุ่นใหม่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้เครื่องมือในการศึกษาแบบตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อทราบถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยการออกแบบวิธีวิจัยให้มีการควบคุมตัวแปรที่ศึกษา จัดเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีการทางสถิติมาวิเคราะห์ประมวลข้อสรุป

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มคนที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุในช่วงจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 และมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 เป็นครั้งแรก เฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) โดยกลุ่มประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว จำนวน 13,543 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2562)

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คนรุ่นใหม่ที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี (เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2544) ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุในช่วงจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 (หรือเป็นผู้มีอายุระหว่าง 22 ปี ถึง 29 ปีของการเก็บข้อมูลศึกษาวิจัย) และมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เป็นครั้งแรก จำนวนทั้งสิ้น 388 คน

3.4 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane) (ยุทธ ไกยวรรณ์ และกุสุมา ผลาพรม, 2553) ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ ***n*** คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

แทนสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$n = \frac{13,543}{1+13,543(0.05)^2}$$

$$= \frac{13,543}{1+33.86}$$

$$= \frac{13,543}{34.86}$$

$$= 388.49$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ 388 คน

3.4.2 การคำนวณแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampring) โดยกำหนดตามพื้นที่สัดส่วนของแต่ละอำเภอ จากการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนผู้มีสิทธิ์ในแต่ละอำเภอ X จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}}{\text{จำนวนผู้มีสิทธิ์ในเขตเลือกตั้งที่ 1}}$$

ตัวอย่าง

อำเภอเมืองเลย $= \frac{6,686 \times 388}{13,543} = 191.55$

จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี ซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เป็นครั้งแรก และอาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย มีอัตราผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจากการแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏผลดังตารางที่ 3.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามพื้นที่สัดส่วนของแต่ละอำเภอ

เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
อำเภอเมืองเลย	6,686	192	49.37
อำเภอปากชม	3,601	103	26.59
อำเภอนาด้วง	986	28	7.28
อำเภอเอราวัณ	2,270	65	16.76
รวม	**13,543**	**388**	**100.00**

3.4.3 สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการแจกแบบสอบถามให้กับบุคคลที่มีอายุระหว่าง 22 ปี ถึง 29 ปี ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2562 มีที่อยู่อาศัยในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย โดยจัดทำบัญชีผู้ตอบแบบสอบถามให้ครบจำนวนทั้งหมด 388 คน

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลชนิดปฐมภูมิ (Primary data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบและส่งกลับให้ผู้วิจัยได้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ตอบสามารถตอบตามข้อคิดเห็นที่กำหนด ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้ (1) ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ (4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

3.5.1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นชุดคำถามที่ให้ทราบถึงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 388 คน

3.5.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 หรือแบบทดสอบวัดความรู้ (Test) เป็นชุดคำถามที่ใช้วัดความรู้ความเข้าใจ โดยผู้วิจัยต้องการทดสอบความเข้าใจในเนื้อหาของระบบการเลือกตั้ง เพื่อให้ทราบถึงความเข้าใจหลักเกณฑ์การเลือกตั้งของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งไม่มีผลต่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.5.3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีลักษณะเป็นแบบวัดสเกล (Scale) ในชุดรายการคำถาม มีลักษณะดังนี้

1) มีระดับความเข้มให้ผู้ตอบเลือก 5 ระดับ เช่น

- ระดับของการตัดสินใจเลือก “5” หมายถึง มากที่สุด
- ระดับของการตัดสินใจเลือก “4” หมายถึง มาก
- ระดับของการตัดสินใจเลือก “3” หมายถึง ปานกลาง
- ระดับของการตัดสินใจเลือก “2” หมายถึง น้อย
- ระดับของการตัดสินใจเลือก “1” หมายถึง น้อยที่สุด ตามลำดับ

2) แนวคำตอบมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ

- คำถามเชิงบวก เช่น “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการโดยสุจริตยุติธรรม” ซึ่งความคิดเห็นหรือความเชื่อดังกล่าวเป็นระดับคะแนนลักษณะเชิงบวก คำตอบความคิดเห็น “ความเข้มระดับ 5 เท่ากับ 5 คะแนน แล้วลดลงตามลำดับ เหลือ 1 คะแนน”

- คำถามเชิงลบ เช่น “การเลือกตั้งปี พ.ศ. 2562 เป็นแบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ทำให้นายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากสมาชิสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ยังถือว่ามีความเป็นการเลือกตั้งแบบประชาธิปไตย” ซึ่งความคิดเห็นหรือความเชื่อดังกล่าวเป็นระดับคะแนนลักษณะเชิงลบ คำตอบความคิดเห็น “ความเข้มระดับ 5 เท่ากับ 1 คะแนน แล้วเพิ่มขึ้นตามลำดับจนได้ 5 คะแนน”

3.5.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์

3.6 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 ศึกษาตำรา คู่มือ วารสาร ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.6.2 กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่ต้องการทราบเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเพื่อนำไปใช้ในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

3.6.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3.6.4 สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Close ended Question) โดยมีคำตอบ “ใช่ หรือ ไม่ใช่” ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Close ended Question) มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และตอนที่ 4 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question)

3.6.5 สร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์พิจารณาตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.6.6 แก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ และนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรง ทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหา และสำนวนภาษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมกับข้อคำถามประเมินความถูกต้อง โดยใช้สูตรการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Index) หรือ IOC (ยุทธ ไกยวรรณ์ และกุสุมา ผลาพรม, 2553) มีเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบของแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC คำนวณได้ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum_R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

(เกณฑ์ในการเลือกคำถาม พิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.67 ซึ่งผู้วิจัยได้ค่า IOC = 0.94 ที่ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ)

3.6.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try–out) กับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในพื้นที่เทศบาลตำบลโนนปอแดง อำเภอผาขาว จังหวัดเลย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.8 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดำเนินการเป็นลำดับ ดังนี้

1) หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Power of Discrimination) โดยวิธีหาค่า t-test เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกใช้ได้ ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ตัดสินว่าข้อนั้นมีอำนาจจำแนกใช้ได้และสมควรนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 1.76 – 5.39

2) นำข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.97 (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

3.6.9 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง เป็นครั้งสุดท้าย

3.6.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและรูปแบบ ดังต่อไปนี้

3.7.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร (Documentary)

3.7.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ถึง นายอำเภอเมืองเลย, นายอำเภอปากชม นายอำเภอนาด้วง และนายอำเภอเอราวัณ เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นทำการคัดลอกหนังสือราชการ (Scan) เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ในลักษณะไฟล์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (PDF)

2) ผู้วิจัยประสานไปยังที่ว่าการอำเภอในพื้นที่เขตการเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอช่องทางในการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ผ่าน E-mail หรือ Line เป็นต้น

3) ผู้วิจัยได้รับแบบตอบรับในการขอความอนุเคราะห์ลงพื้นที่แจกแบบสอบถาม และผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่แจกแบบสอบถาม ทั้งในรูปแบบ Link และ QR Code ให้แก่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามวิจัยในครั้งนี้

4) ผู้วิจัยคอยตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบฐานข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้เชื่อมต่อไว้

5) ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นองค์รวมและสมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เช่น บทความ หนังสือ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ เอกสารเผยแพร่ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และการศึกษาข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ส่งกลับถึงผู้วิจัยทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.8.1 นำข้อมูลแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์

3.8.2 นำข้อมูลแบบสอบถามมาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์

3.8.3 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.8.4 วิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ

3.8.5 วิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ (สุวิมล ตริกานันท์, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.8.6 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าความแตกต่างความคิดเห็นของคนรุ่นใหม่กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย โดยใช้ค่า t-test และ F-test พร้อมทั้ง ใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) เพื่อหาความแตกต่าง

3.8.7 วิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

3.8.8 นำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.9.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เก็บรวบรวมได้ โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ตามเหตุปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษา โดยเฉพาะการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดเรียบเรียงตามข้อประเด็นการศึกษา ซึ่งจะอิงตามกรอบแนวคิด และทฤษฎี ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1}\left(1-\frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
k แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
S_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.9.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ด้วยระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for Social Science) for Windows version 14.0 เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าทางสถิติเชิงตัวเลข ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

- ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) คำนวณจากสูตร

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N แทน จำนวนคน

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ หรือ Sig.) คำนวณจากสูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
μ แทน ค่าเฉลี่ยของประชากร
N แทน จำนวนคน
$\sum$ แทน ผลรวม

- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (S.D.) คำนวณจากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N (N-1)}}$$

เมื่อ **S.D.** แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
X^2 แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนในกลุ่ม
N แทน จำนวนคน
$\sum$ แทน ผลรวม

2) การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ใช้การทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (SPSS) โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- ค่า T-Test ในการเปรียบเทียบตัวแปรสองกลุ่ม จากสูตร

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ **t** แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
$\overline{X}_1$ $\overline{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
S_1 S_2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2
n_1 n_2 แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2

- ค่า F-Test ในการเปรียบเทียบตัวแปรตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป จากสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ **F** แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3) การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ผู้วิจัยใช้หลักพรรณนาวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะ โดยผู้วิจัยจะนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษา และเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลให้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

3.9.4 การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม เพื่อให้ทราบประสิทธิผลของตัวชี้วัดที่ได้ศึกษา เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการนำพัฒนาต่อยอด

3.10 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

X1	แทน	เพศ
X2	แทน	อายุ
X3	แทน	อาชีพ
X4	แทน	ระดับการศึกษา
X5	แทน	ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เลือกตั้ง
Y1	แทน	ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
Y2	แทน	ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง
Y3	แทน	ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร
Y4	แทน	ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสองกลุ่ม (Independent)
F	แทน	ทดสอบความแตกต่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
r	แทน	สหสัมพันธ์ของ Pearson Product Moment Correlation
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานการพยากรณ์
Exp(β)	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบแจกแจง
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง

Y แทน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรูปคะแนนดิบจากการพยากรณ์

Z แทน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจรูปคะแนนมาตรฐานจากการพยากรณ์

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย

โดยการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี ซึ่งเป็นอายุในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2562 หรือผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2544 ที่มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในปี พ.ศ. 2562 และอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย ซึ่งประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) มีจำนวนทั้งสิ้น 388 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม จากนั้นนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistic Package for Social Science) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าสถิติเชิงตัวเลข ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 388 คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18 – 25 ปี ที่อยู่ในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 (หรือเกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2544) มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งเป็นครั้งแรก และที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง

(n=388)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	198	51.3
หญิง	188	48.7
รวม	**388**	**100.0**
2. อายุ		
22 – 25 ปี	140	36.1
26 – 29 ปี	248	63.9
รวม	**388**	**100.0**
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	180	46.4
ปริญญาตรี	201	51.8
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.8
รวม	**388**	**100.0**
4. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	180	46.4
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	144	37.1
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.9
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	18	4.6
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	27	7.0
รวม	**388**	**100.0**
5. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง		
90 วัน – 1 ปี	14	3.6
มากกว่า 1 ปี – 3 ปี	51	13.1
มากกว่า 3 ปี – 5 ปี	43	11.1
มากกว่า 5 ปี	280	72.2
รวม	**388**	**100.0**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 388 คน ซึ่งเป็นคนรุ่นใหม่ที่ได้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดเลย เมื่อปี พ.ศ. 2562 เป็นครั้งแรก โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.3) และเพศหญิง จำนวน 188 คน (คิดเป็นร้อยละ 48.7) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 26 – 29 ปี จำนวน 248 คน (คิดเป็นร้อยละ 63.9) และผู้ที่มีอายุในช่วง 22 – 25 ปี จำนวน 140 คน (คิดเป็นร้อยละ 36.1) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 201 คน (คิดเป็นร้อยละ 51.8) รองลงมาคือ จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 180 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.4) และผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน (คิดเป็นร้อยละ 1.8) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 180 คน (คิดเป็นร้อยละ 46.4) รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 144 คน (คิดเป็นร้อยละ 37.1) อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม จำนวน 27 คน (คิดเป็นร้อยละ 7) อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน (คิดเป็นร้อยละ 4.9) และอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 18 คน (คิดเป็นร้อยละ 4.6) ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งมากกว่า 5 ปี มีจำนวน 280 คน (คิดเป็นร้อยละ 72.2) รองลงมาคือ อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งมากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 3 ปี จำนวน 51 คน (คิดเป็นร้อยละ 13.1) อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งมากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 43 คน (คิดเป็นร้อยละ 11.1) และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งตั้งแต่ 90 วัน ถึง 1 ปี จำนวน 14 คน (คิดเป็นร้อยละ 3.6) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

1) การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือ $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หรือ S.D. ทั้งในภาพรวมรายด้าน และรายข้อ แล้วแปลผลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่ได้กำหนดไว้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน

ลำดับที่	การตัดสินใจด้านต่าง ๆ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.53	0.47	มากที่สุด
2	ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง	4.55	0.43	มากที่สุด
3	ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	4.46	0.47	มาก
4	ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่นๆ	4.44	0.47	มาก
	รวม	**4.50**	**0.37**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ($\overline{X}$ = 4.55, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\overline{X}$ = 4.53, S.D. = 0.47) ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\overline{X}$ = 4.46, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

2) การวิเคราะห์ข้อมูลรายด้าน ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ปรากฏผลดังตารางที่ 4 – 7

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ลำดับที่	ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	พิจารณาเลือกจากความรู้ความสามารถ	4.50	0.60	มาก
2	พิจารณาเลือกจากความซื่อสัตย์สุจริต	4.54	0.54	มากที่สุด
3	พิจารณาเลือกจากความเสียสละและช่วยเหลือส่วนรวม	4.53	0.57	มากที่สุด
4	พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด	4.50	0.57	มาก
5	พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีประสบการณ์การทำงาน	4.53	0.56	มากที่สุด
6	พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีฐานะ และมีบุคลิกภาพดี	4.50	0.56	มาก
7	พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ	4.57	0.56	มากที่สุด
8	พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.57	0.56	มากที่สุด
	รวม	**4.53**	**0.47**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = *4.53*, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาเลือกจากคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพราะเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับการพิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\overline{X}$ = 4.57, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ พิจารณาเลือกจากคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากความซื่อสัตย์สุจริต ($\overline{X}$ = 4.54, S.D. = 0.54) พิจารณาเลือกจากความเสียสละและช่วยเหลือส่วนรวม ($\overline{X}$ = 4.53, S.D. = 0.57) และพิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีประสบการณ์การทำงาน ($\overline{X}$ = 4.53, S.D. = 0.56) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพิจารณาเลือกจากคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากความรู้ความสามารถ ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.60), การพิจารณาเลือกเพราะเป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.57) และการพิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีฐานะ มีบุคลิกภาพดี ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง

ลำดับที่	ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	นโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริง	4.61	0.54	มากที่สุด
2	นโยบายที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชน	4.59	0.54	มากที่สุด
3	นโยบายที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม	4.48	0.55	มาก
4	นโยบายมีความแปลกใหม่และน่าสนใจ	4.54	0.52	มากที่สุด
5	นโยบายมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.56	0.52	มากที่สุด
	รวม	**4.55**	**0.43**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.55, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาเลือกจากนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สามารถปฏิบัติได้จริง ($\overline{X}$ = 4.61, S.D. = 54) รองลงมาคือ พิจารณาเลือกจากนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชน ($\overline{X}$ = 4.59, S.D. = 0.54) พิจารณาเลือกจากนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความชัดเจนเข้าใจง่าย ($\overline{X}$= 4.56, S.D. = 0.52) และพิจารณาเลือกจากนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความแปลกใหม่และน่าสนใจ ($\overline{X}$ = 4.54, S.D. = 0.52) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ พิจารณาเลือกนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ลำดับที่	ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	วิธีการหาเสียงแบบเดินหาเสียง ออกปราศรัยตามพื้นที่ชุมชนหรือหมู่บ้าน	4.48	0.54	มาก
2	วิธีการหาเสียงโดยการแจกแผ่นพับ, ใบปลิว และใช้รถโฆษณาหาเสียง	4.50	0.56	มาก
3	วิธีการหาเสียงที่มีบัตรแนะนำตัวผู้สมัคร และประชาสัมพันธ์ ทางวิทยุกระจายเสียง	4.45	0.57	มาก
4	วิธีการหาเสียงโดยใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย	4.42	0.56	มาก
	รวม	**4.46**	**0.47**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$= 4.46, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการหาเสียงโดยการแจกแผ่นพับ, ใบปลิว และใช้รถโฆษณาหาเสียง ($\overline{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ พิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการเดินหาเสียง ออกปราศรัยตามพื้นที่ชุมชนหรือหมู่บ้าน ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.54) และพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการหาเสียงแบบมีบัตรแนะนำตัวผู้สมัคร และประชาสัมพันธ์ ทางวิทยุกระจายเสียง ($\overline{X}$ = 4.45, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยวิธีการหาเสียงแบบใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ($\overline{X}$ = 4.42, S.D. = 0.56)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่นๆ

ลำดับที่	ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่นๆ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1	การจัดการเลือกตั้งทั่วไป หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2562 เป็นแบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ที่นายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ที่ยังถือว่าการเลือกตั้งมีความเป็นประชาธิปไตย	4.40	0.52	มาก
2	ระบบการเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียว ให้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นตัวแทนไปเลือกนายกรัฐมนตรี ถือเป็นรูปแบบที่น่าพอใจ	4.47	0.53	มาก
3	ระบบการจัดการเลือกตั้งมีความโปร่งใส บริสุทธิ์และยุติธรรม ซึ่งสามารถตรวจสอบได้	4.47	0.55	มาก
4	ความสนใจและคาดหวังกับการเลือกตั้งครั้งนี้	4.44	0.57	มาก
	รวม	**4.44**	**0.47**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาระบบเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียว ให้ประชาชนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นตัวแทนเลือกนายกรัฐมนตรี ยังถือว่าเป็นรูปแบบที่น่าพอใจ ($\overline{X}$ = 4.47, S.D. = 0.53) รองลงมาคือ พิจารณาระบบการจัดการเลือกตั้งที่มีความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรมที่สามารถตรวจสอบได้ ($\overline{X}$ = 4.47, S.D. = 0.55) พิจารณาจากความสนใจและคาดหวังกับการเลือกตั้งในครั้งนี้ ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.57) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ระบบการจัดการเลือกตั้งทั่วไป หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร ปี 2562 เป็นแบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ที่นายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ($\overline{X}$ = 4.40, S.D. = 0.52)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย และการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตพื้นที่เลือกตั้ง มีระดับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามเพศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	เพศ	n	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ชาย	199	4.52	0.47	-0.220	0.826
	หญิง	189	4.54	0.47		
ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง	ชาย	199	4.56	0.43	0.054	0.957
	หญิง	189	4.55	0.42		
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ชาย	199	4.43	0.50	-1.515	0.131
	หญิง	189	4.50	0.45		
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ	ชาย	199	4.43	0.48	-0.726	0.469
	หญิง	189	4.46	0.46		
รวม	**ชาย**	**199**	**4.50**	**0.39**	**-0.630**	**0.530**
	หญิง	**189**	**4.52**	**0.36**		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมจำแนกตัวแปรตามเพศ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.530 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย นั่นหมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีเพศต่างกันมีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.957 ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.826 ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.469 และด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.131 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีเพศต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามอายุ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	อายุ (ปี)	n	$\overline{X}$	S.D.	t	Sig.
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	22-25	140	4.48	0.55	-1.550	0.152
	26-29	248	4.56	0.42		
ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง	22-25	140	4.55	0.48	-0.160	0.879
	26-29	248	4.56	0.40		
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	22-25	140	4.49	0.49	0.958	0.339
	26-29	248	4.45	0.47		
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ	22-25	140	4.41	0.49	-1.106	0.280
	26-29	248	4.46	0.45		
รวม	**22-25**	**140**	**4.49**	**0.41**	**-0.818**	**0.432**
	26-29	**248**	**4.52**	**0.35**		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมจำแนกตัวแปรตามอายุ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.432 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.879 ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.339 ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.280 และด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.152 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล F-Test ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	ระดับการศึกษา	n	$\overline{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครฯ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	180	4.45	0.51		
	ปริญญาตรี	201	4.61	0.42		
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	4.29	0.22		
	รวม	**388**	**4.53**	**0.47**	**7.257**	**0.001***
ด้านนโยบายของผู้สมัครฯ และพรรคการเมือง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	180	4.49	0.45		
	ปริญญาตรี	201	4.62	0.40		
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	4.46	0.38		
	รวม	**388**	**0.55**	**0.43**	**4.360**	**0.013***
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครฯ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	180	4.43	0.46		
	ปริญญาตรี	201	4.51	0.48		
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	4.00	0.29		
	รวม	**388**	**4.46**	**0.47**	**4.917**	**0.008***

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	ระดับการศึกษา	n	$\overline{X}$)	S.D.	F	Sig.
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	180	4.42	0.46		
	ปริญญาตรี	201	4.47	0.48		
	สูงกว่าปริญญาตรี	7	4.32	0.35		
	รวม	388	4.44	0.47	0.799	0.451
รวม	**ต่ำกว่าปริญญาตรี**	**180**	**4.45**	**0.36**		
	ปริญญาตรี	**201**	**4.57**	**0.37**		
	สูงกว่าปริญญาตรี	**7**	**4.28**	**0.20**		
	รวม	**388**	**4.50**	**0.37**	**6.336**	**0.002***

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมจำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.451 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านระบบการจัดการเลือกตั้งฯ กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.013 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.008 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างกันของตัวแปรระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Post Hoc หากลุ่มตัวแปรระดับการศึกษาที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง และด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ผลการทดสอบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 11 – 13

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\overline{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.45	**4.61**	**4.29**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.45	-	-0.169*	0.159
			(0.002)	(0.672)
ปริญญาตรี	4.61	-	-	0.328
				(0.186)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.29	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.101 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.45) กับคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.61) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความแตกต่างเท่ากับ 0.169

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\overline{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.49	**4.62**	**4.46**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.49	-	-0.126*	0.032
			(0.016)	(0.980)
ปริญญาตรี	4.62	-	-	0.159
				(0.624)
สูงกว่าปริญญาตรี	4.46	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.49) กับคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.62) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความแตกต่างเท่ากับ 0.126

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\overline{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.49	**4.62**	**4.46**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.43	-	-0.082	0.429
			(0.237)	(0.062)
ปริญญาตรี	4.51	-	-	0.511*
				(0.019)
สูงกว่าปริญญาตรี				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.51) กับคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ($\overline{X}$ = 4.00) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.019 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่าคนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความแตกต่างเท่ากับ 0.511

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล F-Test ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวแปรตามอาชีพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครฯ	นักเรียน/นักศึกษา	180	4.45	0.51		
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	144	4.61	0.43		
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.49	0.39		
	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	18	4.64	0.41		
	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	27	4.62	0.39		
	รวม	388	4.53	0.47	3.091	0.016*
ด้านนโยบายของผู้สมัครฯ และพรรคการเมือง	นักเรียน/นักศึกษา	180	4.49	0.45		
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	144	4.63	0.37		
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.62	0.44		
	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	18	4.60	0.40		
	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	27	4.52	0.54		
	รวม	388	4.55	0.43	2.317	0.057
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครฯ	นักเรียน/นักศึกษา	180	4.43	0.46		
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	144	4.49	0.47		
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.55	0.46		
	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	18	4.58	0.38		
	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	27	4.41	0.64		
	รวม	388	4.46	0.47	0.906	0.460
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่นๆ	นักเรียน/นักศึกษา	180	4.42	0.46		
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	144	4.45	0.47		
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.54	0.45		
	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	18	4.49	0.43		
	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	27	4.45	0.55		
	รวม	388	4.44	0.47	0.377	0.825

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	อาชีพ	n	$\overline{X}$	S.D.	F	Sig.
รวม	**นักเรียน/นักศึกษา**	**180**	**4.45**	**0.37**		
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	**144**	**4.56**	**0.37**		
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	**19**	**4.54**	**0.36**		
	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	**18**	**4.59**	**0.34**		
	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	**27**	**4.52**	**0.44**		
	รวม	**388**	**4.50**	**0.37**	**2.215**	**0.067**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมจำแนกตัวแปรตามอาชีพ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.067 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีอาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.825 ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.460และด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.057 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีอาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ไม่แตกต่างกัน

ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ในด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีอาชีพต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพบความแตกต่างกันของตัวแปรอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Post Hoc หากลุ่มตัวแปรอาชีพที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ผลการทดสอบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามอาชีพ

อาชีพ	$\overline{X}$	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม
		4.45	**4.61**	**4.49**	**4.64**	**4.62**
นักเรียน/นักศึกษา	4.45	-	-0.166* (0.040)	-0.041 (0.998)	-0.193 (0.588)	-0.170 (0.535)
ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ	4.61	-	-	0.124 (0.879)	-0.027 (1.000)	-0.004 (1.000)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4.49	-	-	-	-0.152 (0.912)	-0.128 (0.931)
พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง	4.64	-	-	-	-	0.023 (1.000)
ธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม	4.62	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำแนกตัวแปรตามอาชีพ เป็นรายคู่ พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ

คนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ($\overline{X}$ = 4.45) กับคนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ ($\overline{X}$ = 4.61) จากการวิเคราะห์ พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.040 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง น้อยกว่าคนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ มีค่าเฉลี่ยความแตกต่างเท่ากับ 0.166

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล F-Test ของการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จำแนกตัวตามแปรระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ	ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง	n	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig.
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครฯ	90 วัน – 1 ปี	14	4.48	0.70		
	มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	51	4.46	0.40		
	มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	43	4.67	0.42		
	มากกว่า 5 ปี	280	4.52	0.48		
	รวม	388	4.53	0.47	1.677	0.172
ด้านนโยบายของผู้สมัครฯ และพรรคการเมือง	90 วัน – 1 ปี	14	4.40	0.72		
	มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	51	4.51	0.42		
	มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	43	4.68	0.38		
	มากกว่า 5 ปี	280	4.55	0.42		
	รวม	388	4.55	0.43	1.995	0.144
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครฯ	90 วัน – 1 ปี	14	4.61	0.54		
	มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	51	4.40	0.47		
	มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	43	4.53	0.47		
	มากกว่า 5 ปี	280	4.46	0.47		
	รวม	388	4.46	0.47	1.042	0.374
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่นๆ	90 วัน – 1 ปี	14	4.55	0.51		
	มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	51	4.42	0.46		
	มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	43	4.49	0.45		
	มากกว่า 5 ปี	280	4.43	0.47		
	รวม	388	4.44	0.47	0.492	0.688
รวม	**90 วัน – 1 ปี**	**14**	**4.50**	**0.52**		
	มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	**51**	**4.45**	**0.36**		
	มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	**43**	**4.61**	**0.37**		
	มากกว่า 5 ปี	**280**	**4.50**	**0.37**		
	รวม	**388**	**4.50**	**0.37**	**1.488**	**0.217**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมจำแนกตัวแปรตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.217 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย หมายถึง คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผล ดังนี้

ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.688 ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.374 ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.172 และด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.144 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 นั่นคือ ปัจจัยของตัวแปรระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย กล่าวคือ คนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ (X1), อายุ (X2), อาชีพ (X3), ระดับการศึกษา (X4), ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เลือกตั้ง (X5), กับตัวแปรตามที่เป็นการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ได้แก่ ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Y1), ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมือง (Y2), ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Y3), ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ (Y4), โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix) ดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรทั้งหมดในรูปของเมตริกซ์สหสัมพันธ์ (Correlation Matrix)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Y1	Y2	Y3	Y4
X1	1	-.030	.030	-.003	.007	.011	-.003	.077	.037
X2		1	.076	-.018	.098*	.079	.008	-.049	.056
X3			1	.687**	-.036	.139**	.124*	.031	.037
X4				1	-.145**	.121*	.061	.036	.041
X5					1	.024	.038	-.013	-.029
Y1						1	.585**	.439**	.332**
Y2							1	.698**	.550**
Y3								1	.738**
Y4									1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรด้วยกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้ง ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ ซึ่งพบว่า ไม่มีตัวแปรพยากรณ์คู่ใดมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทุกคู่ มีค่าระหว่าง 0.003 – 0.803 โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Y3) ดังนั้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จึงไม่เกินข้อตกลงของการวิเคราะห์ด้วยสถิติ Binary logistic regression analysis (r< 0.85) ตัวแปรทั้งหมดจึงเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อหาการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้านต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Stepwise Multiple Linear Regression ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 18 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.17 ลำดับตัวแปรพยากรณ์การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปร Stepwise Multiple Linear Regression

ตัวแปรพยากรณ์	β	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(β)
ค่าคงที่	-3.880	1.572	6.090	1	0.014	0.021
เพศ (X1)	0.289	0.340	0.723	1	0.395	1.336
อายุ (X2)	-1.050	0.320	10.736	1	0.001*	0.350
อาชีพ (X3)	1.647	1.243	1.754	1	0.185	5.190
ระดับการศึกษา (X4)	-0.232	0.252	0.846	1	0.358	0.793
ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เลือกตั้ง (X5)	-0.932	0.401	5.391	1	0.020*	0.394
ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Y1)	0.372	0.401	0.860	1	0.354	1.451
ด้านนโยบายของผู้สมัครฯ และพรรคการเมือง (Y2)	1.423	0.356	15.978	1	0.000*	4.151
ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัคร (Y3)	-0.901	0.588	2.349	1	0.125	0.406
ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่น ๆ (Y4)	0.631	0.395	2.546	1	0.111	1.879
Constant = -3.880, R = .418, R^2 = 0.175, F = 8.887						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ปัจจัยด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และปัจจัยด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ ได้ร้อยละ 17.5 (R^2= 0.175, F= 8.887) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์เหตุผลประกอบการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Y= -3.880 – 1.050 อายุ (X2) - 0.932 ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เลือกตั้ง (X5) + 1.423 ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง (Y2)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z = -0.650 + 0.095 อายุ (X2) + 0.065 ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่เลือกตั้ง (X5) + 0.139 ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง (Y2)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ที่ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 388 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.06 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยจัดกลุ่มประเด็นสำคัญ (Grouping) แล้วเลือกถ้อยคำสำคัญ (Coding) จากนั้นสรุปเรียบเรียงถ้อยคำใหม่โดยอธิบายขยายความ เพื่อให้เกิดความชัดเจนที่มีเนื้อหา ดังนี้

ตารางที่ 4.18 แสดงความถี่ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Question) ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเพื่อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ

(n=105)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ค่าความถี่
1	ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	39
2	ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้มีความรู้และมีคุณธรรม	34
3	นโยบายที่นำมาหาเสียงต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง	28
4	ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่	21
5	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์	13
6	การสร้างเวทีปราศรัยก่อนการเลือกตั้งของผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองในสถานที่สาธารณะ	8
7	นโยบายต้องตอบสนองความการของประเทศ	7
8	ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีประสบการณ์ในการบริหารงาน	2

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ประเด็นที่มีความถี่มากที่สุด คือ ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รองลงมา คือ ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้มีความรู้และมีคุณธรรม นโยบายที่นำมาหาเสียงต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ผู้สมัครสมาชิกผู้แทนราษฎรต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ การสร้างเวทีปราศรัยก่อนการเลือกตั้งของผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองในสถานที่สาธารณะ นโยบายต้องตอบสนองความการของประเทศ และประเด็นที่มีความถี่น้อยที่สุด คือ ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีประสบการณ์ในการบริหารงาน

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย และ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในเขตพื้นที่เลือกตั้ง มีระดับการตัดสินใจอย่างไร และปัจจัยส่วนบุคคลของคนรุ่นใหม่ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ ถึง 25 ปี หรือเป็นผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. 2537 – 2544 ซึ่งมีอายุในช่วงเวลาการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2562 และมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 เป็นครั้งแรก (เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 22 ปี ถึง 29 ปีของช่วงการศึกษาวิจัย) โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดเลย ประกอบด้วย อำเภอเมืองเลย อำเภอปากชม อำเภอนาด้วง และอำเภอเอราวัณ (เฉพาะในเขตตำบลเอราวัณ และตำบลผาอินทร์แปลง) โดยกลุ่มประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวจำนวน 13,543 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน โดยการคำนวณแบ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampring) กำหนดตามพื้นที่สัดส่วนของแต่ละอำเภอจากการเทียบบัญญัติไตรยางศ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 388 คน โดยแจกให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามข้อคิดเห็นที่กำหนด ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้ (1) ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) (2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี พ.ศ. 2562 (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ และ (4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่

ในเขตจังหวัดเลย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ที่ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น หาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ สถิติเชิงตัวเลข ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล T-Test และ ค่า F-Test ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย สรุปข้อค้นพบ ได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 และเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 26 – 29 ปี จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 และผู้ที่มีอายุระหว่าง 22 – 25 ปี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ตามลำดับ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 และผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 รองลงมา คือ อาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7 อาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ส่วนอาชีพที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ อาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตเลือกตั้งมากกว่า 5 ปี จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 72.2 ซึ่งมีมากที่สุด รองลงมา คือ ระยะเวลามากกว่า 1 – 3 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 ระยะเวลามากกว่า 3 - 5 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และระยะเวลาตั้งแต่ 90 วัน - 1 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.43) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.47) และการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.47) และด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ ($\bar{X}$ = 4.44, S.D. = 0.47) ตามลำดับ หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1) ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พิจารณาเลือกเพราะเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ และเลือกเพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พิจารณาเลือกจากความรู้ความสามารถ เลือกเพราะเป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด และเลือกเพราะเป็นคนมีฐานะมีบุคลิกดี

2) ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัดสินใจเลือกจากนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ตัดสินใจเลือกจากนโยบายที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม

3) ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านวิธีการหาเสียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการหาเสียงแบบเดินหาเสียง ออกปราศรัยตามพื้นที่ชุมชนหรือหมู่บ้าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วิธีการหาเสียงแบบใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4) ด้านระบบการจัดการเลือกตั้งและด้านอื่น ๆ พบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านระบบการจัดการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระบบการเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียวเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนในการเลือกนายกรัฐมนตรีที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่น่าพอใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรปี 2562 แบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ที่นายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ที่มีตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง จากการทดสอบสมมติฐานพบได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คนรุ่นใหม่ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลปรากฏว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าเท่ากับ 0.530 ซึ่งมีค่ามากกว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 คนรุ่นใหม่ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลปรากฏว่า ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าเท่ากับ 0.432 ซึ่งมีค่ามากกว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลปรากฏว่า โดยรวมค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าเท่ากับ 0.002 ข้อแตกต่างรายด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.001 ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.013 และด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.008 ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 คนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยรวมผลปรากฏว่า ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าเท่ากับ 0.067 รายด้านเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลปรากฏว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) เท่ากับ 0.016 ที่มีความแตกต่าง ซึ่งมีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 5 คนรุ่นใหม่ที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า คนรุ่นใหม่ที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อทำการทดสอบสมมติฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลปรากฏว่า ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) มีค่าเท่ากับ 0.217 ซึ่งมีค่ามากกว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ข้อเสนอแนะของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเรียงความถี่ลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

1) ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

2) ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรม

3) นโยบายที่นำมาหาเสียงต้องสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง

4) ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่

5) การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและนโยบายผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์

6) การสร้างเวทีปราศรัยก่อนการเลือกตั้งของผู้สมัครแต่ละพรรคการเมืองในสถานที่สาธารณะ

7) นโยบายตอบสนองความต้องการของประเทศ

8) ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีประสบการณ์ในการบริหารงาน

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย มีผลการวิจัยที่น่าสนใจ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลจากการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

5.2.1 ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีความสนใจที่ต้องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชน การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย จึงเป็นข้อพิจารณาการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในการออกไปใช้สิทธิเสียงเลือกตั้ง เป็นครั้งแรก โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดระดับการตัดสินใจเลือกผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากปัจจัยในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีระดับมากที่สุด คือ ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายของพรรคการเมือง ที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านนโยบายเท่ากับ $\bar{X}$ = 4.55 โดยคนรุ่นใหม่ได้พิจารณาตัดสินใจเลือกตามความคิดเห็นรายข้อสามอันดับแรก คือ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและพรรคการเมืองจากนโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริง นโยบายที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชน และนโยบายที่มีความชัดเจนที่ประชาชนสามารถเข้าใจได้ ส่วนด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ $\bar{X}$ = 4.53 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้

คนรุ่นใหม่เลือกและตัดสินใจพิจารณาคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามความคิดเห็นรายข้อในสามอันดับแรก คือ พิจารณาตัดสินใจเลือกเพราะเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าถึงประชาชนและประชาชนเข้าถึงได้แบบไม่ต้องจำกัดสถานะภาพของตัวบุคคล การพิจารณาตัดสินใจเลือกเพราะเป็นคนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับหรือเป็นคนที่เคยได้รับความไว้วางใจมาก่อน ที่ไม่ใช่จะเลือกใครมาเป็นตัวแทนของประชาชนในสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ และการพิจารณาตัดสินใจเลือกเพราะเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต นับเป็นสิ่งที่นักการเมืองหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพึงมี เห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลยได้มีแนวคิดและวิธีการพิจารณาตัดสินใจในรูปแบบเฉพาะบุคคล เพื่อให้การตัดสินใจที่ได้มานั้น มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของตนเอง ซึ่งคนรุ่นใหม่พิจารณาด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายของพรรคการเมือง รวมถึงด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นส่วนใหญ่ จึงคล้ายกับแนวคิด ทฤษฎีของสุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2537) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยปัจจัยส่วนบุคคลเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียง การแถลงนโยบาย รวมถึงการบริหารการเลือกตั้ง การศึกษาวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2561) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีปัจจัยการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งจัดลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร และด้านพรรคการเมือง ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภูมิ โภชน์เกาะ (2565) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งปัจจัยด้านนโยบายมีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงยุทธ พงษ์ศรี (2561) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในห้วงเวลาปี พ.ศ. 2562 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี มีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานีมากที่สุดในสองอันดับแรก ได้แก่ด้านนโยบายพรรคการเมือง และคุณสมบัติของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

5.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย คนรุ่นใหม่ให้ความสนใจในการพิจารณาเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยส่วนใหญ่พิจารณาตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายของพรรคการเมืองจึงคล้ายกับแนวคิด ทฤษฎีของ Bruce I. Newman (1999) ที่ได้เสนอทฤษฎีการตลาดในทางการเมืองที่นำมาสู่การตัดสินใจเลือกตั้ง กล่าวถึงการตัดสินใจว่า นโยบายของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญสำหรับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งแนวโน้ม

ของผู้ลงคะแนนเสียงตัดสินใจเลือกมาจากนโยบายของพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2561) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด คือ ด้านนโยบาย ซึ่งการทดสอบพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานคร และเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายของพรรคการเมืองยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย แจ่มแจ้ง (2562) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวมด้านนโยบายมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง แสดงถึงการตัดสินใจเลือกผู้นำจากนโยบายของผู้สมัครที่นโยบาย มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน งานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของนันทนา นันทวโรภาส และรหัส แสงผ่อง (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560 ศึกษาในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 โดยการศึกษาทฤษฎีการตลาดทางการเมืองที่พรรคต้องการเสนอแนวนโยบายให้มีความโดดเด่นและแตกต่าง เพื่อได้มาซึ่งชัยชนะในการเลือกตั้ง จากงานวิจัยนี้ทำให้เกิดแนวคิดด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายของพรรคการเมือง อันเป็นการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ที่เป็นการศึกษาถึงกลยุทธ์ทางการตลาด โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทราบแนวทางนโยบายหรือข้อเสนอนโยบายใหม่ ๆ เพื่อดึงความสนใจของประชาชน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรัญญา ศรสุราษฎร์ (มปพ.) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดชัยภูมิ ประชาชนมีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านนโยบายพรรคการเมืองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84

5.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจของคนรุ่นใหม่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย พบว่า คนรุ่นใหม่ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดเลย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ซึ่งคนรุ่นใหม่คำนึงถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ให้ความสำคัญกับการบริหารงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รองลงมาผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งหลักแนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูปริยัติสาทร และคณะ (2565) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตยที่เริ่มจากคนในสังคม มีวิธีการคิดการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการปกครองให้เหมาะสม

กับสังคมความเป็นอยู่ของตนเองเพื่อทำให้ทุกคนพึงพอใจ แต่ต้องคำนึงถึงหลักด้านคุณธรรม และจริยธรรมของผู้ปกครองหรือผู้บริหารบ้านเมือง และแนวนโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายพรรคการเมือง การนำมาหาเสียงต้องสามารถนำมาปฏิบัติหรือแก้ปัญหาให้กับประชาชนได้จริง ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องรับฟังความคิดเห็นความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ตนเองด้วย การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งและนโยบายต้องมีช่องทางที่สร้างการรับรู้ข่าวสารในด้านอื่น ๆ เช่น ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ การสร้างเวทีปราศรัยก่อนการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละพรรคการเมืองในสถานที่สาธารณะ เพื่อเสนอนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและเกิดประโยชน์ในระดับประเทศ และผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรพึงมี คือ ประสบการณ์ในการบริหารงานในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาวิจัยที่ได้ ทั้งในส่วนของข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ (เก่งรอบด้าน) มีคุณธรรมและจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อประชาชนทุกเพศทุกวัย โดยคนรุ่นใหม่มักจะพิจารณาเลือกจากความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละต่อส่วนรวม

2. ผลจากนโยบายของพรรคการเมือง สิ่งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรตะหนักถึง คือ นโยบายต้องสร้างประโยชน์สูงสุดและตอบสนองความต้องการของประชาชนประเทศชาติ และสามารถนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนโดยแท้จริง

3. การประชาสัมพันธ์และการหาเสียง ควรพิจารณาเรื่องนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ สร้างการรับรู้ผ่านช่องทางต่าง ๆ ในทุกคนสามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลข่าวสารของตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเดินสายหาเสียงที่สามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ได้นั้นต้องเกิดขึ้นจากการสร้างการรับรู้และสร้างทัศนคติที่ดีต่อคนรุ่นใหม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเลือกตั้ง

2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมทางการเมืองของคนรุ่นใหม่

3. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยหากมีการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นที่เฉพาะ หรือเลือกกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น โดยทำการสำรวจทั้งเชิงปริมาณและการสัมภาษณ์เชิงลึก

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

กระมล ทองธรรมชาติ. (2540). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

กวี วงศ์พุฒ. (2539). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาชีพบัญชี.

เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ์. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1. (มกราคม – มิถุนายน, 2558).

ข่าวสดออนไลน์. (2563). *ชวนรู้จัก "ฮ่องกงโมเดล" คืออะไร ทำไมถูกนำมาเปรียบเทียบกับม็อบไทย*. สืบค้นเมื่อ 2 กรกฎาคม 2565. จาก https://www.khaosod.co.th/politics/news_5125000.

ขวัญฤทัย แจ่มแจ้ง. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดสุวรรณ อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

คณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2561). *ประกาศเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. พ.ศ.2560*. (ราชกิจานุเบกษา, 29 พฤศจิกายน 2561).

จักษ์ พันธ์ชูเพชร. (2555). *การเมืองการปกครองไทย จากไพร่-ฟ้าหน้าใส สู่วาทกรรมไพร่-อำมาตย์*. ปทุมธานี: PUNCH GROUP.

จังหวัดเลย. (2561). *ข้อมูลทั่วไปจังหวัดเลย*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2565. จาก https://ww2.loei.go.th/ content/general.pdf.

ทัตเทพ ธรรมษา. (2561). *การเปิดรับสื่อ ทัศนคติ และการยอมรับแนวคิดการติดตั้งตู้ถุงยางอนามัยในโรงเรียนของวัยรุ่นในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต*, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ไทยพับลิก้า. (2561). *ย้อนระบบเลือกตั้งไทย ลองผิด-ลองถูก 27 ครั้ง สู่จัดสรรปันส่วนผสมทางออกการเมืองหลังปฏิรูปฯ*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2565. จาก https://thaipublica.org/2018/01/thailand-election-2560-12/.

ธนภูมิ โภชน์เกาะ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562. *วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์*. (มกราคม – มีนาคม, 2565).

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. (2520). *ระบบประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

นัฐพงษ์ ป้องแสง. (2563). *คนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยที่แท้จริง*. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565. จาก https://isaanrecord.com/2020/03/10/the-democracy-for-newgenerations.

นันทนา นันทวโรภาส และรหัส แสงผ่อง. (2562). การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2560: กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 24 มีนาคม 2562. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2.

ปิยะรัตน์ สนแจ้ง. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง, มหาวิทยาลัยเกริก.

เปรมศักดิ์ แก้วมรกฎ. (2560). *วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของวัยรุ่น ในสังคมพหุวัฒนธรรม: กรณีศึกษาอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2522). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทฤษฎีและผลการวิจัยเชิงประจักษ์. *วารสารสังคมศาสตร์*. (สิงหาคม, 2522).

_____. (2534). “การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง”. *เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหากับการพัฒนาทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พระครูปริยัติสาทร และคณะ. (2565). แนวความคิดประชาธิปไตยในพระไตรปิฎก. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*. (กรกฎาคม, 2565).

พสิษฐ์ ไชยวัฒน์ และสติธร ธนานิธิโชติ. (2561). *บทบาทคนรุ่นใหม่กับประชาธิปไตยช่วงเปลี่ยนผ่าน ความหวัง หรือความฝัน*. สืบค้นเมื่อ 16 สิงหาคม 2565. จาก https://prachatai.com/journal/2018/10/79100.

พิสมัย เสรีขจรกิจเจริญ. (2536). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการตัดสินใจของหัวหน้าสถานีอนามัย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ไพฑูรย์ บุญวัฒน์. (2538). *ระบบการเลือกตั้งที่ลดการซื้อเสียงและให้โอกาสคนดีสมัครรับเลือกตั้งเพื่อทดแทนระบบการเลือกตั้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ภัทรวดี แก้วประดับ. (2546). *การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านค่าย*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

เมธา สุดบรรทัด. (2517). *ประชาธิปไตยและหน้าที่ผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

ยงยุทธ พงษ์ศรี. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี : ศึกษาในห้วงเวลา ปี พ.ศ. 2562*. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.

ยุทธ ไกยวรรณ์ และกุสุมา ผลาพรม. (2553). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รักฎา บรรเทิงสุข. (2540). *พฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิอายุ 18-19 ปี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 : กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

ลิขิต ธีรเวคิน. (2550). *วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย.* (ฉบับที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2552). *การเมืองไทยและประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มิสเตอร์ก็อปปี้.

วรชัย ทองไทย. (2552). มองสังคมอเมริกันผ่านคน ‘รุ่น’ ต่าง ๆ. *วารสารประชากร*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.

วรัญญา ศรสุราษฎร์. (มปพ.). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ. *บทความวิจัย. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.

วัชรา ไชยสาร. (2544). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ.

วิชัย โถสุวรรณจินดา. (2535). *ความลับขององค์การ : พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ.

วิสุทธิ์ โพธิแท่น. (2524). *ประชาธิปไตยแนวความคิด และตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริสุดา แสงทอง. (2564). ความตื่นตัวทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ : จุดยืนประชาธิปไตยใหม่แห่งอนาคต. *วารสารจุฬาลงณ์นาครทรรศน์*, ปีที่ 8 ฉบับที่ 2. (กุมภาพันธ์ 2564).

สมยศ นาวีการ. (2536). *การบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

สัมฤทธิ์ ราชสมณะ. (2530). *กระบวนการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุขุม นวลสกุล. (2521). *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2523). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2525). *รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย พ.ศ. 2522*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2527). *พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของคนไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2537). *รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเลือกตั้งของคนไทย : ศึกษาจากการเลือกตั้ง ส.ส. 2522*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภชาติ เล็บนาค. (2562). *“OK, Boomer” มีมฮิตระดับโลก ที่การเมืองไทยหนียังไงก็ไม่พ้น”*. สืบค้นเมื่อ 8 สิงหาคม 2565. จาก https://thematter.co/thinkers/ok-boomer-and-conflict-between- generation/91134.

สุวิทย์ รุ่งวิสัย. (2526). *พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในอำเภอเมืองเชียงใหม่*. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์.

สุวิมล ติรกานันท์. (2556). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). *ข้อมูลสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2565. จาก https://www.ect.go.th/ect_th/ewt_dl_link. php?nid=8447.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

_____. (2561). *พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561*. สืบค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2565. จาก https://www.senate. go.th/assets/portals/93/fileups/257/files/ry/1%20%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%9B%20%202561.pdf.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2561). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

เสาวนีย์ ศิริพจนานนท์. (2544). *การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดสุโขทัย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อนันต์ เกตุวงศ์. (2534). *หลักและเทคนิคการวางแผน*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัจฉรียา ประสิทธิ์วงศา. (2562). *การสื่อสารการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของพรรคอนาคตใหม่และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเจเนอเรชัน Z*. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2. ภาษาอังกฤษ

Almond, G.A. and Powell, G.B. (Jr.). (1966). *Comparative Politics: A Developmental Approach*. Boston: Little, Brown & Company.

Arnstein, S.R. (2019). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*.

Bruce I. Newman. (1999). *Handbook of Political Marketing*. California: Sag.

Krairerksh, S. (1999). Media Exposure Knowledge Awareness and Political Behavior of People in Bangkok Congested Communities. *Master of Arts (Development Communication*. Chulalongkorn University.

Milbrath, L.W. (1971). *Political Participation*. New York: University of Buffalo Press.

Pye, Lucian W. (1966). *Aspect of Political Development*. Boston: Little Brown and Company.

Ruchuphan, M. (2015). *"Meechai" Explains 7 Reasons to Propose a New Election System*. Retrieved 27 September 2022. from https://www.posttoday.com/politic/news/397454.

Thongthammachat K. et al. (1988). *Principles of Democracy*. Bangkok: Chulalongkorn University.

Weiner, Myron. (1971). Political Participation : Crisis of the Political Process. In Leonard, Binder and others (eds.). *Crisis on Sequences in Political Development*. Princeton: Princeton University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ภาสกร ดอกจันทร์

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก Ph.D. (Social Science),
ปริญญาโท ศศ.ม. (รัฐศาสตร์), ปริญญาตรี ศน.ม. (พุทธศาสน์ศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรเชษฐ์ โทอื้น

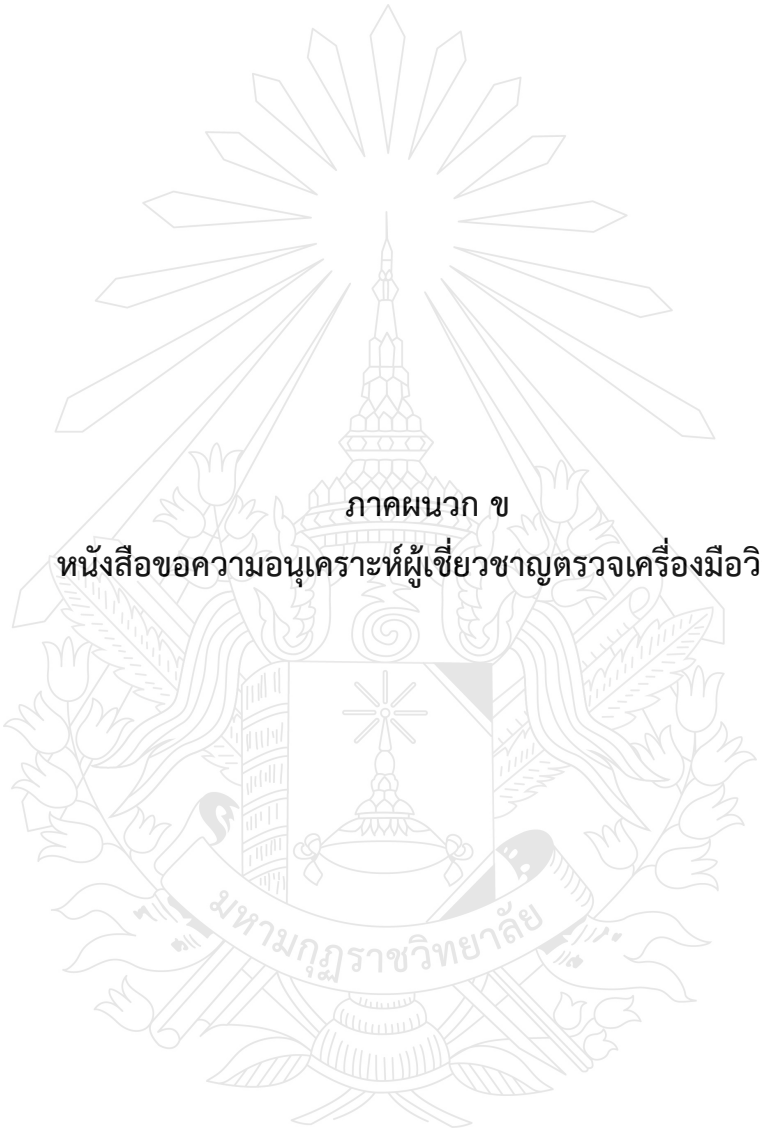
วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ร.ด. (รัฐศาสตร์),
ปริญญาโท รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)
ปริญญาตรี ศษ.บ. (สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โสธร

3. ดร. กรรณิกา ไวโสภา

วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก ปร.ด. (วิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา),
ปริญญาโท ศษ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา),
ปริญญาตรี ค.บ. (การประถมศึกษา)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/๗๐๕๖

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร รองศาสตราจารย์ ดร.ภาสกร ดอกจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๓ ชุด
๒. แบบโครงร่างงานวิจัย จำนวน ๓ ชุด

ด้วยสิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และเจริญพรขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐๔๒ ๘๓๔๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

- เรียนมา
- ยินดีให้คำแนะนำ

รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์
๑๙ ก.พ.๖๖

Acti
Go tc

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖
ที่ อว ๗๙๑๘/ ๖๐๖๑ **วันที่** ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรเชษฐ์ โทอื้น

ด้วยสิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และได้ให้คำปรึกษา ตลอดถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

Activ
Go to

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร ๐-๔๒๘๑-๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๐๖๑ **วันที่** ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.กรรณิกา ไวโสภา

ด้วยสิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและได้ให้คำปรึกษา ตลอดถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวิจัยที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร,ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๐๘๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีตำบลโนนป่อแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย สิบเอกณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ สิบเอกณัฐวัฒน์ เนตรถา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรในเขตปกครองของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

(นางน้ำฝน สร้อยจันดา)
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

22 พ.ค. 66
นางสาวอรัญญา ประครองพันธ์
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

(นายสุรัตน์ พันธวงศ์)
ปลัดเทศบาลตำบลโนนป่อแดง

(นายณัฐดนัย บัวนาค)
หัวหน้าสำนักปลัด

(นายไพรี ทะวาปี)
นายกเทศมนตรีตำบลโนนป่อแดง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๒๐๐

ที่ว่าการอำเภอเมืองเลย
เลขที่รับ ๓๑๙๕
วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๖๖
เวลา

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอำเภอเมืองเลย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วย สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรในเขตพื้นที่ของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าวกับประชากรในเขตปกครองของท่าน รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ไม่ขัด นายอำเภอเมืองเลย
- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ขอความอนุเคราะห์เก็บแบบสอบถามงานวิจัย
- เพื่อโปรดทราบ

๑๓ มิ.ย. ๖๖

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

- ขอความอนุเคราะห์
- ขอความอนุเคราะห์

(นายพยุง เหล็กดี)
นายอำเภอเมืองเลย

☐ กง.ปค. ☐ ทะเบียน
☑ สนง. ☐ สมต.
☐ กง.คม. ☐ ท้องถิ่น
☐ ศตธ.อ. 1567 ☐ อื่นๆ.....

ที่ อว ๗๙๑๘/ว๒๐๐

ที่ว่าการอำเภอปากชม
รับที่
วันที่ ๒๑ มิ.ย. ๒๕๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอำเภอปากชม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๐๓ชุด

ด้วย สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเดือน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรในเขตพื้นที่ของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรดา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าวกับประชากรในเขตปกครองของท่าน รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมาในครั้งนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๓๔ ๖๓๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรดา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๓๖

(นางศศิวรรณ ทมเจริญ)
ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) รักษาราชการแทน
นายอำเภอปากชม

☑ สนง.อ./ อื่นๆ
☐ ปกครอง/ อาวุธปืน
☐ ความมั่นคง/ ยาเสพติด
☐ ทะเบียน
☐ การเงิน
☐ ศูนย์ดำรงธรรม

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๒๐๐

20 มิ.ย. 2566

ที่ว่าการอำเภอเมืองเลย
รับที่ 2015
รับที่ 19 มิ.ย. 2566
เวลา 11.04 น.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

๓๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอำเภอนาด้วง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๙ ชุด

ด้วย สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรในเขตพื้นที่ของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าวกับประชากรในเขตปกครองของท่าน รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมาในครั้งนี้

เรียน ขอความอนุเคราะห์
- เพื่อโปรดทราบ
- ขอความอนุเคราะห์รวบรวม
ข้อมูลเพื่อการวิจัย
- ให้ความอนุญาตให้
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา
เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

☑ ทราบ ☐ ดำเนินการ
☐ อนุญาต ☐ อนุมัติ

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี

แจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบ
นายกองตรี
21 มิ.ย. 2566
(สุพจน์ ไภคสมบัติธีรติ)
นายอำเภอนาด้วง

๒๑ มิ.ย. ๖๖
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

สำเนาเสนอปลัดอำเภอเพื่อทราบ
๒๑ มิ.ย. ๖๖

ที่ว่าการอำเภอเอราวัณ
ลงรับ 1816
วันที่ 20 มิ.ย. 66

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย 42000
โทร. 0-4283-0434

ที่ อว ๗๙๑๘/ว ๒๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอำเภอเอราวัณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๖๕ ชุด

ด้วย สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย โดยมี ดร.อาทิตย์ แสงเฉวก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรในเขตพื้นที่ของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินการทำสารนิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จึงขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดอนุญาตให้ สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าวกับประชากรในเขตปกครองของท่าน รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์และขอขอบคุณมาในครั้งนี้

เรียน นายอำเภอเอราวัณ
-เพื่อโปรดพิจารณา
-ดำเนินการ
ขอความอนุเคราะห์รายงานข้อมูลเพื่อการวิจัย ของสิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

(นายชุติพงศ์ ศรีบุรินทร์)
ปลัดอำเภอ
21/6/66

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
โทร ๐๔๒ ๘๑๔ ๖๑๖
สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา ผู้วิจัย
โทร ๐๘๙ ๖๕๓ ๙๔๑๖

-ทราบ
-ให้ตามอนุเคราะห์

(นางสาววนิภา นาคพงษ์)
ปลัดอำเภอ (จพง.ปค.ชำนาญการพิเศษ) รักษาราชการแทน
นายอำเภอเอราวัณ

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

****

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ใช้ประกอบการศึกษาวิจัยงานสารนิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ประจำปีการศึกษา 2565 ข้อมูลแบบสอบถามถือเป็นความลับและจะไม่นำเสนอหรือเปิดเผยเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้เป็นภาพรวมข้อสรุปผลงานการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. 2562

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

ในการตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน[1]กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและโปรดทำทุกข้อตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป โดยผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่เสียสละเวลาในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

สิบเอกณัฐวัฒน์ เนตรถา
นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

*ผู้ตอบแบบสอบถามงานสารนิพนธ์ชิ้นนี้จัดขึ้นสำหรับท่านที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2537 – 2544

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

****

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ( ) ตามที่ท่านเลือก

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) 22 – 25 ปี ( ) 26 – 29 ปี

3. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี

( ) ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

( ) นักเรียน/นักศึกษา ( ) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐ

( ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ( ) พนักงานบริษัท/ลูกจ้าง

( ) ประกอบธุรกิจส่วนตัว/เกษตรกรรม

5. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เลือกตั้ง

( ) 90 วัน – 1 ปี ( ) มากกว่า 1 ปี – 3 ปี

( ) มากกว่า 3 ปี – 5 ปี ( ) มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อปี พ.ศ. 2562
คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามและใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับท่านมากที่สุด

ข้อที่	ข้อคำถาม	ข้อคำตอบ	
		ใช่	ไม่ใช่
1.	การมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ในการบริหารงบประมาณแผ่นดิน ทำให้งบประมาณดังกล่าวกลับคืนสู่ประชาชนได้อย่างเต็มที่		
2.	การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตการเลือกตั้ง เป็นวิธีการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงของประชาชน		
3.	เขตเลือกตั้งจำนวนหนึ่งเขต สามารถมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้จำนวนหนึ่งคน และผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้คนละหนึ่งคะแนน		
4.	ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนสูงสุด หรืออาจมีคะแนนน้อยกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้สมัคร ก็ถือว่าเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง		
5.	คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ได้แก่ เป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัคร มาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัคร		
6.	ผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ เป็นบุคคลล้มละลาย หรือเคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่		
7.	คนที่มีสัญชาติไทยหรือผู้แปลงสัญชาติไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ ในวันที่ 1 มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง ถือได้ว่าเป็นผู้มีสิทธิ์ในการเลือกตั้ง		
8.	การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 จังหวัดเลย แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็น 3 เขต ซึ่งลดลงจากเดิม 1 เขต จากการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2554		
9.	การมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้งของประชาชน คือ ประชาชนมีสิทธิและหน้าที่ไปเลือกตั้ง ประชาชนร่วมสอดส่องดูแลการเลือกตั้งโดยสังเกตการณ์หาเสียง ประชาชนสามารถสมัครเป็นอาสาสมัครขององค์การเอกชนที่ได้รับการรับรองจากจังหวัด เพื่อเข้าสังเกตการณ์เลือกตั้งและช่วยตรวจสอบการเลือกตั้งได้		

ข้อที่	ข้อคำถาม	ข้อคำตอบ	
		ใช่	ไม่ใช่
10.	การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเพราะเป็นการให้ประชาชนได้มีสิทธิที่จะเลือกตัวแทนไปทำหน้าที่ออกกฎหมายและบริหารประเทศแทนประชาชน ทั้งนี้เพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชน		

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามและใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ฯ	ระดับของการตัดสินใจเลือก				
	5	4	3	2	1
1. ด้านคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่มีความรู้ความสามารถ					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่มีความเสียสละชอบช่วยเหลืองานส่วนรวม					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดเลยโดยกำเนิด					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่เป็นคนมีประสบการณ์ในการทำงาน					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่เป็นคนมีฐานะ และมีบุคลิกที่ดี					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่เป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในชุมชน					
พิจารณาเลือกผู้สมัครฯ ที่เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
2. ด้านนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและพรรคการเมือง					
พิจารณาเลือกจากให้นโยบายที่สามารถปฏิบัติได้จริง					
พิจารณาเลือกจากนโยบายที่สอดคล้องกับปัญหาของประชาชน					
พิจารณาเลือกจากนโยบายที่มุ่งก่อให้เกิดประโยชน์กับส่วนรวม					
พิจารณาเลือกจากนโยบายมีความแปลกใหม่และน่าสนใจ					
พิจารณาเลือกจากนโยบายมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ฯ	ระดับของการตัดสินใจเลือก				
	5	4	3	2	1
3. ด้านวิธีการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง					
ให้ความสำคัญกับวิธีการเดินหาเสียง ออกปราศรัยตามพื้นที่ชุมชนหรือหมู่บ้าน					
ให้ความสำคัญกับการแจกแผ่นพับ, ใบปลิว และรถโฆษณาหาเสียง					
ให้ความสำคัญกับการหาเสียงที่มีบัตรแนะนำตัว และประชาสัมพันธ์ ทางวิทยุกระจายเสียง					
ให้ความสำคัญกับการหาเสียงผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ ที่ท่านสามารถเข้าถึงได้ง่าย					
4. ด้านระบบการจัดการเลือกตั้ง และด้านอื่นๆ					
การเลือกตั้งทั่วไป หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2562 เป็นแบบ “จัดสรรปันส่วนผสม” ทำให้นายกรัฐมนตรีไม่ได้มาจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยตรง ซึ่งยังถือว่าการเลือกตั้งมีความเป็นประชาธิปไตย					
ระบบการเลือกตั้งด้วยบัตรใบเดียวเป็นการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นตัวแทนเลือกนายกรัฐมนตรีในสภาฯ อันเป็นรูปแบบที่น่าพอใจ					
ท่านคิดว่าระบบการเลือกตั้งมีความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้					
ท่านให้ความสนใจและคาดหวังกับการเลือกตั้งครั้งนี้ในระดับใด					

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างวัตถุประสงค์

ข้อคำถาม (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
4	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
5	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
6	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
7	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
8	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
21	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม (ข้อที่)	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	แปลผล
26	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม				**0.94**	

จากสูตร $$I.O.C = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ I.O.C. คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistency)

$\sum R$ คือ ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

จากตาราง พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมกับแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน จากแบบทดสอบ 43 ข้อ ผลที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.6 ถึง 1.0

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

โดยการหาค่าความสอดคล้องภายใน วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ในแบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของคนรุ่นใหม่ในเขตจังหวัดเลย

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.942	21

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล : สิบเอก ณัฐวัฒน์ เนตรถา

ภูมิลำเนาเดิม : 937 หมู่ 13 ตำบลผาอินทร์แปลง อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย

ที่อยู่ปัจจุบัน : 528/5 หมู่ 7 ตำบลนาอาน อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ประวัติการศึกษา : พ.ศ. 2549 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนผาอินทร์แปลงวิทยา

พ.ศ. 2552 รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขา การเมืองการปกครอง
วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประวัติการทำงาน : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเลย
เลขที่ 477 หมู่ 7 ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 42000
ตำแหน่ง นักวิชาการวัฒนธรรม ระดับปฏิบัติการ กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเลย และปฏิบัติหน้าที่งานประสานขอพระราชทานเพลิง ณ ศาลากลางจังหวัดเลย (ชั้น 5)